

Doseči moramo zares maksimalno izkoriščanje kmetijskih površin

Plenarno zasedanje Zveznega odbora SZDLJ o problemih vasi

BEOGRAD, 15. marca. (Tanjug). — Generalni sekretar Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Aleksandar Ranković je začel ob 10. uri četvrto plenarno sejo zveznega odbora Socialistične zveze, na kateri obravnavajo aktualne probleme vasi in naloge Socialistične zveze na vasi.

Na plenumu sodelujejo tudi predsedniki okrajnih odborov Socialistične zveze ter predstavniki posameznih družbeno-političnih organizacij in ustanov, ki se ukvarjajo s problemi kmetijstva. Referat o aktualnih problemih naše vasi in nalogah Socialistične zveze je prebral sekretar zveznega odbora Socialistične zveze Krsto Popivoda. Izvešček iz njegovega referata objavljamo na 3. strani.

Zatem so izvolili komisijo za sklepe. Vanjo so bili izvoljeni Milentije Popović, Krsto Crvenkovski, dr. Slavko Komar, Rato Dugonjić, Albert Jakobić, Antun Biber, Veselin Djuranović, Bogo Kuzmanović, Ilija Tepavac, Paul Serbanović, Velja Tomanić, Latinka Perović in Dragoljub Ilić.

V razpravi po referatu Krsta Popivode je prvi govoril dr. Ivan Ribar o ne-

katerih pojavih v vasi, ki jih je opazil v zadnjih letih v socialistični preobrazbi zela napredovale.

Potem ko je omenil nekatere manjše kraje, katerih prebivalci so sami zgradili dovodne ceste, s katerimi so se povezali z glavnimi avtomobilskimi cestami, nadalje vodovode, šole in druge objekte, je dr. Ivan Ribar poudaril, da v teh krajih skoraj nobenega vprašanja ne urede, ne da bi prej o njem razpravljali v organizacijah Socialistične zveze.

Ko je govoril o kulturno prosvetnem delu na vasi, je omenil položaj gledališč v Zagrebu, Sibeniku in Zadaru. Njihovi kolektivni dohodki potujejo iz vasi v vasi in prinašajo predstave, ki vzbujajo veliko zanimanje prebivalcev. Dr. Ribar

je rekel, da bi morala Socialistična zveza storiti vse, kar je mogoče, da teh gledališč ne bi opustili, tembolj, ker gre za stare kulturne ustanove.

Zatem je o gospodarski in družbeni vlogi kmetijskih zadrug govoril Nazim Firuz. Potem ko je poudaril, da so zadrug v zadnjih letih ustvarile dobro materialno podlago in da čedalje bolj vplivajo na povečanje proizvodnje pri zasebnih kmetovalcih, je dejal, da bi bili uspešni še mnogo večji, če ne bi v zadnjih dveh letih nastali tudi nekateri problemi v delu zadrug.

Nazim Firuz je rekel, da gledajo ponekod na kmetijske zadrug kot na organizacije, ki so se preživele. Pod vplivom teh nazorov se je začelo skoraj po vsej državi množiti in neupravičeno združevanje zadrug in v zadnjih letih zmanjšalo za dobrih 2300. Govorniki v razpravi so poudarili, naj bi se gospodarska vloga zadrug čimbolj okrepi, tako da bi bila ome-

jena stihija v proizvodnji na individualnem sektorju kmetijstva.

Potem ko je ugotovil, da bi morala biti politična dejavnost na vasi stalna, ne pa kampanjska, je Radovan Stijačić poudaril vlogo kmetijskih zadrug in omenil nekatere njihove probleme, med njimi pomanjkanje strokovnih kadrov. Stijačić je rekel, da je sklepanje pogodb o proizvodnji s potrošniškimi območji in industrijo za zboljšanje preskrbe mestnega prebivalstva s kmetijskimi pridelki zelo važno.

Govorec o vlogi kmetijskih zadrug v pospeševanju kmetijske proizvodnje in dejavnosti organizacij Socialistične zveze v znanstvenem okraju je Stevan Puvalić rekel, da se je ta dejavnost dostikrat odvijala kampanjsko. Po njegovem mnenju je organizacija proizvodnje v kmetijskih zadrugih še dokaj slaba in je nujno potrebna pomoč drugih organizacij, predvsem Socialistične zveze.

Plenum nadaljuje z delom.

Pogajanja v Kairu

Kairo, 15. marca. (Tanjug). Predsedniški svet ZAR se je danes sestel, da bi sklepal o predlogih Sirije in Iraka o federaciji uniji Iraka, Sirije in ZAR. Razgovori delegacij treh držav, ki so se sinoči začeli v Kairu, se bodo nadaljevali.

Sinočni razgovori so trajali 5 ur in so se končali zjutraj. Najprej so se razgovorili o enotnosti svobodnih arabskih držav na podlagi iranskega predloga o vojaški in politični zvezi med Sirijo, Irakom, ZAR, Jemenom in Alžirijo, nato pa na podlagi sirskega predloga o federaciji uniji med tremi državami, ki bi bila odprta tudi drugim državam.

MEN poroča iz Bagdada, da je irski predsednik Aref podprl predlog o ustanovitvi unije treh držav, ker bi bila unija korak k združitvi petih svobodnih arabskih narodov. Podprl je tudi predlog, da bi se sestali najvišji predstavniki ZAR, Sirije, Alžirije, Jemena in Iraka.

AP sporoča iz Washingtona izjavo predstavnika State Departmenta, da ZDA nimajo nič proti ustanovitvi unije treh arabskih držav. Predstavniki zunanega ministr-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Glavni cilj: enotnost

Nova sirska vlada je objavila svojo politično deklaracijo

DAMASK, 15. marca. (MEN). Siroki premier Salah al Bitar je sinoči po radiu Damask prebral deklaracijo o politiki svoje vlade in izjavil, da so glavni cilji sirske revolucije uresničitev enotnosti in izgradnja arabske socialistične družbe.

»Siroki boj« je dejal Bitar, »je del splošnega boja v celotnem arabskem svetu za uresničitev istih ciljev. Posamezne revolucije v arabski domovini so del velike revolucije, ki naj omogoči skupno obrambo pred imperializmom, federalizmom in reakcionarjem.

Govoril je tudi o manevrih, katerih cilj je, da bi plodove alžirske revolucije prepuščili buržoazni manjšini ter o težnjah arabskih reakcionarjev, da bi zadušili revolucijo v Jemenu. »Toda vsi ti poskusi so obsojeni na neuspeh in jih bo doletela ista usoda.« Bitar je dejal, da je podlaga arabske enotnosti »ne-

omajna vera, da so Arabci sinovi enega naroda in da jim samo enotnost lahko jamči svobodo in socializem.

Glede združitve Sirije in Egipta leta 1958 je v deklaraciji rečeno, da je arabsko ljudstvo pozdravilo ustanovitev ZAR. Nova revolucija 8. marca je zadala odločen udarec imperialističnim zarotam in popejljal Sirijo spet na pot arabske enotnosti.

Sirska revolucija je imela od prvega trenutka stične točke z irsko revolucijo.

»Od samega začetka« se nadalje glasi deklaracija, »se je sirska revolucija i-

dentificirala z revolucionarnimi, naprednimi in socialističnimi tendencami ZAR. Tri arabske dežele — ZAR, Irak in Sirija — so se odločile poiskati stične točke v enotnosti, ki bi pomenila izraz volje celotnega arabskega sveta. Jasno je tudi, da sta bili alžirska in jemenska vlada vedno blizu te enotnosti in da sta pripravljene prevzeti del odgovornosti za zgraditev temeljnega kama arabske enotnosti. Enotnost torej ne bo omejena samo na tri države, temveč bo odprta tudi za bratske dežele Jemena in Alžirijo, kakor tudi za vse ostale osvobodjene arabske dežele.

»Revolucionarna vlada Sirije zato proglasa, da je njena glavna naloga vključitev Sirije v unijo z ZAR in Irakom. Priključili bi se ji lahko tudi Alžirija in Jemen. Uradna deklaracija, ki je odpravila v Kairo, bo začela ustvarjati to enotnost. To je uvod v ustanovitev skupnega odbora, ki bo pogajanja nadaljeval, in proučeval temelje za enotnost treh dežel. Odbor bo izdelal tudi načrt, kakšna bi naj bila bodoča unija. Ta načrt bodo dali na referendum vseh treh držav.

Bitar je napovedal reorganizacijo raznih organizacij in sindikatov, izolacijo oportunističnih elementov in gospodarsko planiranje na socialistični podlagi. Ostala načela vlade so: stimuliranje privatne in državne industrije. Cimperj bodo dosegli jez na reki Evfrat, revidirali zakon o agrarni reformi in sprejeli zakone za zagotovitev delavskih in kmetijskih pravic. Premier je poudaril, da je treba preprečiti kontrolo kapitalizma nad vlado, sistematizirati kreditno politiko s posojili malim posestnikom, da bi jih rešili pritiska veletrgovcev, in boriti se proti monopolom ter proti visokim življenjskim stroškom.

Kar zadeva zunanjo politiko je Bitar dejal, da bo to politika pozitivne nevtalnosti, neangažiranja, boja proti kolonializmu in sodelovanja med vsemi državami na osnovi enakosti in vzajemnih interesov.

Vlaki v Franciji stojijo

Železničarji napovedali enodnevno stavko

PARIZ, 15. marca. (Tanjug). Francoski železničarji so davi ob štirih začeli enodnevno stavko, ki je ohromila promet na vseh notranjih progah in na večini mednarodnih prog. Skoraj vsi vlaki so se davi, ob začetku stavke, ustavili na najbližjih postajah. Vožnja je nadaljevala samo nekaj mednarodnih vlakov, ki so bili v neposredni bližini meje.

Več sto tisoč Parizčanov, ki stanujejo v predmestjih in se vozijo le po železnici, davi ni prišlo na delo, ker je stavka zajela tudi lokalni promet. Železničarska stavka je prenesla vlado, ker se je začela tako nanageloma, da ni mogla sprejeti ukrepov, ki bi kolikor toliko omogočili prevoz potnikov in blaga z drugimi sredstvi ali z morebitno mobilizacijo železničarjev. Kakor hitro se je večerje zvečilo, da je vlada za 15 dni odložila za danes predvideni sestanek, na katerem naj bi obravnavali splošni položaj železnice in železničarjev, so federacije železničarjev najvišje sindikalne central razglasile stavko, ki so jo izredno naglo pripravili in uresničili. Po prvih cenitvah sodeluje v stavki nad 80 odstotkov železničarjev.

Tako kot rudarji tudi železničarji niso bili zadovoljni s sklepom vlade, da vse zahteve po zvišanju mezd prepušči tako imenovanemu »odboru modrih«, skupini izvedencev, ki naj bi vladi dostavila sklepe in predloge o razmerju med mezdami in nacionaliziranim in privatnim sektorju. Rudarji in železničarji si razlagajo ta sklep kot namero, da bi odložili in zavlekli uresničitev njihovih zahtev.

Rudarska stavka traja že 15 dni, možno pa je, da bodo začeli stavkati tudi uslužbenci.

Generalni sekretar Zdrženice socialistične stranke (PSU) Edouard Depreux je predlagal, naj bi se prihodnji teden v znamenju solidarnosti z rudarji začela splošna stavka v vsej državi in naj bi se je udeležile vse kategorije francoskih državljanov, ki živijo od mezd in plač.

Diplomatska kronika

BEOGRAD. — Državni sekretar za zunanjo trgovino Sergej Kraigher je večeraj sprejel britanskega veleposlanika Sirja Michaela Creswella. Izmenjavala sta mnenja o nekaterih vprašanjih s področja gospodarskih odnosov med obema državama.

TUNIS. — Jugoslovanskega veleposlanika v Tuniziji Milosa Lalovica je sprejel tunizijski minister za plan in finance Ahmed Ben Salah. V daljšem razgovoru sta poudarila nekatera aktualna vprašanja v zvezi z dvostranskim gospodarskim sodelovanjem ter zboljšanjem trgovinske izmenjave.

SANTIAGO DE CHILE. — Čilski zunanji minister Carlos Martínez je sprejel jugoslovanskega veleposlanika Branka Karadžića. Razgovarjala sta se o tekočih vprašanjih iz dvostranskih odnosov.

Mehiški delegat predlagal začasno prepoved poskusov

Nova razorožitvena nesoglasja ZSSR - ZDA

ZENEVA, 15. marca. (Tanjug). Vodja mehiške delegacije v razorožitvenem odboru OZN je danes v imenu osmih neangažiranih držav izjavil, da nesoglasje vodilnih atomskih sil glede opustitve atomskih poskusov omogoča, da se nadaljuje oboroževalno tekmovanje, in celo grozi, da bodo obnovljeni atomski poskusi. Priporočil je, da je delo odbora zdaj posvečeno predvsem vprašanju, kako doseči prepoved atomskih poskusov.

Po mnenju mehiške delegacije onemogoča sklenitev sporazuma bojazen pred tem, da bi izkoristili mednarodno kontrolo za spijonazo in da bi na tihem kršili sporazum o prenehanju atomskih poskusov.

Govorja voditeljev sovjetske in ameriške delegacije Carapina in Stella sta tudi danes potrdila, da je na poti do prepovedi poskusov veliko težav. Zaradi razlike v glediških obeh strani ni bilo mogoče doseči niti sporazuma o dnevnem redu nadaljnega dela razorožitvenega odbora. Nastaja vprašanje, da si vodilni atomski državi zdaj prizadevata vsaj začasno opustiti razpravljanje o prenehanju poskusov.

ZDA in Sovjetska zveza so se danes sporazumele, da bo odbor sprejel na dnevnem redu deklaracijo o ukinitvi strateških atomskih oporišč na tujih ozemljih, kar je bila predlagala sovjetska delegacija, potem pa se vprašanje, kaj storiti v primeru incidentov, ki jih utesne povzročiti atomski spopad, kar so bile predlagale ZDA. Sovjetska delegacija pa je zahtevala, naj pride na dnevni red tudi sklenitev nenagadane pogodbe med Varsavsko zvezo in NATO. Ameriška delegacija ni sprejela te zahteve, zato sploh ni bilo mogoče sestaviti seznama vprašanj, ki naj bi jih obravnaval odbor. Carapin je izjavil, da Sovjetska zveza ne odklanja nadalje razprave o prepovedi poskusov, zdi pa se, da je neizogibno, da proučijo tudi druga vprašanja, katerih rešitev bi pripomogla k ublažitvi napetosti na svetu, zlasti problem atomskih oporišč in pa sklenitev nenagadne pogodbe. S tem da ameriška delegacija ne sprejema tega vprašanja na dnevni red, je nastalo samo novo nesoglasje med vodilnima atomskima silama.

Afriška unija se bo udeležila sestanka na vrhu v Etiopiji

Končana konferenca njenih najvišjih predstavnikov

UAGADUGU, 15. marca. (AFP). V glavnem mestu Zgornje Volte Uagaduguju so danes objavili uradno sporočilo o konferenci šefov držav in vlad Afriške unije — regionalne grupacije, v kateri je 12 afriških neodvisnih držav (Madagaskar, Slonokoščena obala, Zgornja Volta, Niger, Čad, Centralnoafriška republika, Gabon, Kamerun, Dohomej, oba Konga in Senegal).

Na štiridnevem zasedanju so se šefi držav in vlad te unije »sporazumeli, da sprejmejo vabilo etiopskega cesarja na konferenco v Adis Abebi, na kateri so bodo maja zbrali vsi voditelji afriških neodvisnih držav.

Seš držav in vlad Afriške unije so se sporazumeli, da bodo sprejeli v članstvo unije tudi Ruando, nekdanjo belgijsko kolonijo, ki je zaprosila za sprejem v unijo.

Na konferenci so nadalje obravnavali zahtevo nove togoške vlade, da naveže redne diplomatske stike z državami, ki so članice unije. Resolucija, ki jo so sprejeli glede tega vprašanja, pa izraža obžalovanje zaradi umora togoškega predsednika Sylvanusa Olympija ter pooblašča dahomejskega predsednika Huberta Maga, naj na konferenco v Adis Abebi, na kateri se predstavniki novega režima v Togu proučijo to vprašanje. Na konferenci so sprejeli resolucijo, v kateri podpirajo boj afriških narodov za osvoboditev in izražajo pripravljenost včlanje-

nih držav, da pomagajo narodnoosvobodilnim gibanjem Angole, Mozambika, portugalske Gvineje in Kapverdskih otokov.

Posebno pozornost so posvetili na konferenci gospodarskim problemom kakor tudi zvezi z bivšima kolonialnima silama — Francijo in Belgijo, ki sta včlanjeni v Evropsko gospodarsko skupnost. Obsojili so nekatere države EGS, ki zavlačujejo podpis konvencij o pridružitvi teh afriških držav k EGS.

ZDA zanikajo...

Washington, 15. marca. (Reuters). State Department je objavil, da je ameriška vlada poslala Sovjetski zvezi noto, ki v njej demantira sovjetske obtožbe, da je ameriška vojna ladja obstreljevala sovjetsko ribiško ladjo. Noto so izročili sovjetskeemu veleposlanstvu v Washingtonu.

Odstop vlade v Južni Koreji

Seul, 15. marca. (AP). Premier Kim Hjun Cul je danes obiskal šefa južnokorejske vojske junte Čung Hi Parka in ga obvestil, da vlada kolektivno odstopa. Rekel je, da člani vlade odstopajo zato, »da ne bi letel nanje sum, da so zapleteni v zaroto proti junti«.

Pruden je vlada odstopila, je pred poslopjem vojske junte dve uri demonstriralo 80 vojakov in oficirjev, ki so zahtevali odstopitev obrambnega ministra in sestanka s sejem junte. Oficirje in vojake so pozneje aretirali, čeprav so izjavili, da podpirajo junto. Tako potem so se začele mladinske demonstracije, a so jih razgnali.

Glavno mesto Južne Koreje živi že tretji dan v psihozi demonstracij.

Na poti k arabski zvezi

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

DAMASK, 14. marca. (Telegram). Danes ob 14.45 je odpravila v Kairo sirska delegacija, ki jo sestavljajo člani vlade in vojaškega sveta. Tam bodo skupaj s podobno irsko delegacijo razpravljali z voditelji Združenih arabske republike o prihodnji arabski uniji.

To je prvi neposredni uradni stik med Sirijo in ZAR od državnega udara 28. septembra 1961 dalje. Delegacija sestavljajo podpredsednik Sveta Nihad Kasem, minister za gospodarstvo Abdelkarim Zgur in minister za kmetijstvo Abdelhalim Suejdan. Vojaški člani so general Rašid Katini in general Mohamed Ziad Hariri ter majorja Fauzaz Moharebu in Fahed el Sair. General Hariri je 7. marca s svojimi oddelki sprožil premike proti glavnemu mestu in tako začel državni udar. Tukajšnji opazovalci pravijo, da je to pomemben korak k nadaljnji utrditvi revolucije, ki je morala po začetnem uspehu razjasniti številne programske postavke in najti skupni jezik, ki bi bil sprejemljiv za vse revolucionarne sile. Vprašanje zveze je stopilo v ospredje takoj po zmagi revolucije in ostaja tam tudi sedaj.

To drugo obdobje razvoja najbolj ilustrira današnji vodnik v dnevniku Al Basas, ki pravi, da so reakcionarne sile pritiskale v smeri zveze, ki bi jo sestavljala sa-

korak k nadaljnji utrditvi revolucije, ki je morala po začetnem uspehu razjasniti številne programske postavke in najti skupni jezik, ki bi bil sprejemljiv za vse revolucionarne sile. Vprašanje zveze je stopilo v ospredje takoj po zmagi revolucije in ostaja tam tudi sedaj.

To drugo obdobje razvoja najbolj ilustrira današnji vodnik v dnevniku Al Basas, ki pravi, da so reakcionarne sile pritiskale v smeri zveze, ki bi jo sestavljala sa-

Delegacija SZDLJ v Sofiji

SOFIJA, 15. marca. (Tanjug). Delegacija Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, ki jo vodi Dusan Petrović, prisostvuje V. kongresu Otečevstvene fronte Bolgarije, je danes položila venec na mavzolej Georgija Dimitrova.

Kongres Otečevstvene fronte je danes nadaljeval delo z razpravo o referatu predsednika Stajkova. Razprava se je razvila predvsem o boju za izpolnitev gospodarskega plana in razvijanju čim širše aktivnosti organizacij Otečevstvene fronte v prosvetno-politični dejavnosti za uresničitev sklepov nedavnega VIII. kongresa BKP. Ugotovili so, da so bile zlasti po aprilskem plenumu CK (1956) uspešno likvidirane posledice kulta osebnosti v Bolgariji.

»Razen dokumentov, ki urejajo režim izmenjav in plačil, so sprejeli tudi druge praktične ukrepe, obojestransko koristne za razvoj gospodarskega sodelovanja.« je izjavil Kunc in nadaljeval:

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Mehiški predsednik pride 29. marca

Tiskovna konferenca
Draga Kunc

Beograd, 15. marca. (Tanjug). Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Drago Kunc je na današnji tiskovni konferenci obvestil novinarje, da bo podpredsednik ZIS Mijalko Todorović 21. marca na povabilo podpredsednika madžarske vlade Antala Apra obiskal Madžarsko. Kunc je nadalje povedal, da bosta v uradnem spremstvu mehiškega predsednika Adolfa Lopeza Mateosa med obiskom v Jugoslaviji tudi državni sekretar za zunanje zadeve Mehike Manuel Tello in državni sekretar za industrijo in trgovino Raul Salinas Lozano.

Mehiški predsednik Lopez Mateos bo s soprogo in hčerko na uradnem obisku v Jugoslaviji od 29. marca do 1. aprila. Na prošnjo, naj pove kaj več o bližnji jugoslovansko-mehiški razgovorih v Beogradu, je Kunc izjavil, da se bošča predsednika Tito in Lopez Mateos razgovarjala o vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Kunc je tudi povedal, da se bodo gospodarski predstavniki Jugoslavije in Mehike razgovarjali o razširitvi gospodarskega sodelovanja. »Obisku predsednika Lopez Mateosa kot tudi razgovorom — kakor sem izjavil že na prejšnji tiskovni konferenci — prisojamo poseben pomen.« je poudaril Kunc, »in sodimo, da bodo prispevali k nadaljnjemu razvoju konstruktivnega sodelovanja tako na mednarodnem kot na bilateralnem področju.«

Novinarji so se tudi zanimali za to, ali je določen program obiska predsednika Lopez Mateosa oziroma ali bo polovila tudi izven Beograda. Kunc je rekel, da program še ni določen. Meni pa, da se bo mehiški predsednik mudil v glavnem v Beogradu, da bo večerjeval na Kuncu in se bo pridružil razgovorom v okolici Beograda.

Kunca so vprašali, kako komentira besede predsednika zunanje političnega odbora, ameriškega senatorja Fulbrighta in zunanje ministra ZDA Ruska o tem, da je treba uveljaviti klavzulo največjih ugodnosti v trgovini z Jugoslavijo. Kunc je odgovoril, da sta sglede na tisto, kar je bilo objavljeno v tisku, senator Fulbright in minister Ruska pozitivno nastopila v prid uveljavljenju klavzule največjih ugodnosti.

Glede nedavnih jugoslovansko-avstrijskih trgovinskih pogajanj na Dunaju je Kunc izjavil, da je »pomembno, da so se na teh pogajanjih dogovorili, da bodo za jugoslovansko blago splošno veljale s pogodbo določene cene GATT«. Kunc je priporočil, da se je razširila liberalizacija za uvoz blaga iz Jugoslavije v Avstrijo za okrog 300 vrst blaga v primerjavi z dosedanjim stanjem.

»Razen dokumentov, ki urejajo režim izmenjav in plačil, so sprejeli tudi druge praktične ukrepe, obojestransko koristne za razvoj gospodarskega sodelovanja.« je izjavil Kunc in nadaljeval:

MARKOVA PROSLAVA NA VIŠJI POLITIČNI SOLI — Včeraj dopoldne je Višja politična šola v Ljubljani počastila spomin 80-letnice smrti ustanovitelja marksistične teorije in velikega revolucionarja Karla Marxa. Zbranim slušateljem je spregovoril predavatelj Višje politične šole prof. Boris Majer, ki se je predvsem dotaknil poglavitnih obdobjev razvoja marksističnih družbenih ved in poudaril veliko nalogo mladih marksistov, da ustvarjajo epizirajo marksistična stališča v praktičnem življenju.

Foto: Deniša

Mogadiš:

POTRĐITEV

Somaljski parlament je s večino glasov potrdil sklep vlade o prekinitvi diplomatskih odnosov z Veliko Britanijo. Parlament je sprejel resolucijo, v kateri je med drugim rečeno, da je teritorialna reorganizacija Kenije napetostna proti Somaliji. Vlada v Mogadišju zahteva tista področja v severni Keniji, kjer živi prebivalstvo somaljskega poretka. Vodilne kentske stranke se temu upirajo.

Dunaj:

ADŽUBEJ IN PAPEŽ

Glavni urednik Uvestvije Adžubej je na tiskovni konferenci na Dunaju izjavil, da v Vatikanu ni imel tajnih razgovorov s papežem Janezom XXIII. in da ni dobil nobenega uradnega sporočila za premiera Hruščova. Tudi mu ni bilo znano, da bi pripravljali sestanek Adenauer-Hruščov v Bonnu. Dodal je, da sovjetska vlada ne izključuje možnosti raznih sestankov, če bi bili potrebni za razjasnitev problemov.

Atene:

BILATERALNO?

Grški tisk poroča o pripravljenosti aenske vlade, da izstopi iz konzorcija NATO za gospodarsko pomoč in si zagotovi to pomoč s bilateralnimi sporazumi. »Athens Daily Posta« sodi, da se bo Grčija spet zatekla k bilateralnosti, ker je konzorcij NATO organizacijsko tog in ker se njegove članice zavzemajo za direktne kontakte z Grčijo. Grški predsednik za Združene države Amerike in Zahodno Nemčijo.

Moskva:

POZIV

Sovjetski Rdeči križ je poslal Mednarodnemu Rdečemu križu poziv, naj si prizadeva, da bi preprečili ameriško-jugoslovensko bojovnanje s strupenimi kemikalijami proti pripadnikom osvobodilnega gibanja Vietkong. V pozivu je rečeno, da so te metode bojevanja v nasprotju z ženevsko konvencijo o zaščiti žrtev vojne in da jugoslovanska vlada krši najosnovnejša načela humanosti.

IZ REFERATA KRSTA POPIVODE NA RAZŠIRJENEM PLENARNEM ZASEDANJU ZVEZNEGA ODBORA SZDLJ

Sodobna obdelava zemlje koristi tako kmetom kot skupnosti

Kmetijski proizvajalci naj se prek kooperacije prepričajo o uspešnosti in koristi velike, družbene in specializirane proizvodnje

BEOGRAD, 15. marca. (Tanjug). Na četrtem plenarnem zasedanju zveznega odbora SZDL Jugoslavije, ki se je začelo danes v Beogradu, je sekretar zveznega odbora prebral poročilo z naslovom: Aktualni problemi vasi in naloge Socialistične zveze.

Na začetku svojega referata, ki ga je predložil v imenu CK ZKJ o nalogah družbeno-političnih in gospodarskih organizacij pri nadaljnjem razvoju kmetijstva prispevali k enotnim stališčem in realizaciji naše agrarne politike. Izpolnjevanje sklepov je imelo za posledico pozitivna gibanja, predvsem v usmerjanju kmetijskih, zadrugarskih in drugih gospodarskih organizacij na hitrejši modernizacijo in na razširitev družbeno-organizirane proizvodnje, v vsestranski aktivnosti družbeno-političnih organizacij in drugih čimteljev, v ostvarenju rezultatov med ljudskimi skupnostmi in v pripravi za splošnoizdajna dela.

V kmetijskih in družbeno-političnih organizacijah ter samoupravnih telesih na vasi so po IV. plenumu jasneje spoznali možnosti in perspektive za razvoj sodobne kmetijske proizvodnje in družbenih odnosov na vasi. Letne konference organizacij Socialistične zveze, zlasti občinskih in okrajnih, so pospešile posebno pozornost problemom razvoja kmetijstva in družbenih odnosov na vasi.

Izboljšanje ekonomskega položaja kmetijstva

Krsto Popivoda je nadalje povedal, da sta zvezna ljudska skupščina in zvezni izvršni svet medtem sprejela vrsto predpisov in storila določene ukrepe za izboljšanje ekonomskega položaja kmetijstva. S tem so dani ugodnejši ekonomski pogoji za gospodarjenje in zagotovljena določena sigurnost pri kadrih, ki delajo na tem področju.

Ti ukrepi so odprli perspektivo in dali jasno orijentacijo družbenim gospodarstvom, kmetijskim zadrugam in drugim socializiranim organizacijam za hitrejšo krepitve in širjenje družbenega sektorja ter odločnejše ukrepe, ki vodijo k nadaljnjemu povečanju proizvodnje, k njenemu prehodu na industrijski način proizvodnje in ki hkrati na bolj vsestranski razvoj kooperacije kot osnove za intenzivnejši družbeni vpliv na proizvodnjo individualnega sektorja ter načina, da se tudi individualni proizvajalci prepričajo, kako velika je prednost družbene proizvodnje.

V teh ekonomskih razmerah, je dejal Popivoda, se je razvila okrepljena politična aktivnost organizacij Socialistične zveze. Sprito se politične aktivnosti, ki se je v kmetijskih in družbeno-političnih organizacijah ter drugih organih ustvarilo tudi drugačno politično vzdušje od tistega, ki je bilo značilno za čas pred letom ali dvema letoma, ko so se izražala različna pojmovanja in nasprotujoča si mnenja pri tolačenju in izvajanju splošne sprete. Debatna po IV. plenumu je bila usmerjena ne le na tolačenje sklepov, temveč tudi na iskanje možnosti, kako bi te sklepe uspešno realizirali. Toda treba je spomniti, da po nekod se srečamo v praksi ter pojmovnih negativnih posledicah prejšnjega stanja in da bi si morali prizadevati, da bi te negativne posledice povsem odpravili.

Krsto Popivoda je nadalje poudaril, da je bilo lani odkupljenih in pripravljenih za obdelavo 50.576 ha zemlje, lani pa so bili odobreni skupni krediti za nakup in za usposobitev za obdelavo 304.608 ha zemlje. Večino tih kreditov je treba realizirati do konca leta. Razen tega pričajo prvi podatki o poslovanju kmetijskih organizacij, da so bili lansko leto presežni boljši finančni in ekonomski rezultati. Razvija se integracija kmetijstva, predelovalne industrije in gospodarskih organizacij s področja prometa. Med ljudskimi skupnostmi so blizu 50 odstotkov površin, zasejanih s pšenico, posejali v družbeno organizirani proizvodnji. Družbena go-

spodarstva so zvečala površine, zasejane s pšenico, za 7 odstotkov, kooperacija pa je zajela 680.000 ha zemlje oziroma skoraj dvainpolkrat več kot v ekonomskem letu 1961/62.

V praktični kmetijski politiki ne sme biti šablon
Ko je obratilo nato nekatera bistvena vprašanja socialistične preobrazbe vasi, je Popivoda poudaril, da so se zlasti v zadnjem desetletju zgodile na vasi in v kmetijstvu zelo pomembne ekonomske in socialne spremembe.

Zavoljo krepitve materialne osnove kmetijstva in vasi sploh, razvoja družbenega sektorja v kmetijstvu in razvoja industrije, ki se opira nanjo ali pa ji daje sredstva za proizvodnjo, zaradi razvoja kooperacije, sprememb v lastniški strukturi, daljnosežnih sprememb v strukturi prebivalstva, novih odnosov in pojmovanj, težnje mladih po sodobnejšem načinu življenja, je postala vasi dandanes po svojih ekonomskih, socialnih in kulturnih značilnostih drugačna od prejšnje.

Popivoda je poudaril, da so sprito različne razvojne stopnje posameznih krajev te spremembe na vasi neenakomerno. Na nekaterih področjih se šele razvijajo procesi, ki so se drugod že dočela uveljavljati. Takšno raznooblikovano priložnost, ki jo je v naslednjem obdobju, četudi je gotovo, da se bodo procesi, ki se že krepko kažejo v razvitejših krajih, razvijali tudi na ostalih območjih. Hkrati z izvajanjem po glavnih smernicah naše agrarne politike je treba preučevati konkretne pogoje in specifičnosti, ogibati pa se je treba šablon v praktični politiki.

Popivoda se je skliceval na program ZKJ, v katerem je rečeno, da sta modernizacija kmetijske proizvodnje in njene socialistična preobrazba dve plati enega samega procesa. Zavoljo tega se moramo orestiti določene ekonomske in socialne načine pri obravnavanju nalog v kmetijstvu in na vasi. Pri političnem delovanju ne moremo nastopati samo s številskimi metriki stotov, strojev, živine itd. Ne da bi zapostavljali te bistvene pokazatelje materialnih gibanj, moramo hkrati spoznavati družbeno-ekonomske in politično-idejne težnje ter imeti nenehno pred očmi delovnega človeka-proizvajalca, njegove potrebe in težnje.

Splošno in strokovno izobraževanje žensk bo omogočilo njihov večji vpliv na celotno življenje vasi

Ko je govoril o pomembnih spremembah v strukturi prebivalstva, je Popivoda dejal, da je k tem spremembam prispeval hiter gospodarski in družbeni razvoj v državi. Dandanes sestavljajo kmetijsko prebivalstvo približno polovico celotnega prebivalstva. V obdobju od leta 1949 do leta 1960 je iz individualnega kmetijstva odšlo za 7 odstotkov prebivalstva več, kot pa je znal celotni naravni prirastek. S tem se relativno in absolutno zmanjša število kmetijskega prebivalstva. Zaradi selitve prebivalstva iz vasi v mesta in industrijske centre se je zmanjšalo število prebivalstva na posameznih gospodarskih in družbeno-političnih organizacijah, kar se ne sme nasledniki s šolanjem ali zaposlitvijo v družbenem sektorju ušmeriti na delo izven kmetijstva.

Po besedah Popivode je od takrat delovne sile iz kmetijstva v nekmetijsko dejavnost potekal hitrejši, kot fizično seljenje iz vasi v mesta. To je dočela razumljivo sprito materialnih možnosti mest pri reševanju stanovanjskih, prostorskih, komunalnih in drugih problemov, ki so tudi sicer postali večji zaradi tega, kar hitrejša širjenja mest. Zaradi tega je izredno naraslo število prebivalcev, ki so se

zaposlili v družbenem sektorju, ki pa se zmeraj žive na vasi, kjer so odobrili tudi svojo zasebno posest.

Po podatkih iz popisa prebivalstva marca 1. 1961 živi 39,2 odstotka prebivalcev v gospodinjstvih, ki črpajo dohodke iz kmetijstva, 34,1 odstotek iz kmetijstva, 26,7 odstotka prebivalcev (ali 4.944.013) v tako imenovanih mešanih gospodinjstvih, ki črpajo dohodke iz kmetijstva in nekmetijskih dejavnosti.

Popivoda je dodal, da je med tistimi, ki opuščajo kmetijstvo, večidel mladih, da je od skupnega števila delavcev v kmetijstvu 28,3 odstotka starih več kot 50 let, medtem ko je v industriji takšnih delavcev samo 10,9 odstotka. Približno 42 odstotkov aktivnega kmetijskega prebivalstva sestavljajo ženske, v nekaterih krajih, zlasti okrog industrijskih centrov, pa je žensk tudi do 65 odstotkov.

Povečana vloga ženske v kmetijski proizvodnji — je dejal Popivoda — vsiljuje tudi posebne naloge organizacij Socialistične zveze pri delu za splošno in strokovno izobraževanje žensk kot proizvajalca, pri njeni aktivnejši udeležbi v družbeno-političnem in ekonomskem življenju na vasi. Prav tako je treba s kooperacijo razvijati tiste kmetijske in druge dejavnosti, ki ženski najbolj ustrezajo, razvijati je treba takšne komunalne in druge službe na vasi, ki bi v okviru materialnih možnosti lahko olajšale — zlasti, ko je sezona največjih kmetijskih potreb, položaj ženske v gospodinjstvu, kot proizvajalca, matere in aktivnega člana družbe.

Doseči je treba maksimalno izkoriščanje kmetijskih površin

Ko je omenil zvečanje denarnih dohodkov in skupnem dohodku kmetijskih gospodinjstev in spremembo strukture denarnih dohodkov, je Popivoda dejal, da se na vasi čedalje jasneje izražajo različne težnje. Del gospodinjstev išče višje dohodkov predvsem v povečanju blagovne proizvodnje na svojih gospodarstvih s sodelovanjem družbenega sektorja; drugi del se usmerja na delo in dohodek zunaj kmetijstva — v industriji in družbenem sektorju; tretji del pa je še neodločen, se ne dovolj opredeljuje in kaže težnjo k diferenciaciji na prejšnji dve skupini. Prvo težnjo izražajo predvsem gospodarstva z večjo posestjo (od 5 do 10 ha), drugo pa tako imenovana mešana gospodinjstva, katerih posamezniki člani imajo stalno zaposlitev v družbenem sektorju. Ta mešana gospodinjstva imajo povprečno manjše posesti, vendar pa imajo približno 35 odstotkov od skupne zemlje v privatni lasti.

Proces hiter spremembe strukture prebivalstva, je dejal Popivoda, prica o preobrazbi naše države iz zlasti agrarne v moderno industrijsko-kmetijsko državo. S tem pa hkrati objektivno nastajajo možnosti za hitrejšo krepitve socialističnih odnosov v kmetijstvu.

Ko se je dotaknil dosežanih meril o zaposlovanju, je povedal, da terja delo v industriji in drugih panogah določeno kvalifikacijsko stopnjo, nenehno strokovno usposabljanje, iznajdljivost kot tudi lasten odnos do dela, ki ga zahtevajo sodobna industrijska proizvodnja ter odnosi v delovnih kolektivih. To je pogoj za nenehno naraščanje delovne produktivnosti, s tem pa tudi za izboljšanje življenjskega standarda.

Toda, naša skupnost ne more biti ravnodušna do tega, kako se obdeluje zemlja, ki je dobrina splošno-družbene narave. Potreba vemo nenehno, zato ni mogoče dovoliti degradacije proizvodnje, to da bi zemljiški kapacitet ne izkoristili do maksimuma ter v skladu z našimi sedanjimi materialnimi možnostmi.

Delovni kmet mora spoznati koristi sodobne proizvodnje

Pravica lastništva do zemlje, je dejal Popivoda, ki je zagotovljena z ustavo, se ne pomeni hkrati tudi pravice, da bi zemlja ostajala neobdelana ali zelo slabo obdelana, da ne bi uporabili celotni minimuma agrotehnike.

Racionalna obdelava in izkoriščanje zemlje ni le v interesu skupnosti, temveč tudi v interesu individualnih proizvajalcev. Zategadelj se je treba tudi aktivno prizadevati, da bi z rezultati prepricali delovne kmete o koristi, ki jo bo imela družba in oni sami kot proizvajalci, če bodo intenzivirali proizvodnjo na svoji zemlji. Delovni kmet je tudi doslej podpiral socialistična gibanja in politiko socialističnega razvoja v celoti, se zlasti pa na vasi.

Ker je polovica našega prebivalstva kmetijska, ker živi 39,2 % celotnega prebivalstva v čisto kmetijskih gospodinjstvih in ker je v pripravi na lastništvo nekaj več kot 85 % skupne orne površine, je treba posvetiti izredno pozornost izboljšanju proizvodnje na individualnem in družbenem pomembnim rezultatom pa z razvojnimi temami v kmetijstvu in glede skupne ravni proizvodnje se ne moremo biti zadovoljni. Zaostajanje kmetijske proizvodnje za potrebami prebivalstva po prehrani, za potreba materialne industrije in izvoza je eden izmed glavnih problemov našega splošnega ekonomskega razvoja. Nezaostajanje na kmetijski proizvodnji je v zvezi z vrsto posledic, vpliva na življenjski standard delovnih ljudi in splošni gospodarski razvoj. Iz tega tudi izvira naloga, da morajo vse družbene sile pomagati pri krepitvi družbenih kmetijskih organizacij kot osnovnih ekonomsko-proizvajalnih nosilcev preobrazbe v kmetijstvu.

Naše večletne izkušnje — je dejal Popivoda — nedvomno kažejo, da tisti možnost za precejšnje povečanje kmetijske proizvodnje, s tem pa tudi za izboljšanje življenjskega standarda delovnih ljudi na vasi, predvsem v veliki, družbeni specializirani proizvodnji, ki je sposobna uporabljati moderne tehnološke procese in vse sodobne znanstvene dosežke.

Kooperacija naj prispeva k temu, da se bo delovni kmet prepričal, da je njegova perspektiva prav v družbeni proizvodnji.

O tem govorimo pričajo priditki, ki jih že več let dosega na družbenih gospodarstvih. Tako je znašal lani v vremensko neugodnem letu povprečen donos pšenice na družbenem sektorju 28,9 metrskih stotov na hektar, pri individualnih proizvajalcih, vključno s pogodbenimi površinami pa samo 14,2 metrska stota na hektar. V kooperaciji so prideli povprečno 18,4 metrske stote pšenice. Povprečen pridelek korenje na gospodarstvih je znašal 44,9 metrskih stotov na hektar, na površinah individualnih proizvajalcev pa samo 19,7 metrskih stotov.

Popivoda je ob tej priložnosti opozoril na tisti del noveletne poslanice tovariša Tita, v kateri je med drugim rečeno, da morajo individualni kmetijski proizvajalci sami spoznati, da je individualna proizvodnja v kmetijstvu brez sleherne perspektive in da je to škodljivo ne le za skupnost kot celoto, temveč predvsem za njih same.

Družbena visokoproduktivna proizvodnja — perspektiva delovnih ljudi na vasi

Različna stopnja procesov na vasi, razlike v strukturi proizvodnje in v žitornih, ravninskih, hribovitih in prirobnih krajih, drugačne materialne in ekonomske možnosti, različna kultura in strokovno-izobražena ravnen proizvajalca, različne navade in način življenja so tisti elementi, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju enotne standarda delovnega kmetijstva.

Politične sile na vasi morajo spoznavati te procese in podpirati tiste kooperacijske oblike, tiste pozitivne elemente gibanja na vasi, ki bodo pospešili in spodbudili razvoj velike družbene kmetijske proizvodnje, ki bodo razširjali družbeni sektor v kmetijstvu in s tem razvijali in utrjevali perspektivo za izboljšanje življenjskega standarda delovnega kmetijstva.

V družbeni visokoproduktivni proizvodnji, ne pa v izolirani majhni posesti z zaostalo tehniko in primitivnim nizko produktivnim načinom dela, tudi je edina perspektiva delovnih ljudi na vasi, zlasti pa tistega dela mladih ljudi, ki se posvečajo kmetijski proizvodnji. Vloga Socialistične zveze in Zvezne mladine je tudi v tem, da odpira takšno perspektivo mladim ljudem, ki ostajajo na vasi, da podpira vse tisto, kar pospešuje takšen razvoj vasi in kmetijstva, da lomi konzervativne odporne, ki zavirajo takšen razvoj.

Vse družbene sile morajo pomagati krepiti družbene kmetijske organizacije

V nadaljevanju svojega referata je Popivoda govoril o močnem razvoju socialističnega sektorja gospodarstva, ki je dal leta 1961 75,1 % skupnega nacionalnega dohodka. To je ustvarilo ekonomske pogoje, da se je lahko — zlasti na vasi — začela intenzivnejše razvijati materialna osnova za hitrejši razvoj kmetijstva. V zadnjih petih letih je vložila družba za razvoj kmetijstva 501 milijardo dinarjev. Družbena gospodarstva in zadrage imajo 36.000 traktorjev, poraba umetnih gnojil pa se je zvečala lani na milijon 400 tisoč ton. Četudi razpolaga družbeni sektor samo s približno 12 odstotki skupnih ornih površin — lani 1961 pridelal 23,8 odstotka pšenice, 14,5 odstotka korenje, 47,1 odstotka sladkorne pese itd. Družbena gospodarstva in kooperacija dajejo več kot 85 odstotkov tržnih presežkov pšenice, nekako 65 odstotkov korenje itd. Tudi udeležba družbenih gospodarstev v živinorejski proizvodnji postaja čedalje pomembnejša.

Toda, kot je povedal Krsto Popivoda, kljub takšnim in drugim pomembnim rezultatom pa z razvojnimi temami v kmetijstvu in glede skupne ravni proizvodnje se ne moremo biti zadovoljni. Zaostajanje kmetijske proizvodnje za potrebami prebivalstva po prehrani, za potreba materialne industrije in izvoza je eden izmed glavnih problemov našega splošnega ekonomskega razvoja. Nezaostajanje na kmetijski proizvodnji je v zvezi z vrsto posledic, vpliva na življenjski standard delovnih ljudi in splošni gospodarski razvoj. Iz tega tudi izvira naloga, da morajo vse družbene sile pomagati pri krepitvi družbenih kmetijskih organizacij kot osnovnih ekonomsko-proizvajalnih nosilcev preobrazbe v kmetijstvu.

Tudi v kmetijstvu je treba zagotoviti načelo delitve po delu

Usmeritev družbenih gospodarstev — posestev, kombinacij, kmetijskih delovnih zadrug — na kompleksnejšo in višjo uporabo sodobnih tehnoloških procesov, na razširitev družbenih površin, kaže, da presegamo tako imenovano srednjo linijo — linijo povprečnih donosov, zadovoljevanja z doseženimi rezultati, katere se je izražalo v zadnjem letu ali v zadnjih dveh letih.

Toda treba je poudariti, je nadaljeval Krsto Popivoda, da sedanji precej ugodnejši ekonomski pogoji za poslovanje kmetijskih organizacij sami po sebi ne morejo pripeljati do bistvenega novega stanja, če jih ne bodo spremljala zavestna prizadevanja odpraviti vse tiste slabosti, ki so bile poleg objektivnih težav vzrok za izgube gospodarstev. Vsa pozornost delovnih kolektivov, organov samoupravljanja, družbeno-političnih organizacij in drugih čimteljev mora biti usmerjena na izboljšanje vseh obstoječih možnosti, da bi povečali proizvodnjo in produktivnost, razvili veliko, moderno industrijsko kmetijsko proizvodnjo, da bi ekonomično in rentabilno poslovali, zmanjšali proizvodne stroške, da bi sodobno organizirali delo in gospodarjenje, upostavili takšne odnose znotraj kolektiva, ki bodo zagotavljali popolno uporabo načel nagrajevanja po delu, razvijali in stimulirali proizvodno pobudo delovnih ljudi in docela izkoristili človeške in materialne sile.

Nepravilen odnos do kmetijskih zadrug

Vse to terja — kot meni Krsto Popivoda — odločnejše odpravljanje slabosti, ki se kažejo v slabem izkoriščanju mehanizacije in sredstev v premalo premišljenih investicijskih vlaganjih, v nezadostnih kapacitetah v živinorejski, predelovalni industriji, po vrtnarstvu proizvodnji na posameznih področjih, v pojavih monopolizma ipd.

Popivoda je nato govoril o nepravilnem odnosu do kmetijskih zadrug. Lani se je njihovo število sklenilo za več kot 800 v primeri z letom 1961. Delno je prišlo do tega s spajanjem manjših in ekonomsko slabših zadrug, po drugi strani pa so zadrage v nekaterih krajih likvidirali

ne glede na uspehe, ki so jih dosegale.

Naša prizadevanja, je dejal Krsto Popivoda, morajo biti usmerjena na to, da usposobimo zadrage, da jih materialno, ekonomsko in kadrovsko krepimo in da odstranimo številne notranje slabosti. Družbeni faktorji komun in širši skupnosti se morajo obnašati do njih prav tako kot do ostalih podjetij na svojem področju ter jih razvijati v ekonomsko močne socialistične gospodarke organizacije. Zato se je treba tudi zadrževanja za drugo lotiti bolj studiozno. Treba je upoštevati njihovo ekonomsko moč, pa tudi to, da jih ne bi oddaljili od proizvodnje in zmanjšali s tem možnost za učinkovit vpliv zadrug na individualno proizvodnjo. Sleherna prenatrpanost akcija v tej smeri kot tudi pogostne reorganizacije lahko samo škodujejo.

Zadrage se morajo bolj povezati z industrijo in preskrbovalnimi organizacijami

Razširitev kooperacije nas zavezuje, da spremljamo in analiziramo odnose ter rezultate v kooperaciji ter spodbujamo tiste oblike, ki omogočajo večjo proizvodnjo, dolgoročneje in raznovrstnejše sodelovanje, večje izkoriščanje družbenih sredstev za proizvodnjo. Pri tem je treba zagotoviti ekonomski interes proizvajalcev in krepitve družbenih skladov v zadrugah in družbenem sektorju na splošno. Izkušnje mnogih zadrug, v zadnjem času pa tudi posestev, ki se usmerjajo na kooperacijo s proizvajalci neposredno ali v sodelovanju z zadrugami, so pokazale, da je mogoče dosegati pomembnejše in trajnejše rezultate, če je kooperacija raznovrstna, če se ne omejuje samo na pšenico in korenje, temveč obsega tudi ostalo poljedelsko, živinorejsko, povrtinarsko in sadjarstvo proizvodnjo, razvijajo tudi druge dejavnosti krepitve drobne predelovalne industrije, domače obrti ipd.

Vsestranski razvoj proizvodnega sodelovanja terja, da se tudi same zadrage s poslovnim združenjem, dolgoročnejsimi pogodbami o proizvodnji in z drugimi oblikami neposredno povezujejo z industrijo, kombinati in preskrbovalnimi organizacijami.

Z uveljavljanjem ustreznih ukrepov z garanciranim cenam prek raznih dogovorov med pridelovalci in prometnimi organizacijami je treba zagotoviti kmetijskim organizacijam in individualnim proizvajalcem sigurnost proizvodnje in prodaje. To je posebno važno za pridelovalce sočivja, sadja in nekaterih drugih pridelkov, v katerih je sprito nestabilnost pogojev in zato tudi velikih nihanj v proizvodnji nmerom čutiti pomanjkanje na trgu. Skrb komun za to naj pride zlasti do izraza, kajti takšno stanje povzroča naraščanje življenjskih stroškov in prizadene delovne ljudi v mestih in industrijskih centrih.

V mnogih kmetijsko-pasivnih krajih — je nadaljeval Popivoda — kjer ni naravnih pogojev za intenziven razvoj kmetijstva, družba v ločnem času gotovo ne bo imela ekonomskega opravčila za vlaganje večjih sredstev v proizvodnjo. To pa ne pomeni, da zadrugam ni treba s svojo aktivnostjo izkoristiti vseh rezerv, ki tam obstajajo, da bi kolikor se da razvile kmetijsko proizvodnjo in o-stale dejavnosti. Zadrage morajo biti tudi v teh krajih nosilec menjave med vasio in industrijo.

Rast kmetijstva — ekonomski interes mnogih komun

V politiki razvijanja kmetijske proizvodnje, razširjanja družbenega sektorja, krepitve družbenih gospodarstev in zadrug pripada posebna vloga komunam. Razvoj kmetijstva v spremenjenih pogojih postaja tudi ekonomski interes mnogih komun.

Krsto Popivoda je s tem v zvezi dejal, da s tem se ni izžepana vloga komun, pa tudi širši politično-teritorialni organizaciji in posebno gospodarskih zborskih priroč

tega, ker sestavljajo posamezni kraji v razvoju kmetijstva kompaktna področja.

Zelo pomembna je vloga Socialistične zveze pri dajanju pobude za izdelavo in pri uresničevanju tehničnih programov in nalog. S tem, da daje v javno debato proizvodne probleme, probleme v zvezi s poslovanjem kmetijskih in drugih organizacij ter organov upravljanja, se mora Socialistična zveza, ne da bi zmanjševala pobudo delovnih kolektivov, aktivno angažirati pri odpravljanju slabosti in usmerjanju nadaljnjega razvoja kmetijstva.

Premajhna odločnost v delovanju političnih sil in državnih organov je povzročila velike slabosti, ki so se kazale v nedoslednem izvajanju predpisov o zemljišnem maksimumu, obdavčenju, izkoriščanju zemlje in dr., v omahovanih glede izvajanja sklepov o agrominimumu, izkoriščanju melioracijskih sistemov; o spekulacijah z zemljo; o nepravilnosti s sredstvi za proizvodnjo, odtujevanju in prodaji traktorjev in drugih strojev privatnikom z raznimi malicijami, ter tako omogočajo neupravičeno bogatenje; v zapiranju trga; v pojavih drobne in lokalistične politike, birokratizma, familiariteta in drobnoalistične mentalitete v zadrugah in drugih organizacijah. Premagovati smo začeli številne imad teh slabosti, toda da bi jih odpravili, je treba še več vztrajnosti in sistematičnosti.

Škodljiv odpor proti strokovnjakom ustvarja navidezen presežek strokovnjakov

Krsto Popivoda je nato dejal, da terja moderno kmetijstvo tudi izobražene proizvajalce, visokokvalificirane strokovnjake. Na družbenih gospodarstvih, v zadrugah in znanstvenih institucijah so se številni kmetijski strokovnjaki uveljavili kot pozitivni delavci pri izboljševanju kmetijske proizvodnje in kot pomagalci svojega dela. Zato je toliko bolj čudno stališče, ki ga imajo do njih v posameznih kmetijskih organizacijah, zlasti zadrugah. Prišlo je do paradokсне situacije, da nastaja navidezen presežek strokovnjakov hkrati, ko jih v številnih zadrugah in gospodarstvih ni ali pa so zelo malotrušni.

Vzrok za odpor zoper strokovnjake v mnogih zadrugah je trdnost v določenem primitivizmu, ki se je tam vkoreninil, v stališča ljudi, ki upravljajo z njimi, četudi po svojih kvalifikacijah in znanju za to niso sposobni in so čestokrat cokla za hitrejši ekonomski razvoj zadruge. Toda napak in enostranskosti bi bilo, če bi za takšno stanje kritizirali samo zadrage. Če bi bili politični čimtelji v komun odločnejši in se bi imeli jasno orijentacijo glede kadrovske krepitve zadrug in kmetijskih organizacij, potem bi se položaj gotovo bistveno spremenil.

Krsto Popivoda je opozoril tudi na to, da se morajo družbeno-politične organizacije, posebno pa sindikati in organi samoupravljanja v kolektivih, bojevati za doslednejše izvajanje načel delitve po delu, kar je zelo pomemben faktor v boju za večje donose, za večjo in rentabilnejšo proizvodnjo.

SZDL mora skrbeti za dvig kulturne ravni na vasi

V nadaljevanju svojega referata je Popivoda govoril o kulturni preobrazbi, o spreminjanju načina življenja na vasi, kar prav tako močno vpliva na napredek kmetijstva.

Strokovno izobraževanje kmetijskih proizvajalcev je treba razvijati kot funkcionalni sistem, je med drugim dejal, da bo lahko sledi modernizaciji kmetijske proizvodnje in krepitvi socialističnih odnosov na vasi. To pomeni, da morajo razvoj kooperacije, uveljavljanje visokorodnih sort pšenice in drugih kultur, prepreke živinoreje itd. spremljati ustrezni strokovni tečaj, seminarji in druge oblike usposabljanja, na katerih naj bi si kmetijski proizvajalci pridobili širše strokovno in družbeno-ekonomsko znanje. V tej luči je treba vsestransko preučiti sistem strokovnega izobraževanja na vasi. Posebno je treba pregledati,

kakšne so možnosti za dopolnilno strokovno šolanje vaski mladine po zaključku osnovne šole.

Po njegovih besedah morajo družbeno-politične organizacije, zlasti pa Socialistična zveza, uvrščati v svoje programe naloge, ki se nanašajo na splošno rast kulturne ravni na vasi. V tem je treba iskati podporo tudi drugih organizacij in ne računati samo na sredstva iz centralnih skladov.

V naslednjem obdobju je treba več storiti za razširitev tiska na vasi, hkrati pa premagati določeno razdrobljenost časopisov in drugih publikacij, namenjenih kmetom, kot tudi enostransko obravnavanje vasi v časopisih ter v radijskih in televizijskih oddajah.

Skrb za razvoj samoupravljanja v zadrugah in kmetijskih organizacijah

Dosedanja proizvodnja filmov, namenjenih vasi, in razširjanje kinematografov po vseh, sta zaostajala za našimi možnostmi. Prav isto kaže tudi izkušnja z nabavo televizijskih in radijskih aparatov. Redakcije časopisov in založb, filmski in televizijski studiji bi se morali na nov način približati temu delu našega prebivalstva, kompleksno bi morali spoznavati razen proizvodnih in izobraževalno kulturnih, zdravstvenih in urbanističnih, tudi druge probleme kmetičnih naselij ter upoštevati, da živi v njih čedalje več delavcev, naprednih kmetijskih proizvajalcev in strokovnjakov. To bo pomemben faktor pri širjenju informativnih sredstev na vasi.

Krsto Popivoda je ob tej priložnosti poudaril, da je zelo pomembna vloga Socialistične zveze pri dosedanjem družbeno-ekonomskem in kulturnem razvoju vasi, vloga, ki se je zlasti zvečala po V. kongresu SZDL.

Ko se je dotaknil dosedanjih političnih akcij v zvezi s spitskim govorom tovariša Tita, plenumskim in drugim gradivom ter ustavno debato, je Krsto Popivoda povedal, da tudi bližnja predvolilna aktivnost posebno priložnost za še večjo politično mobilizacijo članov Socialistične zveze v prizadevanjih za nadaljnji napredek vasi. Neodgovorno je treba, da vodstva in organizacije Socialistične zveze skupaj s sindikatom spremljajo in usmerjajo razvoj samoupravljanja v zadrugah in kmetijskih organizacijah ter ustanovah, da si prizadevajo za večjo javnost njihovega dela in za čimboljši izbor ljudi v njih.

Pri tem je treba zlasti v razvitejših zadrugah, kombinatih in velikih kmetijskih posestvih upoštevati zapletenost odnosov, ki nastajajo med organi samoupravljanja in zadrugami, samostojni sveti v zadrugah, samostojnih obratih in podjetjih. Uresničevanje nove ustave in sprejemanje statutov komun bo močna spodbuda za razvoj politične in samoupravne funkcije Socialistične zveze. Tudi ustanavljanje krajevskih skupnosti bo zelo pomembno za nadaljnji razvoj in urbanizacijo vasi.

Na podlagi sklepov VII. kongresa Zveze mladine je treba širše vključevati mladino v družbeno-politični boj za razvoj socialističnih odnosov na vasi, za izboljšanje kmetijske proizvodnje, za večjo udeležbo mladine pri delu organov samoupravljanja, na zadrugah, skupščinah, zborskih volitev in povsod, kjer se neposredno odloča. Gibanje mladih zadrugnikov je zajelo več kot 40.000 mladincev in mladink, v 4649 šolskih zadrugah pa aktivno dela več kot 600.000 udeležencev. Skupaj z velikim številom mladih ljudi, zaposlenih v zadrugah in na kmetijskih posestvih, lahko postanejo ti pomemben faktor v boju za napredek kmetijstva in vasi.

SZDL mora skrbeti za dvig kulturne ravni na vasi

V nadaljevanju svojega referata je Popivoda govoril o kul

Merchantove ladje

Ces približno deset let, ta-ko predvidena na hitro se-stanti ameriški načrt za multilateralne sile NATO, bo med kakimi stititostimi lad-jami na Sredozemlju in v se-vernem Atlantiku pluto tudi 25 ladij posebne sorte. Na-črt pa ne bo do v nečemer-razlikoval od ostalih, na nji-hovih jamborih bodo plopa-rale svetilne zastave, in s-palub ne bodo štrli topovi, temveč ladijski žerjavi. Toda v njihovih zajetih trupih ne bo shranjeno žito, premog, kava ali kak drug blaginjski koristen tovar, temveč oro-žje, ki v nekaj minutah lahko uniči desetino človeštva: ra-kete »Polarise« z atomskimi konicami.

Ta načrt je Kennedyjev »bigovski« politika Livingston Merchant zadnje tedne ponu-ja po Evropi. Bil je v Rimu, Bruslju, Bonnu in Londonu in zdaj na sedežu NATO v Parizu pripravlja poročilo za svojega šefa v Washingtonu. Mnogo veselja mu s svojim poročilom ne bo napravil.

Kajti v Evropi so sprejeli ta načrt s hladno rezervo. Ne da bi mu odrekli sarskega učinkovitosti: glede tega je menda celo nenadmirjen. »Potencialni sovražnik« bi moral nekaj minut po even-tualnem spopadu polskati in potopiti vseh »1000« ladij, če bi se hotel izogniti pogubni-mu učinku atomskih raket. Vsako ladjo bi morala leta in leta, da tistih nekaj mi-nut, spremljati po ena pod-mornica. Tega pa tudi »po-tencialni sovražnik« ne zmo-že.

Merchantovo blago je bilo zahodnoevropskim zavezi-škom sumljivo iz drugih raz-logov.

Eden izmed njih je finan-čne narave. Izvedba tega na-črta bi imela približno 5 milijard dolarjev.

Tretjino naj bi prispe-levale ZDA, tretjino Zahodna Nemčija, ostalo druge članice NATO. Edino Bonn je pristal na to razdelitev stroškov, to-da pod dveh pogojev, od

katerih je eden gospodarski, drugi politični narave: del teh ladij bi naj zgradili v za-hodnonemških ladjedelnicah; glede zahtev, naj bi za do-datno varnost instalirali na zahodnonemškem ozemlju še »nepremična« raketa izstre-lišča, bi se naj nič ne spre-menilo. Prav to pa je v na-sprotnju s enim izmed bistve-nih namenov ameriškega na-črta, da bi namreč umaknili atomsko orožje z evropske celine na morje in si s to »koncesijo« ustvarili ugodnej-še pozicije v pogajanjih s Sovjetsko zvezo.

Važnejši, če ne najvažnejši: raslog distanciranega odnosa do ameriškega načrta pa je v tem, da se načrt ne upo-števa zahodnoevropskih pri-spiracij na sodelovanje pri uporabi atomskega orožja. Še bolj kot v Bonnu so to poudarili v Londonu. Tu so Merchantu brez ovinkov tu-di razložili razliko med mul-tilateralne in multinacio-nalnimi. Multilateralna (več-stranska) sila, kot bi jo ho-teli imeti Kennedy, bi bila v bistvu sestavek »Polarise«, namrečen na 25 ladij, plus večnacionalna posadka, ki bi jo posebej ameriški »Multi-nacionalna sila NATO« pa bi britanski, željah imela poleg Merchantovih ladij še nosilce atomskih orožja, ki se obostajajo ali pa se gra-de, torej britanske podmornice in strateške bombnike ter kasnejše bombnike drugih zahodnoevropskih armad, raz-en tega pa poveljstvo ne bi bilo izključno samo zadeva Američanov.

K tem omejitvam najve-čstih ameriških zaveznikov je seveda treba — ne nazad-nje — pristiti tudi dejstvo, da se Francija principielno upira vsaki vključitvi v multi-lateralne ali multinacionalne sile NATO, ker gradi svojo unilaterarno in unizacionalno bombo, da se Italija, verjet-no ne samo zaradi bodočih volitev, z vsemi štirimi brati intenzivnejše sodelovanja v atomski integraciji, ter da Danska Norveška in Kanada sploh neboje nič skrbeti o ka-ršni koli udeležbi pri atom-skem oboroževanju NATO.

Merchant se torej vrača v Washington praktično praz-nih rok. Napoveduje, da bo čez dva tri tedne ponovil stro-jno turnejo. Takrat bo siniti-zele razgovore, kot pravijo, verjetno pa bo v svoji »plo-matski« torbi prinesel kak-šne dodatne predloge, ki bodo skušali spraviti po isto stro-ho različne interese. Kakšni bodo ti predlogi je težko re-či. Vsekakor bo težko tudi vskladiti dva osnovna nane-na sedanje ameriške politike: zadovoljiti zahtevam evrop-skih članic NATO po večji in odločnejši udeležbi pri vprašanih atomski oboro-žitvi in strategije, in obenem prepričati, da bi se povečalo število zahodnih članov atom-skega kluba.

S. Fras

SALAZARJEV DEMANTI

ČSSR: doseči predvojno raven

Malo nenavadno je slišati, da je glavna naloga češkoslovaškega kmetijstva v letu 1963 doseči pred-vojni raven kmetijske proizvodnje — in vendar je tako. Tei zahtevi se bo morala ukloniti celo indu-sterija in nekoliko zavrti tempo razvoja, da bi omogočila kmetijstvu, da jo ujame do leta 1970, kot to predvideva plan.

Ze vrsto let povzročajo polo-žaj v kmetijstvu češkoslova-skim gospodarstvom kon-čen glavobol. Ne samo, da je sedanja proizvodnja manjša kot pred vojno — industri-ja proizvodnja se je v od-nosu na predvojno povečala za trikrat — tudi potrebe tržišča in povpraševanje po kmetijskih proizvodih so mnogo večji kot pred vojno.

Takrat je kmetijstvo v glavnem zadovoljevalo domače potrebe, zdaj pa skoraj tret-ina češkoslovaškega suvo-ga odpade na kmetijske pride-ke. Potrebe naraščajo, pro-izvodnja pa stagnira in na-črti iz leta v leto ostajajo neizpolnjeni.

Poglejmo si samo uradne podatke za preteklo leto: plan celotne kmetijske bruto proizvodnje je bil izpolnjen za 33% (na Slovenskem s 88%). Raven tega pa se je še pov-ršina posevkov lani zmanj-šala za 18.504 ha (od tega na Slovenskem za 13.154 ha), tako da je bila vsa obdelana po-vršina 5,2 milijona ha.

Kje so vzroki za tako ne-zavidno stanje? Za lanko leto pravilo, da so slabi rezultati predvsem posledica hude in dolgotrajne suše. To pa je le delen odgovor, kajti težave niso šele od lani. Med po-temi je mogoče za daljše ob-dobje razložiti slabe rezultate, ki izhajajo iz prilagajanja men-talitet ljudi in organizacije široki kolektivizaciji, selitev delovne sile iz vasi v mesta, nizko produktivnost dela, od-kupni sistem in sistem na-grajevanja.

Kolektivizacija, ki je zadnje čase zajela skoraj vso ob-delovalno površino, je prinesla vrsto sprememb — prehod na intenzivnejše mehanizira-no obdelovanje, osesurni de-lovni čas, novi proizvodni od-nosi itd. — kar vse zahteva daljše obdobje prilago-jevanja. Delovna sila zapušča vasi v mnogo večjem številu, kot so to predvidevali v pla-nih, in se zaposluje v indu-steriji in drugih dejavnostih, kjer je dovolj možnosti za zaposlitev. Produktivnost de-la v kmetijstvu je trikrat manjša kot v industriji in to nesorazmerje še vedno na-rasča. S tem povezujejo na-grajevanje, ki ni stimulativno. Tudi dolgoletna politika ob-

daljšem napredku mehani-zacije, kemizacije in strokov-nosti zagotovila za izpolnitev zastavljene naloge — dohiti-ti industrijo. V okviru takšnih prizadevanj je tudi letošnji državni proračun predvidel za 10,5 milijarde kron vlagan-j v kmetijstvo. Ta vsota tvori 16% državnega proračuna, če-prav daje kmetijstvo le okoli 13% nacionalnega dohodka. Vsekakor dokaz, kako resno so na Češkoslovaškem vneli slabe rezultate v kmetijstvu.

Med ukrepe za odzdravlje-nje položaja sodi tudi sedaj-nja kampanja za ustanavlja-nje mehaniziranih čet in bri-gad povsod, kjer je to mo-goče, ker te lahko najboljše zagotovijo ustrezno obdelavo zemljišč. Tudi napore za vzgojo strokovnih kadrov bo-djo povečali in so v ta namen določili milijardo kron.

Na decembrskem kongresu KP ČSSR so sprejeli tudi sklep o centralizaciji vodenja kmetijske politike. Ustanovili so posebno komisijo, ki bo imela neposredno nadzorstvo nad celotnim državnim in partijskim aparatom, ki se ukvarja s kmetijstvom, od ministrstva za kmetijstvo do občin.

Janez Stančič

Družbena kontrola nad rudniki

Zveza zahodnonemških sin-dikatov je zahtevala, naj bi rudarsko industrijo posta-vili pod družbeno nadzor-stvo, ker meni, da bi bila to edina rešitev krize, ki v proizvodnji in planiranju vlada že pet let. Kriza je nastala zaradi konkurenčnosti nafte. Namesto »sopka drobnih ukrepov«, ki jih namerava izvesti vlada, za-htevajo sindikati, naj bi s »podružbenim rudarske industrije izvedli temeljito reorganizacijo in odzdravili to gospodarsko panogo«.

Konec lanskega leta je ostalo v skladiščih okrog 9,9 milijonov ton premoga in koksa, ker je del indu-strije začel uporabljati uvo-ženi premog. Pričakujejo, da bo v naslednjih letih po-trošnja premoga še rapid-neje padala, ker bo dokon-čana gradnja novih rafinerij nafte in se bo zaradi tega uvoz nafte še povečal. Zato menijo, da bodo morali do leta 1966 zapreti še nadalj-njih dvajset premogovnikov.

Zveza sindikatov je za-vela in obrazložila svoje stališče tik pred debato o energetske politiki, ki se je včeraj začela v bonnskem Bundestagu. (Tanjug)

Odravljeni prinčevski naslovi

Grški parlament je sklenil, da bodo odslej naprej v kra-ljevski rodbini prepovedani naslovi »princa« in »kraljev-ske visokosti«. V veljavi bo ostal samo naslov »vladodav-čev«, kar pomeni prestolona-slednika.

Razprava o teh vprašanjih je dala opoziciji priložnost za novo kritiko proti dvoru. Minister za obrambo je mo-ral dati javno zagotovilo, da ne bo v vojaški službi nobe-nih privilegijev za princa Mihaela. Prav to vprašanje je namreč tudi sprožilo polemiko okrog naslovov, ki jih smejo in ki jih ne smejo u-porabljati člani kraljevske rodbine.

Senator Ellender

Demokratski senator iz Louisiane Allen J. Ellender je končno objavil svoje »poročilo« s poti po Afriki: obiskal je 34 držav v 68 dneh — torej je bil povprečno po dva dneva v vsaki. Za nekatere ni dobil viz, sicer bi bilo povprečje še manjše!

Vrli senator izraža v svojem 800 (osem sto) strani dolgem poročilu mnenje: 1. Črnci v Afriki so prav takšni kot črnci v ZDA: če človek reče, da so belci naprednejši, je isto, kot bi mahal biku z rdečo ruto; 2. Afrika ne bo nikoli sposobna za ameriški način življenja; ZDA ne bi moge natiskati do-volj denarja za kaj takega; 3. ZDA bi morale ukiniti vso pomoč Afriki, ki znaša okrog 500 milijonov dolarjev letno; 4. Južna Afrika ima prav s politiko aparthei-da; južnoafriški črnci živijo mnogo bolje kot črnci (beri: Afričani) drugod; 5. Poglavitna točka »poročila« pa je spet, da »večina Afrike ni sposobna za samoupravo, ves napredek, kar ga je, pa je posledica bele pri-sotnosti«.

In tako dalje. Knjigo je spisal (kot je »pro-ucila« Afriko) na državne stroške in bo račun po skromnih predračunih znašal kakih 38.000 do-larjev.

Z vsem tem se seveda ne da polemizirati. Zadržaje naj ugotovite, da bi bilo »poročilo« lahko nekaj pritrone šaljevega, če ne bi šlo za takšno osebnost...

Kitajsko zajela suša

Tisk: poziv za mobilizacijo množic

Severna področja Kitajske in okolico Pekinga je zajela huda suša. Kitajski tisk objavlja apele za mobilizacijo množic, ki naj bi se borile proti tej katastrofi. V teh delih Kitajske so suše pogost in normalen pojav, toda sodeč po pisanju kitajskega tiska in po vremenskih razmerah v Pekingju, je sedanja suša zelo huda.

Tisk poziva, naj ljudje var-čujejo z vodo za namakanje in naj zberejo v glavnih pro-izvodnih področjih, posebno tam, kjer so posledice suše najhujše, namakalne stroje, kmetijske orodja in seme, kar bo vse potrebno za po-novno setev. Razen tega opo-zarja tisk na to, da je treba proučiti vse možnosti in se pripraviti na najhujše. Časo-pis svetuje, da je treba zbrati seme, ki ga je moč sejati v različnih letnih do-bah. Kmetje opozarjajo, naj računajo predvsem na svoja sredstva in naj se ne zana-sajo na pomoč od drugod, ker bi bilo to nerealistično in nevarno. Uvodnik teoreti-čne organa pekinške partije-ske organizacije pravi, da od-kriva zanašanje na pomoč od države samo pomanjkanje samozvesti.

Suša utesne im... katastro-falne posledice. Padavine v obdobju junij—avgust lanske-ga leta so bile znatno pod normalo. Po avgustu je na-stopilo sušno obdobje, ki ga se danes ni konec. Po tako dolgi sušni dobi bi bilo sku-raj iluzorno pričakovati, da bi bila lahko spomladanska in jesenska setev uspešna, kajti v teh krajih se začne deževna doba šele konec ju-nija ali v začetku julija.

(Tanjug)

Izredno zasedanje FAO

V okviru kampanje proti lakoti, ki jo vodi mednarod-na organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO), bo da-nes pod predsedstvom gene-ralnega direktorja FAO izred-no zasedanje, ki se ga bo udeležilo večje število ugled-nih politikov, znanstvenikov in kulturnih delavcev iz mno-gih držav. Namen tega se-stanka je, opozoriti svetovno javnost na akcijo FAO proti lakoti. S tem namenom bodo udeleženci sestanka poslali vladam in javnosti manifest, ki bo pozival na materialno in moralno podporo svetovni kampanji za boj proti lakoti. Od 17. do 24. marca bo v vseh državah sveta teden kampanje proti lakoti.

Mehiški vagoni za ZDA

Mehika bo v prihodnjih se-stih mesecih izročila 100 va-gonov z nosilnostjo 70 ton za potrebe pacifiških železnice ZDA. To je prva prodaja te vrste proizvoda mehiške in-dustrije tujini. Mehika je do-segla ta aranžma pri nate-čaju, kjer so sodelovale ne-katere ameriške in tuje firme, ki izdelujejo železniške va-gone.

Operacije čiščenja v Južnem Vietnamu

Oborožene sile južnoviet-namske vlade so začele z novo operacijo čiščenja, v kateri bo sodelovalo približno 3000 vojakov. Opera-cije doslej niso imele uspeha, vladne sile se še niso srečale s silami Vietkong. Operacije vodijo v provin-cah Din Tung in Kien Tung.

Socialisti EGS ne bodo priznali francosko-nemškega sporazuma

Socialisti držav članic Evropske gospodarske skupnosti ne bodo v nobenem primeru priznali francosko-nemškega sporazuma, kakršni se sedaj. To so po-tudarili v deklaraciji pred-sednikov socialističnih strank šestih zahodnoevropskih držav, ki so imeli sestanek v Bruslju.

ONE PARTY SYSTEM — SPEARHEAD

Vprašanje: Ali dobinata enako pomoč od obeh svetovnih blokov? Odgovor: Pomoč je različ-ne vrste. Res pa je, da je na Zahodu pripravljeno manj-ša, skušali smo doseči, da bi v Franciji in Italiji usia-novili odbore za pomoč. To je ena najpomembnejših na-log naših diplomatov. Pribli-žati se moramo vsem zahod-nim demokracijam in ne smemo omejevati našega dela na Portugalsko. Boj v Angoli je stvar vseh anti-kolonialistov na Zahodu.

Vprašanje: Ali mislite, da bi vaš boj pospešil padeč Salazarjevega režima? Odgovor: Vsekakor. Toda v prihodnosti se lahko zgodi marsikaj. Postavili smo osem uvodnih pogojev, ki jih mora sprejeti katera koli portu-galska vlada, ki bi se ho-tela pogajati z nami. Nekat-ri izmed teh so:

1. uradno priznanje pravi-ce do samoodločbe in neodvis-nosti za angolsko ljudstvo;
2. osvoboditev vseh politič-nih jeitnikov;
3. umik portugalskih obo-roženih sil;
4. izpolnitev vseh pogojev, za zagotovitev osnovnih člo-veških svobod.

»E.L.M.A.« — tovarna elektromateriala — Ljubljana-Črnuče

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. VEČ GRADJARJEV, visokokvalificira-nih in kvalificiranih
2. STRUJARJE
3. STROJNE KLJUČAVNICARJE
4. REZKALCE

Za samce je stanovanje zagotovljeno. Osebn-i prejemki po pravilniku o delitvi osebnih do-hodkov podjetja. Prevoz iz Ljubljane in bliž-nje okoliščine zagotovljen. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Za zainteresirani naj pošljejo pisne ponudbe ali se zgledje v kadrovsko-socialni službi podjetja. 1963

DOM NARODNOG ZDRAVLJA V LABINU

RAZPISUJE PREKO SAVEZA ARHITEKATA HRVATSKE splošni jugoslovanski, anonimni

NATEČAJ

za izdelavo idejne rešitve Doma narodnog zdravlja v Labinu.

- I. nagrada 750.000 din
- II. nagrada 500.000 din
- III. nagrada 400.000 din
- 3 odkupi po 200.000 din

Natečaj je razpisan 20. marca 1963.

Podloge lahko dobite pri Savezu arhitekata Hrvatske, Zagreb, Trg Republike 3/I, ce pred-ložite 2000 din.

Udeleženci natečaja lahko dobe pojasnila na svoja vprašanja do 25. aprila 1963. Natečajna dela morate predložiti do 10. junija 1963, do 18. ure Savezu arhitekata Hrvatske, Trg Re-publike 3/I.

Ocenjevalna komisija: predsednik: arh. Antun Ulrich člani: ing. arh. Selimir Dumengić dr. Ivan Kosić

ing. arh. Stanko Kristl arh. Zvonimir Kuhar ing. arh. Zdenko Sila prof. arh. Vladimir Turina Teodor Verbanac dr. Petar Žic

namestnik: ing. arh. Aleksandar Dragomanović referent: ing. arh. Duško Rakić

1975

KOLINSKA TOVARNA HRANIL — LJUBLJANA,

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih razmerij razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. 2 STROJNA KLJUČAVNICARJA
2. OBRATNEGA ELEKTRIČARJA

Pogoji: kvalificirani delavci, ki so že od-slужili kadrovske rok.

Mario Andrade govori

Intervju z voditeljem narodnoosvobodilnega gibanja Angole

Kolonialna vojna, ki se z vso brutalnostjo odvij-a v Angoli, je predmet sliherne mednarodne razprave, ki se suče okrog kolonializma, dekolonizacije in konsolidacije razmer v Afriki. Zato ponatiskujemo intervju, ki ga je imel šef MPLA (Movimento po-pular de Liberaçao de Angola) Mario Andrade z uredništvom panafriške revije »Spearhead«. MPLA je gibanje angolskih intelektualcev, ki so študirali na Portugalskem, v Parizu ali v Ameriki. Močno se naslanja na zahodnoevropsko levico. UPA (Uniao de populacao de Angola) pa je gibanje, za katerega trdijo, da ima predominantni vpliv v Angoli sami in da se opira na plemensko ureditev. Operativni sedež tega gibanja je v Leopoldvillu. Uživa veliko materialno podporo kongoške vlade.

Vprašanje: Kakšno je vaše stališče glede razgovorov o ustanovitvi skupne fronte z Ljudsko zvezo Angole, ki jo vodi Roberto Holden? Kako gledate na vlado angolske re-publike v izgnanstvu (GRAI) in na stranko, ki jo pred-stavlja, UPA?

Odgovor: Naše gibanje, MPLA, je večkrat poskušalo začeti politične razprave z voditelji UPA. Več prijatelj-skih afriških vlad je posku-salo sklicati sestanke vseh angolskih političnih skupin, zlasti pa sestanke med UPA in MPLA. Lani maja je kon-goški notranji minister Ka-mitatu na našo prošnjo se-stavil skupen program, ki naj bi omogočil ustanovitev prave vojaške fronte. Imeli smo več sestankov s to temo na

medli boste, če nečemo pro-siti za članstvo v fronti, ki pri njeni ustanovitvi nismo imeli nič.

Do drugega poskusa je prišlo junija lani, ko je predsednik Nkurumah predla-gal sklicanje sestanka borcev za svobodo, na katerem bi razpravljali o ustanovitvi skupnega vojaškega poveljstva naših treh organizacij (UPA-MPLA-PDA). Na predloge predsednika Nkurumaha je takšen sporazum podpisal zastopnik skupine UPA-PDA, Livramento — ki je medtem umrl — in jaz v imenu MPLA. Takrat smo se zavezali, da bomo med seboj razpravljali o prednostih takšnega zdru-ženega poveljstva.

Tu so spet prišle na dan težave. Skupina UPA-PDA ni hotela privoliti na razgovore v okviru strank, ampak so gledale na to, da se smatrajo za ljudsko fronto, zahtevajo, da bi se morali preprosto pri-družiti njim. V Afri ni prišlo do pravih razprav, ampak sa-mo do izmenjavanja pism.

Vprašanje: Ali bi upraviče-no rekli, da se nesoglasja med angolskimi nacionalisti ovira za afriško enotnost in za pomoč, ki bi jo lahko nudile bratske države?

Odgovor: Brez dvoma. Več šefov afriških držav je čisto jasno izrazilo zaskrbljenost, ki jo čutijo. Ta nesoglasja do-jajsko ovirajo napredek afriške solidarnosti, ki se razvija tudi v našo korist. Prav zato so nas šefi afri-ških držav prosili, da bi se sestali z njimi v Librevillu. Predsednik tega sestanka Houphouët-Boigny nas je ob tej priložnosti opozoril, ka-ko nujno bi bilo, da bi se čimprej združili, da bi čim bolj izkoristili obljubljeno pomoč. Gibanje za afriško enotnost je vključilo pomoč Angoli celo v svoj proračun, toda če hočemo, da bi bila učinkovita, bi morali biti združeni.

Nase stališče do vlade angolske republike v izgnanstvu temelji na našem stališču do skupine UPA-PDA. Ne more-mo je priznati kot zakonit-o, ker ne zastopa vseh delov angolskega nacionalizma. V zvezi s tem smo poslali me-morandum, ki svari afriške države pred nevarnostjo, da bodo poglabile prepad med našimi gibanji, če bi se od-ločili priznati to vlado v iz-gnanstvu.

Vprašanje: Kakšen je trenu-tni vojaški položaj v Angoli?

Odgovor: Predvsem čuti-mo posledice razkola, po-manjkanje enotnosti in pod-teljnih gibanjih, in to seveda ovira razvoj našega boja in celo preprečuje, da bi se razširila po vsem ozemlju. Poleg tega ovira naš boj tu-je slabšanje položaja v Kon-geju, zaradi katerega ne mo-remo izkoristiti Katange kot svoje baze. Revolucija pa bo ponovno zadržala v trenut-ku, ko bomo združeni.

Novice

BEOGRAD: mednarodna razstava fotografij — Pod pokroviteljstvom predsednika Tita bo v Beogradu od 20. maja do 20. junja četrta mednarodna razstava umetniških fotografij. Čeprav je do razstave še dobra dva meseca, je prišlo zanje že mnogo prijav in del, največ iz Italije, Zahodne Nemčije, Francije, Nemške demokratične republike, Nizozemske, Združenih držav Amerike, Mehike, Českoslovaške socialistične republike in Indije.

BEOGRAD: Dallarova v srbohrvaščini — Popularni italijanski popevkar Tony Dallara bo posnel za gramofonsko trdiko »Diskos« iz Aleksandrova več popevke v italijanski in srbohrvaščini. Podpisal je pogodbo, po kateri bo dve leti dobival odstotke od prodanih plošč v Jugoslaviji.

BEOGRAD: položaj novih sol — V Srbiji so v zadnjih petih letih odprli nekaj nad 130 srednjih sol, med njimi 47 tehniških, 36 ekonomskih, 26 kmetijskih in 15 medicinskih srednjih sol. Največ so jih ustanovili občinski ljudski odbori, samo nekaj pa gospodarske organizacije. Po analizi republiškega zavoda za strokovno izobraževanje je mnogo teh sol že prve dni po ustanovitvi nateleto na velike kadrovske in finančne težave. Najbolje je s tistimi solami, za katere je pokazano zanimanje gospodarstva, medtem ko komune niso zadovoljevale pogolev za delovanje sol. Nekaj sol so poplačali prepuštili usodi, se pravi, da jim niso zagotovili niti najosnovnejših možnosti za delo.

SARAJEVO: vključitev kulturnih spomenikov v turizem — Na seji republiškega sveta za kulturo so poudarili, da je treba številne kulturnozgodovinske spomenike bolj povezovati z razvojem turizma. Konkretno so priporočili, kako naj bi sodelovali spomeniškovarstvene službe s turističnimi organizacijami.

SKOPJE: »Pregled zgodovine ZKJ« v makedonski — Založniško podjetje »Kultura« v Skopju je začelo tiskati »Pregled zgodovine ZKJ« v makedonskem jeziku. Delo bodo natisnili v osem tisoč izvodih, v knjigarne pa bo prišlo v začetku maja, takrat, ko bo izšla tudi izdaja v srbohrvaškem jeziku. — Skopska »Kultura« je v poljudni zgodovinski knjižnici doslej izdala približno sto knjig o revolucionarni preteklosti makedonskega naroda in drugih jugoslovanskih narodov.

SKOPJE: nova domača opera — Skopski dirigent in skladatelj Trajko Prokopijev, avtor baleta »Labin in Dorjan«, komponira novo opero po romanu Panova »Pečalbarje« z naslovom »Sivov«. Nova opera bo glasbeno in vsebinsko naslonjena na makedonsko folklorno izročilo.

PULA: snemanje koprodukcij »Dolgih ladij« — Predvčerajšnjim je prišla v Pulo popolna ekipa za snemanje filma »Dolge ladije«. Film bodo snemali v koprodukciji beograjskega »Avala filma« in družbe »Warwick« iz Londona, in sicer bodo začeli delo v ponedeljek v Ljubiškem kanalu v Istri. Režiser filma je Jack Cardiff, znan doslej kot snemalec filmov »Vojna in mir«, »Rdeči čevlji« in »Črna orhideja«, za slednje delo je dobil Oscara. Glavni ženski vlogi bo odigrala Rossana Scalfino, možko pa sloveči ameriški igralec Richard Widmark. Med igralci bleščečih imen omenjajo še Sidneya Poitierja, ki smo ga videli pri nas v odličnem filmu »Jag v verigah«.

SVETOZAREVO: kantate in simfonije v tovarni — Člani zbora in orkestra Doma JLA v Beogradu so gostovali predvčerajšnjim v tovarni kablarnice »Moša Pijade« v Svetozarevu. V predvečer med dvema izmenama je ansambel sto pedesetih ljudi izvedel nekaj kantat in krajši operno-simfonični program. Na prireditvi so sodelovali tudi prvaka Jugoslovanskega dramskega gledališča Mira Stupica in Branko Plesar ter člana beograjske Opere Djurdjevka Cakarević in Drago Starec.

TITOVO UŽICE: krajevna tematika na domačem odru — Narodno gledališče v Titovem Užicu bo v prihodnji sezoni uprizorilo nekaj del, ki po tematski odsejajo razmere in dogajanje tega krajevnega območja. Med drugim bodo na tem odru privrati uprizorili komedijo Milenka Misailovića »Niti tu niti tam«, delo, ki obravnava spremembo v ljudeh, kateri zapuščajo vas in se vključujejo v industrijske razmere. Pobudo za to dramsko delo je dobil avtor v valjalnici bakra v Sevoju, zato bo premiera namenjena članom tega kolektiva.

KRUŠEVAC: lep uspeh glasbene šole — Pred 15 leti so v Kruševcu ustanovili nižjo glasbeno šolo »Stevana Hristića« in doslej so v njej izšolali 1500 učencev, 80 nekdanjih učencev s te šole so zdaj profesorji in učitelji glasbe daleč naokoli. Letos pa so začeli učenci prirediti koncerte za učence drugih sol z naslovom »Otroci otrokoma«. Letos redno obiskuje to šolo 300 učencev.

MOŠTAJ: vaščani »brabje« denar za šolo — Vaščani iz Medjugorja in Blakovine (občina Čitluk) so pred dnevi začeli na pobudo krajevnega organizacije »Zlati« zbirati denar za gradnjo šole in stanovanj za učence. V nekaj dneh so zbrali že milijon dinarjev. V Medjugorju imajo šole za šest razredov osemletce, obiskuje pa jih 250 otrok. Ti morajo zbirati dve leti obveznega šolanja hoditi v 15 do 20 km oddaljeno osemletko v Čitluku.

KARLU: fotografiska razstava o razvoju Jugoslavije — V glavnem mestu Afganistana so odprli razstavo fotografij, ki prikazujejo dvajsetletni razvoj socialistične Jugoslavije. Ob slovesni otvoritvi sta govorila afganistanski ministrski namestnik za informacije Rošan in jugoslovanski veleposlanik v Kabulu Peter Jakovčič. V okviru razstave so prikazali tudi nekaj dokumentarnih filmov o Jugoslaviji.

RIM: razstava solidarnosti — V knjigarni v središču Rima so pred dnevi odprli slikarsko razstavo, kjer sodeluje 375 italijanskih slikarjev, med njimi tudi Guttuso, Maccario, Attardi, Cagli, Fantuzzi, Levi, Pissicchio, Omiccioli itd. S tem so italijanski slikarji izrazili solidarnost do portugalskih slikarjev in drugih umetnikov, ki jih Salazarjev režim preganja.

CORTINA D'AMPEZZO: uspeh sovjetskega filma — Na 19. mednarodnem festivalu športne kinematografije, ki se je pred dnevi končal v Cortini d'Ampezzo, je dobil prvo nagrado sovjetski film »Tehnika skokov«, razen tega pa je ZSSR dobila tudi nagrado za najboljši nacionalni izbor: za osem poučnih filmov.

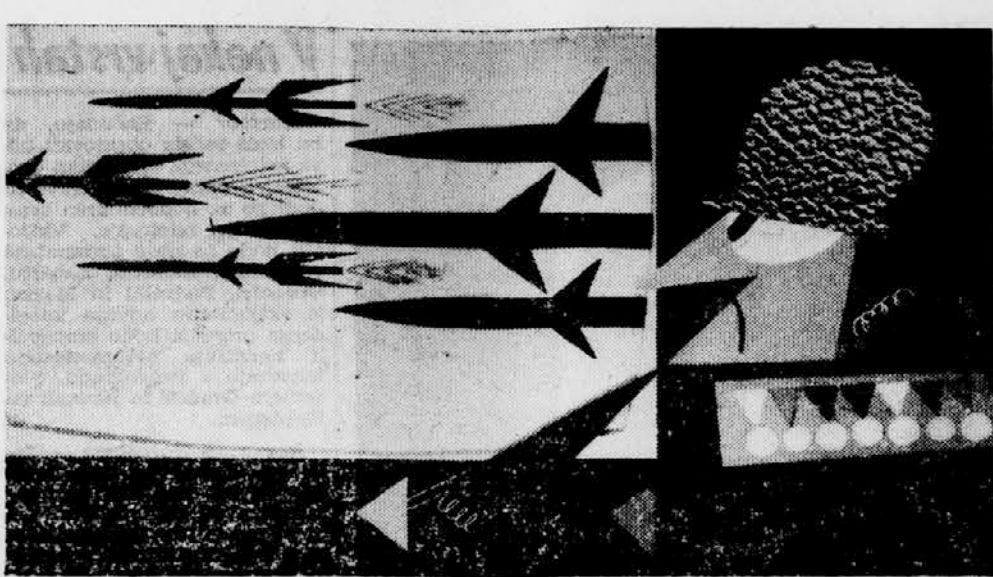
Slovenski delež

Po beograjskem festivalu kratkih filmov

Festival se je končal tako, da je podelila uradna žirija soglasno 33 nagrad (edinega slovenskega člana žirije v Beogradu nismo videli). Tako smo skoraj na prste sešeli nenagrajene filme. In se spraševali, če je to spodbudna filmska politika. V tej množici je odpadla na slovensko proizvodnjo ena sama nagrada. Dobil jo je Jože Bevc za režijo »Dedišine bratov Lumiere«. Kako, da prav on, čeravno smo imeli v konkurenco program 56 »Anno 3003«, »Dekle z rdečim glavnikom« in »Dobro dan!«. Obrazložitev izhaja lahko samo iz enega dejstva: da je namreč avditorij kljub neprevedenemu tekstu zaznal in sprejel tistih nekaj satiričnih puščic, ki jih je film zavil v sedem prtljave. Ne pozabimo, da je pred leti prav naša kinematografija začrtala beograjskim festivalom njihovo prihodnjo podobnost: predvsem Viba film, pa tudi Triglav film sta imela ob filmih, ki so se angažirano lotili vsakdanjih spkot, navad in slabosti, vsi dvorano navdušeno za seboj. Zdjaj sta postila pobumo in izraznost v kot in se odločilo za »nerv-trajne« iztočnice, za ljubezniv nasmehek, ironični prebisk, ki še ni dovolj, da bi iz njega nastal film, za human naglas (ampak bolj krativce kot ostri-vece), za teme, ki so bile in bodo zmeraj splošno človeške (le da jih mora filmsko platno izraziti do našnjemu avditoriju!). Druge jugoslovanske proizvodne hiše — predvsem Zagreb film, Dunav film in Zastava film — so šle za našim prvim kažipotom odločno naprej, poskušajo se dinamične kame-re in dinamični dialogov za avtentična dejstva, mi pa vedimo pod oblačnim nebom in razmišljamo, katera aktualna misel bi lahko bila eksperimentalna. Misli so pri tem eno, filmska izrazna sredstva pa drugo.

Kritični bi bili, če bi za-nikali mnoge vrednote slovenskih filmov — tistih v uradnem in onih v neuradnem, informativnem programu (tam smo jih imeli pet). Pošteno pa je, če se predvsem lotimo kritičnih senc letošnjega slovenskega festivalnega zastopstva: ena od njih preslika anga-žiranost ob živih proble-mih naše vsakdanjosti.

Marina Golouh

Z BEOGRAJSKEGA FESTIVALA KRATKIH FILMOV: Med filmi, ki so se segli v probleme in vzdušje sodobnega sveta, je tudi filmska risanka »Bum-rang« z osnovnim motivom: ... in če bo metuljček zakrivil atomsko eksplo-zijo? Film je nastal v proizvodni hiši »Zagreb«, scenarij je napisal Boris Kolar, on je delo tudi režiral, bil pa je tudi glavni risar. Žirija je prisodila filmu nagrado za režijo.

Širok in kvaliteten izbor

Letošnji leposlovni program Cankarjeve založbe

O publicističnem delu programa Cankarjeve založbe smo že pisali: Tokrat si bomo ogledali leposlovni program založbe.

Slovenskega leposlovja je v programu Cankarjeve založbe za letošnje leto razmeroma zelo veliko. Poleg pesništva, novel, dram in romanov sta zastopani tudi kritika in zgodovina. Najprej naj omenimo obsežno antologijo slovenske poezije, nato Borovo zbirko V poletni travi, pesmi Fraceta Kosmača Mesto v vesolju, Gregorja Strniš-ke Odisje, Veng. Tauferja Je-tik in prvenosti in poemo Ja-neza Menarta Bela pravil-ja. V perspektivi izide še Kajuhovo Izbrano delo. Od izvirne proze je na progra-mu izbor iz del Cirila Kos-mača, potem roman Mire Mihelič Mavrica, novele Milana Sege Deček s pi-ščalko, novela Pavleta Zi-darja Na konjih in peš in dramska poema Daneta Zajca Otroka reke. Med kritičnimi in zgodovinski-mi deli bodo izšli Kritike in eseji o sodobni slovenski literaturi Josipa Vidmarja (dokončni naslov še ni do-ločen), Gledališki portreti Filipa Kalana, Gledališke kritike Vladimirja Kralja in Dragotina Cvetka Krat-ka zgodovina glasbe na Slo-venskem.

Jedro leposlovnega pro-grama so redne zbirke. V Svetovnem romanu izidejo štiri dela: Thomasa Har-dyja Župan iz Casterbir-dgea, Choderlosa de Laclo-

sa Nevarna razmerja in Konstantina Fedina Prve radosti in Nenavadno po-le. Sodobni roman bo predstavil tri avtorje: Joh-na O'Hara Hiša North Frie-drick 10, Lawrence Durrella Aleksandrijski kvartet (v dveh knjigah) in Mihaj-la Lalica Hajo. Zbirka Mozaik ima letos v progra-mu šest knjig: Bunscheva Olimpiada, Frisona-Ro-chea Vrnitev v gore, Niko-lai-Mickega Judež in izdal Boga, Gerharta Ellerta Ati-lo, Georgija Karaslavova Snaho in R. Leewellyna Kako zelena je bila moja dolina. Četrta zbirka, Bios, bo izdala D. H. Rawcliffea Skrivnosti in slepila okul-tizma, Pierra Rousseauja Zgodovino prihodnosti, An-dreja Mauroisa in Allana Bullocka Hitlerja.

V mali leposlovni knjiž-nici Bela krizantema je iz-šlo doslej že nad 30 knjig. Tudi za letos so uvrščena vanjo zanimiva in po-membna dela: druga knji-ga Izbrana dela Bertolta Brechta, Novele Catharine Mansfield, Juana Goytine Praznovanje drugih, Zofije Malkowske Medaljoni in Leonida Andrejeva Povest o sedmih obsebnih in dr-u-ge novele. V perspektivi pa so na programu antologije češke, ruske in bolgarske poezije, Pasternakove iz-brane pesmi, novele Čes-sava Pavessija Lepo polje, Va Goghova pisama, Pes-ni Dylana Thomasa in iz-bor iz obširnega Dnevnika Andreja Gida. Prav tako

je v našturu slovenski pre-od dela Alfreda Ander-scha Sansibar. Če na krat-ko označimo zbirko Bela krizantema, potem bi lah-ko rekli, da izhajajo v njej krajska dela vseh vrst iz svetovne klasične in mo-derne književnosti, vanjo pa uvršča založba tudi do-mače avtorje.

Pripravlja jo še novo

zbirko žepne knjige z na-slovom Sto romanov. S to zbirko bodo znatno razši-rili svoj program. Gre za ceneno, prikupno izdajo žepnega formata, ki naj bi prodira tja, kamor doslej še ni mogla prodreti kvali-itetna knjiga. Zbirka, ki ji bo urednik prof. dr. Anton Ocvirk, bo vsebovala ne-sporno kvaliteta dela vs-estno pomembnih avtor-jev. Vsaka knjiga bo opremljena z zgodo-ovno uvodno študijo. Letos je na programu prvih deset knjig, med njimi nekaj po-topisov: Hemingwayev ro-mon Komu zvoni, Gogo-ljev Taras Buljba, Steinbe-ckov Vzhodno od raja, Thomasa Hardyja Cista žena, Sartrov Gnuš, Plau-bertova Gospa Bovaryjeva, Thomasa Wolfa Ozri se proti domu, angel, Leonida Leonova Jazbeci, Hamsu-novi Potepuhi, Gidove Va-tikanske ječe.

V miniaturnih bodo izdali Lermontove Pesmi, Kitaj-sko liriko in Rošandino Cyranjo. Pripravlja jo pa še izbor iz pesni Levstika, Cankarja, Grudna in Golie. F. N.

Pod črto

Pravi način?

Prosvetni in politični or-gani v kamniški občini so pri-pravili obširno analizo raz-nih problemov s področja šolstva. Ker sodi vprašanje, kakšno in kolikšno je idejno in družbeno politično zna-nje prosvetnih delavcev in di-jakov, med bistvena, a še ne razčiščena vprašanja, so se lotili v Kamniku tudi tega. Napravili so anonimno an-ke-to med učnim kadrom in učenci v občini.

Nične ne oporeka tehtno-ski problematiki, ki so se je lotili. Nasprotno, treba je podprati misel, da so vsaj v eni občini teželi z dejstvi pokazati realno stanje glede družbeno politične in idejne vzgoje na solah. Na eni iz-med kamniških sol so dejali, da je ta problem ponekod celo huji, kot pa nekateri menijo, da je. Tehtnost in nuj-a sta torej zahtevala konkreten začetek.

Ta začetek pa je morda nekoliko problematičen; ne sam začetek, temveč metoda, ki so si jo izbrali v tej obci-ni. Metoda je precej značilna za razne posege v delo šolskih ustanov naslopih in bi bilo zado treba povedati besedo o njej.

V želji, da bi se nične iz-med anketiranih posebej ne pripravljal na začetne odgo-vore, so organizatorji vabili na sestanek z babilom, na ka-terem ni bil napisan niti dnevni red niti namen sestani-ka. Tudi v zborni dvorani udeleženci sestanka niso ve-de-li, čemu bodo pravzaprav slušali njihovi anonimni pis-meni odgovori.

Gre torej čisto za formalno stvar, ki pa je vendarle ni moč obiti, saj zadeva odnos do človeka, do prosvetnega delavca. Najbrž je ob takih stvareh le treba ravnati tako, da se prizadeva, to je anketi-

rani, ne čutijo kot »na zato-čni« klopis ali kot ljudje, ki jih brez poglobljene sprave-žnje odzaj to, zdaj ono. Taka po-temore dati zelenega učinka.

Ob tem se razen tega vsi-ljujejo primerjave s podobni-mi anketami, ki s to v Kam-niku po tehtnosti in nuj-si cer nikakor niso primerljive, so ji pa po obliki vendarle podobne. Na šole prihaja namreč dandanes vrsta vpra-salnih pol in prošelj za od-govore, ki jih pošiljajo naj-rastnejše institucije in orga-nizacije. Učni kader in učenci odgovarjajo in pošiljajo od-govore iz šole ali pa odhaja-jo odgovarjati iz šole kam drugam — ne da bi se potem na osnovi teh odgovorov in zaradi odgovorov na šoli kaj bistveno obrnilo na bolje. Večina vprašalnih pol, ki prihajajo, med seboj ni usklajena in pogosto tudi ne strokov-no sestavljena. Marsikdaj tu-di ne vedo, čemu bodo stu-žili odgovori.

Posledica tega je, da se je zbralo na omenjeni sestanki v Kamniku, na primer, ko-maj polovico vabljenih pro-svetnih delavcev. Nadse teht-na stvar torej po tej plati ni bila napravljena tako, kot je bila zamisljena.

Uz vsega tega se poraja na-slednje vprašanje: Ali bi ne bilo bolje, da bi se vsa taka številna vprašanja usmerjala preko določenega zunanega organa. To bi bil lahko ob-činski svet za šolstvo ali kdo drug, ki bi bil sposoben odlo-čati, kaj je strokovno pri-pravljeno in nujno, da mora šola odgovoriti, kaj pa se da najti med že zbranim in ob-delanim gradivom. S tem bi število anket omejili in za-gotovili, da so stvari, kot je ta, ki so jo začeli v kamniški občini, izvedene zares teme-ljito in ustrezno. J. Svetina

Likovna umetnost

Razstava Quinta Ghermandija

Kiparstva Quanta Gher-mandija, italijanskega kipar-ja iz Bologne, s kakršno koli enotno oznako ali celo defi-nicijo ni mogoče zajeti. Svo-boda, ki si jo dovoli v okvi-ru likovne panoge, znane in do neke mere še vedno oka-rakterizirane in omejene z nazivom kiparstvo, je izred-na. Malo bolj je vezan na material, bron, a tudi tu je vzvišen nad osnovnimi statičnimi in na videz celo dina-mičnimi zakoni zlitine. Kar zadeva same snov, ki jo upo-dablja, ali bolje, že snov, ki jo uporabi za izhodišče, je tako daleč od vsega, kar smo doslej poznali kot kiparstvo, da moramo, ne glede na nas odnos, zaslišati v tem opusu originalno osebnost avtorja.

To, kar nam je zdaj pokazal na majni, skrbno izbra-ni in urejeni razstavi v ljub-ljanski Maki galeriji, pa bi le težko označili kot plastiko. V posameznih primerih je sicer jasno nakazal težnjo, obliko-vati, bolj zajezi neki prostor v del oblike lupine; a struktu-ra lupine same ter premočan dojem, da je ta oblika nasta-

la povsem po naključju, kot se po naključju zvije navla-zen jesenski list v nenadni pripeki, pa vemo, da se bo pod večer spet zbral — ubijata trajnejši vtis plastike.

Pač pa ima Ghermandi-jevo delo neko drugo kvaliteto, pokaže močan učinek z neko drugo lastnostjo. Ta se nam pa odkrije v delih, kot so »Veliki liste«, »Nočni liste«, »Leta in podobnosti. To so z za-mahom zasnovana dela, ki v končni izdelavi tudi dobro skrijejo fizični napor in vse zamudne faze tehničnega ob-delovanja. Vtis, ki ga pušča-jo, pa je dinamičen, nekam slikovit kot zapis, kot v trd-nem materialu obstala izra-zito slikarstvu primerna oblika. Kot taka, nekam »po naključju« porojena, vzdrži tudi pogled le iz enega same-ga zornega kota. Za to po-manjkanje plastičnosti roma-živeta pa nas odškodujejo ta dela s prečisto dražjo tre-nutka, katerega vtis je znal kipar posredovati v tem pa-je, kot se zdi, tudi največja likovna vrednost njegovega opusa. J. Mesensel

Keramika Marte Svečnjak

V Trešnjevki, najbolj iz-raziti zagrebški delavski četrti, deluje v svojem on-novljenem domu Pionirski kazališni Trešnjevka, v ka-terem med drugim prav sedaj igrajo »Svet brez so-ustva« Mire Miheličeve in priredili in režiji Vida Fi-jana. Dramo Mire Miheličeve je nastudiral Mladin-ski dramski studio za dvaj-se, petično AET.

V foveru gledališča pa je priredila zelo zanimivo razstavo keramičarka Mar-ta Svečnjak. Umetnica je že pred leti zbudila veliko zanimanje za razstavami v Italiji, v Faenzi in Vicenzi (1959) in v Bassanu (1960) in (1961). Potem je pripravi-l prvo samostojno razstavo doma, in sicer v Beogradu (1961), sedaj pa je prvič

samostojno stopila pred zagrebško likovno občino-stvo. Razstavlja je devdet-set izbranih del uporabne keramike. Svečnjakovo, kot ugotavljajo ocenjeval-ci, odlikuje iznajdljivost v oblikah in kolorističnih rešitvah. Pozornost zbuja njen smisel za harmonično barvitost, ki pomeni »nega temeljnih elementov prav v tej panogi. Njene zgane glanine nosijo izrazit umetniški pečat.

Prvi likovni manifesta-ciji v Pionirskem gledali-šču bosta v kratkem sledili razstavi del naših primitiv-nih umetnikov iz zbirke Gerharda Ledica in didak-tična razstava Miljenka Stančiča pod naslovom »Kako nastane slikar«. T. P.

Obveščamo bralce

Za knjigo »Dva obraza dne-va«, ki je izšla konec lan-skega leta, nam sedaj spet nova zbirka predstavlja nove-listični opus pisatelja Danila Lokarja. To je knjiga »Z gla-vo skozi zid«, ki je izšla pri Državni založbi Slovenije. Po-leg šestih novel je vanjo vvrš-čena tudi avtorjeva drama »Razvratniki«. Večina izvrš-čenih del sega v zgodnejša ob-dobja Lokarjevega literarnega ustvarjanja, v trideseta leta, tri novele pa so nastale v pr-vem povojnem obdobju.

Drama Branka Hofmana »Dan in vsi dnevi«, ki je do-živela v letošnji sezoni odski-krst v ljubljanskem Mestnem gledališču, je sedaj izšla v se-demnajstem zvezku Knjižnice Mestnega gledališča. Izdaji je spremeno besedo napisal Lojze Fotiglav, opremljena pa je s fotografijami s krstne uprizoritve.

Knjižna zbirka Kondor za-ložbe Mladinska knjiga se je s šestinpetdesetim zvezkom vrnila k domači klasiki. V njem sta izšla romana Janka Kersnika »Klimentin« in »Agi-tator«. Zvezek je uredil in mu napisal spremeno besedo ter opombe Blaž Tomaževič. Knjižico likovno poživlja barvna reprodukcija Grohar-jeve slike »Brdo«.

Mladinska knjiga je v Cici-banovi knjižnici oskrbela po-novni izid pravilnice Ele Ero-porije »Muca copatarica«. Okusno opremo in večbarvne ilustracije je izdelala Anka Gosnik-Godevca.

France Bevk je najmlajšim bralcem namenil še en topel literarni utrinek iz časa na-rodnoosvobodilnega boja, po-vest o primorski partizanki-

UČITELJICA BREDA. — Ilustracija Maksima Sede-ja za Bevkovo mladinsko povest.

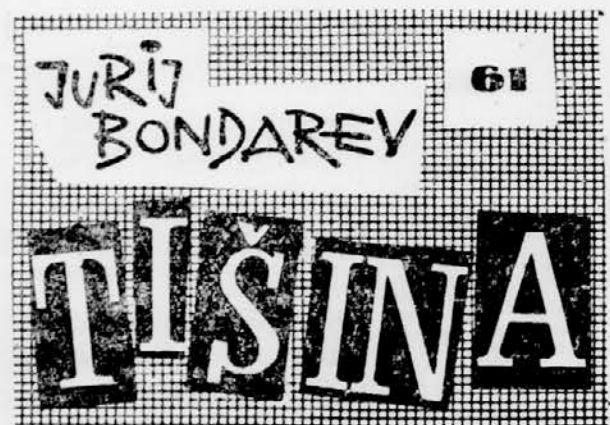
učiteljici in njenih učenceh »Učiteljica Breda«. Povest je izšla v zbirki Knjižnica Sinje-ga galeba pri založbi Mladin-ska knjiga. Ilustriral jo je Maksim Sedej.

Na področju prevodov je najbolj pomemben ponovni izid Tolstojevga romana »Vojna in mir« v prevodu Vladimirja Levstika. Obsežno delo je v dveh knjigah izdala Državna založba Slovenije v knjižni zbirki Svetovni kla-siki.

Pod naslovom »Gora bise-rov« so izšle v knjižni zbirki Zlata ptica pri Mladinski knjižni pravilnice narodov So-vjetske zveze. Fester izbor M. Bulatova, ki upošteva ljudsko blago številnih etničnih in je-zikovnih skupin, je prevedla Gita Jakopin. Franc Jakopin pa je dodal študijo s kulturno-zgodovinskimi podatki.

Državna založba Slovenije je v srbohrvaškem jeziku iz-dala knjigo Milke Vič »Pravi-ci in lingvistič«. Zgosten pre-gled razvoja lingvističnih teor-ij in metod od najzgodnej-ših obdobij do šestdesetih let našega stoletja ima značaj univerzitetnega učbenika.

Med knjižnimi novostmi omenjamo nazadnje še zvezek iz zbirke Komet, v katerega je založba Mladinska knjiga uvrstila kriminalno-psiholo-ški roman C. S. Forestera »Odločeno plačilo« v prevodu Jožeta Stabeja. S. G.

»Pusti čustva, Kostka. Jaz sem bil kratko in malo preveč predzren« in se nisem naučil ničesar. Skoda je to!«

»Na svidenje! In nikar ne govori neumnosti pred spanjem, to se ne spodobi.«

Konstantin se je po stopnicah povzpela v prvo nadstropje in si spotoma pozivilaval nekakšen blues.

Za hip je obstal na temnem hodniku pred svojimi vrati. Potem je počasi odprl vrata in prižgal luč. Obdala ga je znana, domača, samska zmeda — zaprta-ene knjige v velikanski omari, obdrasne, po stoli in tlen razmetane ilustrirane revije; prazne buteljke na okenski polici, fotografije Deanne Durbin dan pisal-no mizo, peševnik, vse poln ogorkov, na polici pre-nosni gramofon s posnetki svetovnega jazzovstva, ki

ga je kupil petinštiridesetega od nekega pilota, ki je prišel z Madžarskega. Toda nečesa ni bilo, nečesa je manjkalo.

Ni si našel pravega prostora. Ni se mu ljubilo spati.

Vključil je gramofon, obrnil gumb na tiho, legel v mehak, odrgnen naslanjač, posegel po cigareti — plošča je zaprsketala in oglasilo se so komej slinši zvoki jazza — ni si prižgal cigarete, sklenil je roke na tliniki, prisluskoval rahlo hripavemu, nizkemu žen-skemu glasu, se brisal po čelu in bradi, se mrsčal in poltlo popeval: »Oh, Saint Louis ...«

Ponoči je Sergeja zbudilo zvonjenje telefona. Strideset minut pred tem je vzel limunal, da bi zaspal. Našel ga je v očetovi priročni lekarni. Spanje ga je težko potegnilo v temo. Čutil je, kako tone v nič in kako se pojavlja pred njim nekaj znanega, kar se zdaj približuje, zdaj spet oddaljuje. Kot kak človek, kot kako telo, ki leti med nebom in zemljo. To-da to ni bilo niti človek niti telo. Kaj je bilo — tega ni mogel razbrati.

...Potem so se prikazala pred njim nekakšna ko-predor terna vrsta, za njimi, to je videl, pa se je razprostiral kamniški trg, ki ga je osvetljeval mosen. Stekel je pod obok — sledil mu je, dohitel ga je in ga udarjal po srcu topot okovanih skornjev.

Ta topot je odmeval po vsem mestu. Ljudi ni bilo. Nikjer ni bilo nikogar. Le podzemni na skornjih so pe-ketale in se mu približevale.

Bežal je pod obokom, bežal skozi črni predor, pred seboj je videl v mesečev svetlobo oblit krožec izho-da. Misel, da je sam v tem mestu in da nima nobe-nega orožja, ga je metala sem in tja. Na vsi moč je praskal s prsti po prazni torbici za pistolo in se ta-ko pripodil do izhoda. Ta se je odprl pred njim kakor resitev, kakor obljuba o predihu ... Toda pred njim so

se prikazali štirje obrisi in mu pregradili pot iz pre-dora. Ni videl njihovih obrazov, vedel pa je, da so to Nemci. Hkrati pa se mu je za hrbtom spet zaslišal približujoč se topot skornjev. In spoznal je, da je propadel.

Prišel se je umikati. Se enkrat je zamaš segel k torbici za pistolo — nanj je navadilo nekaj dušedečega, lepkega, kar mu je lomilo telo in povzročalo, da so mu odrovenele roke. Iztrgal se je iz priljmov in spo-znal, da bo sedaj umrl, hkrati pa je dočel jasno ču-ti, da so ga izdali. Za svojim hrbtom je videl ljudi v črnem in zelo znan obraz z brdicami — ni pa se mo-gel spomniti, kdo je to. Potem je po nasmihaajočih se usnicah ta obraz spoznal. Vse zasopel je kriknil: »Uvarov! Uvarov! ... Kje je tvoja partijska izkazni-ca, lopov? Si je sežgal?« Udarce ga je podprl pod skor-nje in tedaj je zaslišal znani, radostni krič: »V srce! V srce ga dajte! V srce! Da bo umrle!

Od tega krika se je zdrazil in zaslišal vsiljiv zvok. Odprl je oči — velikanska, žareča luna mu je sve-tila skozi okno naravnost v obraz. Zrla sta si iz oči v oči. Ni mogel odtrgati pogleda od nje. Ležal je in se bal premakniti; srce mu je pretrgano udarjalo. Zde-lo se mu je, da ga bo razgnalo. »To so moje sanje, sa-nje.« si je dopovedoval in se pričel ozirati po sobi. Na mizici je vztrajno zvonil telefon, ki je bil pokrit s prekrivalom z divana.

In ta pridušeni, vztrajni zvok je stresel z njega težo minulih sanj.

Podgrnil se je po prsih, kjer je srce, vzdignil slu-šalko in sedel.

»Da« je hripavo rekel in samogibno vzel uro z mi-ze. Bile dve ponoci.

»Oprostili mi, prosim, ker sem te zbudila! Si spal?«

Seržjo, hočem te videti! Moram! Danes, takoj!«

»Kdo je? Ni takoj spoznal njenega glasu; srce mu

je po tistih sanjah in zaradi tega glasu neenakomer-no butalo. »Kdo je?«

»Ali me ne poznaš? To sem jaz, Nina ... Klicala sem te že, danes sem te klicala ...«

»Klicala si me?« je povelil in se presedel.

»Da, da. Včeraj sem se vrnila, klicala sem te.«

Pomočala je. »Poslušaj!« Telefoniram ti iz cestne govorilnice. Sedaj pridem k tebi. Moram ...«

»Pozneje ... pozneje se bova pogovorila. Sedaj ne morem!«

Jo je prekinil in pokrtil ustnik slušalke z dlanjo, »če hočeš, potem pozneje. Sedaj me ni bilo treba klicati.«

»Serjo!«

Odložil je slušalko, pokril telefon spet s pregrinjalo in začel iskati po mizi cigarete. In takoj se je za-vedel, da ni govoril tako, da ni odgovoril tako, kot bi bilo treba, da zdaj vse čas sploh ni premišljeval o njej in njenem možu, ki sta se vrnila v Moskvo. In takoj, ko je legel ter zagledal rdečo, zamegljeno luno, ki je visela sredi okenskega pravokotnika, je začutil, da so pretrgane vse realne vezi s svetom.

Pod pregrinjalo je spet zazvonil telefon. Zazvene-lo je kakor pridružen krič. Vzdrhtel je, se ozrl proti vratom, ki so vodila v Asjino sobo, potem pa vzel svojo blazino in prekril ta krič. Čutil je, kako mu buta kri v senecih.

Telefon je spet šibko, neboljerno zazvonil. Ser-gej je kadil in se ni

Naš razgovor

KZ Rače aktivno posega v življenje na svojem območju

Kmetijska zadruga Rače je močna gospodarska organizacija, ki po priključitvi okoliških zadrug zajema 7000 ha površin, od tega približno 400 ha obdelovalne zemlje. To je hkrati ena najstarejših zadrug, saj obstaja od leta 1945. Direktorju zadruga, znanemu družbenemu delavcu Francu Krepfju smo postavili nekaj vprašanj o sedanjih in bodočih nalogah zadruga.

— Zanima nas predvsem, kako so se uveljavili samoupravni organi v zadrugi in kakšen je njihov vpliv na celotno združeno dejavnost vašega območja?

— Lahko trdimo, da je čas, ko so člani našega delavskega sveta in upravnega odbora menili, da je odločujoča oseba v zadrugi upravitelj, minist. Samoupravni organi odloča-

ne doživljajo neuspehov pri mobilizaciji zasebnih kmetovalcev.

— Kakšne uspehe je zadruga dosegla v proizvodnem sodelovanju?

— Spričo dokajšnje razglednosti kmetovalcev na našem območju sodelovanje z njimi ni težavno. Lani smo začeli arondirati zemljišča, ker zadruga nima pravega središča in je tudi strojna obdelava otežena. Člprav smo bili pripravljeni na težave, so le-te izostale. Kmetje, ki so bili prizadeti, so bili na to ukrep pripravljeni in smo našli najboljše pot za rešitev, seveda z obojestranskim razumevanjem. Zadruga seznanja kmetovalce tudi z vsemi ostalimi ukrepi — s setvenimi načrti, o katerih razpravljajo na posvetih. To sodelovanje pa bo do nekaj boljše, ko bomo dobili potrebne kmetijske strokovnjake, ki jih v kratkem pričakujemo.

— Med prebivalci Rače je slišati kritiko na račun strojev, ki jih imate kar na prostem. Je kritika upravičena?

— Kritika je delno upravičena. Res je, da imamo traktorje prikolice in manj pomembne stroje večkrat izven garaž. Prostorov za garažiranje namreč nimamo dovolj. To stanje se bo izboljšalo po dograditvi novega poslopja za reprodukcijski material, v katerem bodo tudi garaže.

— In vaše mnenje o odprtem hlevu?

— Jaz osebno, kakor tudi zadruga kolektiv, nismo namnoženi za odprte hleve. Menimo, da niso primerni za preživetje živine in za krmiljenje. Odprt hlev, ki je na območju naše zadruga, ni zadržal last. Precej razprav o tem hlevu med kmetovalci je bilo zaradi tega, ker je živina smrzavala v gnoju in ni nič pridobivala na teži. Našo potrebo za gradnjo hleva za 200 glav živine je rešil Agrokombinat, ki nam je odstopil hlev v Dobrovcih.

jo o celotni zadrugi politiki in svojo vlogo res zadovoljivo opravljajo. Njihove sklepe kolektiv tudi izpolnjuje. Tudi žene — so polnopravni zastopane v samoupravnih organih. Nedvomno je prav dejstvo, da člani zadruga niso zaprti samo v svoj kolektiv, marveč aktivno sodelujejo v raznih političnih in družbenih organizacijah, prispevajo, da pri raznih akcijah

Iz včerajšnje druge izdaje

KOPER — Ta mesec bodo dogradili cesto, ki pelje mimo »Fructus« in »Plasa« v luko. Na obeh straneh bo pločnik za pešce. Do 15. maja, občinskega praznika, bodo uređili okolico stanovanjskih hiš ob tej cesti in otroško igrišče. Tudi Muzejski trg bodo primerno uređili do 15. maja.

RAKEK — Tu so 13. marca praznovali krajevni praznik. Na hiši, kjer se je rodil narodni heroj Ivan Turski Iztoč, so odkrili spominsko ploščo.

NOVO MESTO — Medtem ko v minulih letih kmetijska zadruga januarja, februarja in marca ni prodala skoraj nič umetnih gnojil, jih je letos že več kot 400 ton. Povpraševanje pa je toliko, da presega trenutne dobave.

CRNOMELJ — Do 12. marca je imelo že 13 sindikalnih podružnic na območju občine občne zbornice, ostale pa jih bodo imele prihodnje dni. Na dosedanjih občnih zbornic je prevladovalo delovno in tudi kritično vzdušje do raznih pojavov v podjetjih.

Po otolpiti so skoraj vse makadamske ceste postale domala neuporabne. Posebej na cesti Crnomelj—Metlika se koleša vozi pogrezojo v ručvašene cestice; koleša tovornjakov tudi do 20 cm globoko. Ni veliko bolje tudi na ostalih cestah s takim cestiščem.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Na zadnji jeji sveta za zdravstvo Oblo Center so med drugim govorili tudi o gradnji novega zdravstvenega doma. S to gradnjo odlašajo že več let, čeprav so bila zlasti sredstva že zdavnaj zagotovljena. Gradnja se je zavlekla predvsem zaradi nepriljubljenosti in potrebnosti oziroma dvojnosti nekaterih specializiranih zdravniških ordinacij v novem zdravstvenem domu.

Komunalno podjetje Elektro-Ljubljana-Okolica bo letos zgradilo 18 novih trati postaj, od teh 5 na območju občine Center. Napeljati bodo morali tudi več kilometrov omrežja za priključitve na trati postaje in položiti kable za povezavo in rekonstrukcijo.

Najbolj obiskan obrat družbene prehrane v Ljubljani je Ljudska kuhinja. Vsak dan izdajo 2500 kosil in 1000 do 1200 večerj. Cena kosila je 140 oziroma 120, večerja pa 120 in 70 din. Restavracija »Triglava« prodaja na dan 2500 kosil in večerj. Kosilo stane 250, 180 in 110, večerja pa 110 in 80 din. V restavraciji delavskega doma izdajo 1500 kosil in približno 1000 večerj. Cena kosila je 100 in 150, večerja pa 60 din.

Urbanistični načrt Šiške predvideva gradnjo garaž na zemljiščih ob Šišenski cesti, Pavševici, Scopeljevi in Gosposodiški ulici, ob cesti Na jano, ob Frankopanski ulici in Ulici Milana Majena. Po programu sklada za zidanje stanovanjskih hiš v tej občini naj bi v dveh letih zgradili 500, v prihodnjih treh pa še 700 garaž.

IZ MEZIŠKEGA RUDNIKA — Izdelava svinčenih krogel. Največ gotovih izdelkov gre na zahodna tržišča, nekaj pa tudi za domačo porabo. Foto: R. Vončina

Dober start mežiških topilničarjev

Pražarna je postala ozko grlo, zato terja takojšnjo obnovo.

Vedno večje povpraševanje po svinцу in kakovostnih svinčenih izdelkih predelovalnih obratov rudnikov svinca in topilnice v Meziški je pokazalo potrebo po rekonstrukciji pražarne, čvarne in visoke peči. Za povečano proizvodnjo rafiniranega svinca in svinčenih izdelkov doma pridelane količine koncentratov ne zadostujejo več, zaradi tega predelujejo tudi odpadni svinčec. Letos bodo pretopili predvidoma več kot 5000 ton odpadnega svinca. Da bi lahko koristno uporabili nečistočo v odpadnem svinču, bi morali preurediti tudi rafinerijo.

Ukrepi za izboljšanje stanja žitnih posevkov

Prve ocene stanja žitnih posevkov kažejo, da letošnja zima kljub poznejšim mrazom in dolgotrajni snežni odeji v glavnem ni močnejše prizadela posevkov pšenice. Tako za časoma ocena velja predvsem za centralno Slovenijo, slabše pa je stanje na Primorskem, kjer sta mraz in burja močno poškodovala pšenične posevke oziroma jih ponekod skoraj v celoti uničila. Ugotavljamo tudi, da so boljše preživelosti posevkov na primerljivih pšenčnih zemljah in da se škoda v centralni Sloveniji kaže predvsem v zmanjšanju gostote ter v delni oslabelosti oziroma zaostalosti rastlin.

Da popravimo trenutno stanje, moramo ukrepati čimprej in čim bolj učinkovito. Osnovno je, da oslabljenim rastlinam nudimo dovolj hranil in da z njimi čim bolj vplivamo na obratovanje. Z dobrim obratovanjem in s pravilno nego posevkov lahko nadoknadimo izgube v gostoti in v večini primerov skoraj v celoti popravimo nastalo škodo.

Od vseh ukrepov je trenutno najvažnejše dognovanje s hitro delujočimi dušičnimi gnojili. Za posevke zahtevnejših sort, ki so bili v pozni jeseni dognjeni s 75 kg nitromonkala, in za manj zahtevne sorte, kot so Helikon, San Marino, Triumf, Verna, Ul, ki jih v novemburu oz. v decembru nismo dognovali, pripravljamo 150 kg nitromonkala na hektar. S količino 200 kg na hektar pa dognujemo posevke zahtevnejših sort, na katerih je v pozni jeseni izostalo priporočeno zimsko dognovanje.

Kmetijski inštitut Slovenije

V nekaj vrstah

Maribor — Računajo, da bo letos začela obratovati nova avtomatska telefonska centrala, s čimer bodo ustvarili podlago za bodočo široko avtomatizacijo telefonije. Vključili bodo še nove avtomatske centrale v Sentilju, Lenartu, Vuzenici, Podvelki in Meželi. Z vključitvijo novega kabelskega omrežja bodo omogočili nadaljnjo avtomatizacijo telefonije v Dravogradu, Slovenjem Gradcu in Ravnah na Koroškem.

Ravne na Koroškem — Zelenarna Ravne bo letos izvozila za 2,5 milijona dolarjev izdelkov na tuja tržišča. Lani so prodali na tujih tržiščih za 2 milijona 240.000 dolarjev izdelkov. Med letošnjimi izvoznimi izdelki so v glavnem jeklo, valjano in kovano blago, hrizozorno in pnevmatiko, orodje ter sestavni deli za metalurške naprave.

Središče — Obrat mizarstva in žage »Slog« iz Maribora bo letos gradil nove proizvodne prostore za gradnjo katehizma, zaradi česar nastajajo večkratni zastoji pri nadaljnji predelavi. Lanskoletni izkoristek pražarne — 147 odstotkov v 305 dneh — terja takojšnjo rekonstrukcijo tega obrata.

Ormož — V ormoški občini bodo letos posvetili vso pozornost gozdarstvu in namenjili za dela na tem področju več kot 44 milijonov dinarjev. S temi sredstvi bodo uredili plantaže in intenzivne nasade, preuredili gozdne ceste, opravili pogodovna in varstvena dela, kupili opremo in izboljšali logarsko službo.

Slovenska Bistrica — V tovarni »Molp« so se uveljavili obratni delavski sveti, v katerih sodeluje skupno 272 članov delovnega kolektiva. Med njimi je 214 delavcev in 58 uslužbencev. V prihodnje bodo morali obratni delavski sveti vsa bistvena vprašanja ekonomske enote obravnavati z vsemi člani ekonomske enote.

Tekma v Lappenranta na 65-metrski skakalni stezi na Finskem. Skakalnica je bila zelo slabo pripravljena, tako da so tuji skakalci po prvi seriji skoraj zahtevali novo ureditev, kar se je izkazalo, da je bilo nevarno nadaljevati skakanje na njej.

Rezultati: 1. Wilho Halonen (219,5 (63,5 — 64)), 2. Edino Kironen (202,5 (57 — 60)), 3. Koba Tsakadze (202,0 (59,5 — 58,5)), 12. Ludvik Zajc (181,8 (55 — 55,5)).

Oman in Koprivšek nista šla na skoka. Prvi je bil bolan, Koprivšek pa je skakal nezanesljivo že na treningu, tako da je bilo boljše, da nista nastopila. Ker bi se na skoku pripravili skakalci lahko ponesrečili.

Tudi prve tekme v Kuopiju, ki je 500 km severno od Lahtija, so bile ob siju reflektorjev. Skakalci niso bili v dobri formi, tako da je bilo težje, da bi bili domačini na pravih mestih, ki so za zdravje najbolj nevarna. Posebej razveseljuje pa je, da bodo po rekonstrukciji lahko predelali tudi izpušne pline, s čimer bodo zlasti ustregli prebivalci tega kraja.

Pri občinskem sindikalnem svetu so ustanovili posebno komisijo, ki bo v gospodarskih organizacijah spremljala izdelavo statutov. Občasno bo ta komisija organizirala tudi sektorske posvete, in sicer za gospodarske organizacije na območju Velenja, Soštanja in Šmarnege ob Paki.

Pred nedavnim so v rudniku lignita Velenje ustanovili klub mladih proizvajalcev. Program, ki so ga sprejeli, predvideva med drugim, da bodo mlade člane delavskih samoupravnih organov v najkrajšem času seznanili z vlogo decentralizirane samoupravnega sistema pri reševanju vseh gospodarskih razvojnih vprašanj. Poskrbeli bodo tudi za vse mlade novopriste člane kolektiva, da se bodo čimprej vpeljali v delo.

V spodnjih prostorih velenjskega nebotičnika so uredili varstveni kotiček za predšolske otroke. Društvo prijateljev mladine namerava urediti v novem naselju še več takšnih zavetišč, saj je mnogo otrok, ki bi jih starši radi dali v varstvo. V teh prostorih je našlo varstvo za sedaj samo 20 otrok, katerih starša sta oba zaposlena.

Pravkar so se v rudniku lignita Velenje končali zbori volivcev proizvajalcev. Na njih so obravnavali družbeni plan občine in predlog občinskega proračuna za leto. Velenjski rudarji so se teh zborov polnoštevilno udeležili in dali svoje predloge k posameznim postavkam in formulacijam.

Služba pravne pomoči v osnutku občinskega statuta

V osnutku občinskega statuta občine Maribor-Tezno so podrobno obdelali tudi družbene službe za skupne potrebe občanov. Poleg komunalnih služb, posvete in kulture, telesne vzgoje in rekreacije, zdravstva in socialne zaščite, preskrbe in družbene prehrane posebej osnutke vso pozornost tudi pravni pomoči. To pomoč bo občina nudila občanom pri uveljavljanju njihovih, po zakonu zasnovanih pravic, na sedežu občine in na sedežih krajevnih ustanov. Službo pravne pomoči ustanovi skupščina s posebnim odlokom.

Isti čas Lakote in Detička

V smuku za državno prvenstvo med ženskami 1. Klotutarjeva

BREZOVICA, 15. marca. — 18. državno prvenstvo v alpskih disciplinah se je danes začelo z zmagovalcem 25-letnega absolventa gozdarstva Petra Lakote in mladega talentiranega tekmovalca Frica Detička, člana Kranjske gore. Lakota je progo za smuk, ki je bila dolga 2560 m z višinsko razliko 750 m, presmučal z izredno lahkoto v času 1:47,09. V istem času je prišel na cilj tudi Fric Detiček.

Med ženskami je presmučala 19-letna Kranjskogorčanka Zmaga Klotutar, ki je 1465 m dolgo progo s

Rezultati — moški: 1.—2. Lakota (Jes.) in Detiček (Kr. g.) 1:47,09, 3. Šumi (Trigl.) 1:48,09, 4. Špurn (Jav.) 1:48,09, 5. Čop (Jes.) 1:49,01, 6. Doksa (Br.) 1:51,02. Najboljši tekmovalci BiH Kulenović se je uvrstil na 16. mesto, najboljši zastopnik Hrvatske Nikola na 21., najboljši tekmovalci Srbije Božin na 28. in najboljši zastopnik Makedonije Hasan na 37. mestu. Skupno je startalo 53 tekmovalcev.

Ženske: 1. Klotutar (Kr. g.) 1:21,02, 2. Rutar (Trigl.) 1:22,03, 3. K. Faneš (Enof.) 1:22,55.

Jutri je na sporedu velenjski smučarski svetovni prvenstvo v alpskih disciplinah — smuku — prišel na cilj v istem času kakor naš najboljši alpski smučar Peter Lakota.

Prešli smo pismo iz Stockholma, v katerem nam tovariš Maks Završnik piše o skakalnih tekmah na Finskem, ki so se jih pod njegovim vodstvom udeležili tudi naši skakalci Ludvik Zajc, Miran Koprivšek in Edino Kironen. Na tekmah v Lahtiju, ki smo o njem objavili Završnikovo poročilo po telefonu, se je naša ekipa udeležila 5. t. m. je tekmovala v Lappenranti, 9. in 10. t. m. pa se je udeležila v Kuopiju. Na tekmah turneja naša ekipa ni bila uspešna, v t. m. je bila slabša ampak sta kar zadovoljila. O vsem tem piše tovariš Završnik takole:

Tekma v Lappenranti na 65-metrski skakalni stezi na Finskem. Skakalnica je bila zelo slabo pripravljena, tako da so tuji skakalci po prvi seriji skoraj zahtevali novo ureditev, kar se je izkazalo, da je bilo nevarno nadaljevati skakanje na njej.

Rezultati: 1. Wilho Halonen (219,5 (63,5 — 64)), 2. Edino Kironen (202,5 (57 — 60)), 3. Koba Tsakadze (202,0 (59,5 — 58,5)), 12. Ludvik Zajc (181,8 (55 — 55,5)).

Oman in Koprivšek nista šla na skoka. Prvi je bil bolan, Koprivšek pa je skakal nezanesljivo že na treningu, tako da je bilo boljše, da nista nastopila. Ker bi se na skoku pripravili skakalci lahko ponesrečili.

Tudi prve tekme v Kuopiju, ki je 500 km severno od Lahtija, so bile ob siju reflektorjev. Skakalci niso bili v dobri formi, tako da je bilo težje, da bi bili domačini na pravih mestih, ki so za zdravje najbolj nevarna. Posebej razveseljuje pa je, da bodo po rekonstrukciji lahko predelali tudi izpušne pline, s čimer bodo zlasti ustregli prebivalci tega kraja.

Pri občinskem sindikalnem svetu so ustanovili posebno komisijo, ki bo v gospodarskih organizacijah spremljala izdelavo statutov. Občasno bo ta komisija organizirala tudi sektorske posvete, in sicer za gospodarske organizacije na območju Velenja, Soštanja in Šmarnege ob Paki.

Pred nedavnim so v rudniku lignita Velenje ustanovili klub mladih proizvajalcev. Program, ki so ga sprejeli, predvideva med drugim, da bodo mlade člane delavskih samoupravnih organov v najkrajšem času seznanili z vlogo decentralizirane samoupravnega sistema pri reševanju vseh gospodarskih razvojnih vprašanj. Poskrbeli bodo tudi za vse mlade novopriste člane kolektiva, da se bodo čimprej vpeljali v delo.

ČSSR : FINSKA 5:2

STOCKHOLM, 15. marca. Na svetovnem prvenstvu je v A skupini ČSSR premagala Finsko 5:2 (2:0, 2:1, 1:1). Gole so dosegli Dolan, Černy, Pril, Vlach in Tikal za ČSSR, za Finsko pa Keinonen in Numminen.

Hokejski ČSSR se niso posebno trudili. Že po koncu prve tretjine je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

Skupina: Danska: Belgija 8:3 (6:3, 1:0, 1:0).

Madžarska : Nizozemska 13:2 (3:2, 3:0, 7:0).

STOCKHOLM, 15. marca. V skupini B ČSSR je premagala Finsko 9:0 (3:0, 3:0, 3:0).

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

Skupina: Danska: Belgija 8:3 (6:3, 1:0, 1:0).

Madžarska : Nizozemska 13:2 (3:2, 3:0, 7:0).

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

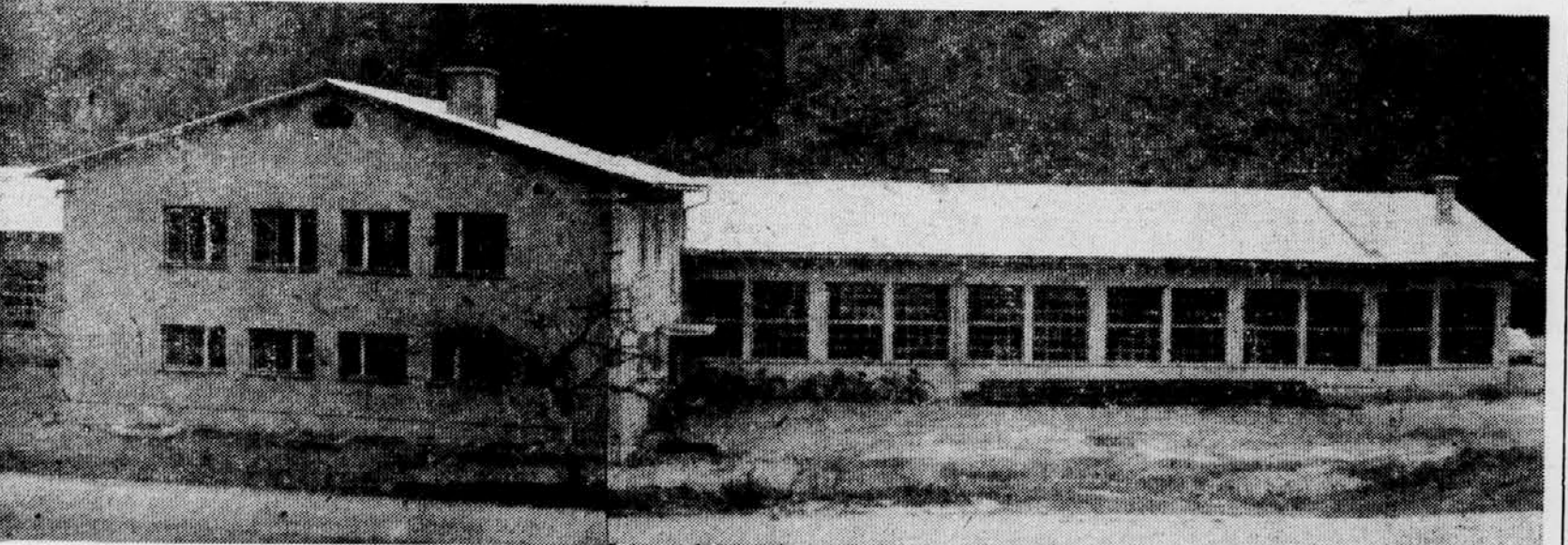
Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

STOCKHOLM, 14. marca. V najzanimivejšem srečanju A skupine svetovnega prvenstva je noč močito SZ premagala reprezentanco ČSSR 3:1 (1:1, 1:0, 1:0). Gole so dosegli Staršev 2 in B. Majerov 1 za SZ, za ČSSR pa je bil uspešen Voz.

Češkoslovaški hokejski so zaigrali v prvi tretini izvirno. Ko je bil dosegel prvi gol za ČSSR je bilo videti, da bodo čehi zasedli mesto, ki so ga prej zasedali s hitem drsnim.

OBRT Z ZERJAVI? Statistični podatki o zaposlenih v obrti v mariborskem kraju dajejo nekoliko varljivo sliko o razširjenosti obrtne dejavnosti. Do tega pride zato, ker se kot obrt še vedno vodijo v seznamih podjetja, ki so po tehnološki in obsegu dela že davno prerasla obrt, saj imajo posamezna med njimi več sto zaposlenih. Med takšne sodi tudi dravogrski »Monter«, ki se je razvil iz majhne kleparske delavnice v dvema zaposlenima v »obrtno podjetje« in zaposluje zdaj 115 delavcev. To je hkrati edino podjetje v občini, ki se je preko kooperacijskega sodelovanja vključilo v izvoz. Sposoben kolektiv pripravlja celo načrte za gradnjo novih proizvodnih dvoran, ker v sedanjih ne more montirati žerjavov, ki so za bodoči proizvodni program nujno potrebni. Foto: J. Pešaj

Vrtimo globus

RIO DE JANEIRO — Vsaj 30 smrtnih žrtev in 39 ranjenih je bilo pri nesreči, ko sta trčila tovornjaka na mostu blizu Sao Paula. Oba tovorna avtomobila, ki sta peljala delavce, sta zgrmela v reko.

NEW YORK — Antropologi univerze v ameriški državi Ohio so našli v dolini ob reki Wahoning pravcati arzenal, v katerem so davni prebivalci tistega področja izdelovali pred 9000 leti kamnito orodje in orožje.

JOHANNESBURG — Rhodo Rennie (52 let), ki je zmagala kot zastopnica Avstralije v plavanju na olimpijskih igrah leta 1928 v Amsterdamu, so našli mrtvo v njeni hiši pri Johannesburgu v Južni Afriki. Sumijo, da gre za umor, čeprav je pri trupu ležal samokres.

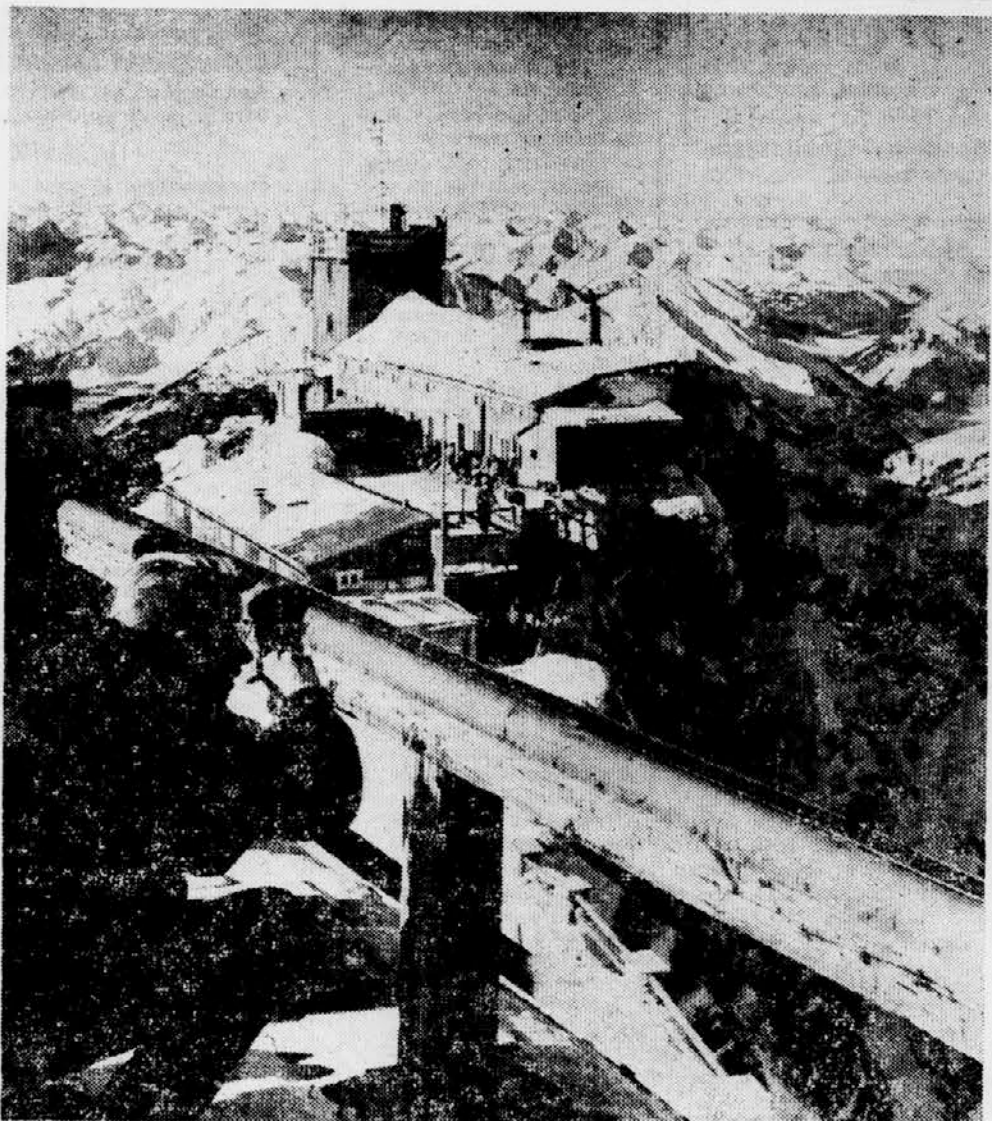
NEW DELHI — Med več kot 800 nosači ameriške odprave na Mount Everest je izbruhnila epidemija črnih koz. Vodja odprave je po radiu sporočil v Katmandu, da najnu potrebuje cepivo, ker je zbolelo 35 nosačev. Domači »poštni« slis so že na poti iz Katmandu, v 300 km oddaljeni Namče Basar, kjer se je pred dnevi zadrževala odprava. Ameriški alpinisti so se medtem že napotili v vas Ertée, kjer bodo v nadmorski višini 4200 m preizkusili novo opremo in aparate s kisikovimi jeklenkami. Naskok na Mount Everest in na druga dva himalajska vrhova (Lhotse in Nuptse) se bo začel šele v maju.

PHILADELPHIA — V ameriškem mestecu Passaic (New Jersey) je policija prejela starejšega moža, ki se je v strgani obleki poklekal po cestah. Mislili so, da gre za potepuha, zato so ga preiskali. Pri njem so našli skoraj 4000 dolarjev gotovine, na zaskošenju pa se je izkazalo, da je »moornik na 80 km doma iz 50 km oddaljenega mesta, kjer ima družinsko hišo in v banki 65 tisoč dolarjev prihrankov.

MANAGUA — Smolo je imel Pedro Pablo Espino, v domači Nakaragvi je v srednjeameriških deželah razmeroma precej znan pisatelj, na bregu reke Xolotlan je pustil stroj in papir in šel v nekaj sto korakov oddaljeno hišo po cigarete. Tadas je krava iz črede na paši snedla pet poglavij njegovega novega romana.

LONDON — George Airay je priznal, da je »neke krive, ko so mu dokazali, da je na policijski postaji, kjer je bilo zbranih šest stražnikov, ukradel policijsko cepico in površnik. »Le delno sem jaz kriv,« je rekel sodniku za prekršja, »nekeja je kriva skušnjava, ki je nisem mogel premagati, ko sem videl, kako vneto stražniki razpravljajo o tatvinah, največ pa je krivih tistih pet kozarčkov na prazen želodec.«

NEW YORK — Kot prva ameriška avtomobilska tovarna se je odločila »Studebaker Corporation«, da bodo vsi njeni novi avtomobili opremljeni z varnostnimi pasovi za šoferja in njegovega sopotnika, po želji pa tudi za potnike na zadnjih sedežih.

V DEVETIH MINUTAH NA VRH — Doslej najbolj strma žičnica je speljana na Zugspitze, najvišji vrh v Zvezni republiki. Približno devet minut traja vožnja po 4453 m dolgih žicah v višino kakih 3000 m, od koder imajo izletniki lep razgled po zasneženem skalovju okoliških alpskih vrhov. Dve kabini z zmogljivostjo po 45 potnikov lahko prepeljeta na Zugspitze do 300 ljudi na uro. Drugi opornik je s 85 metri najvišji, kar so jih doslej zgradili za žičnice, namenjene osebnemu prometu. Kdor hoče na Zugspitze peš, se mora pripraviti na naporno hojo, ki traja okoli osem ur. Šele potem se lahko podpiše na leseno ograjo, ki obdaja sončno razgledno ploščad. Ker to navado posnemajo tudi sedanjí »devetminutni alpinisti«, bo bržkone kmalu zmanjkalo prostora za podpisovanje.

Od slik v hlevih do sejmišča

Na kmetiji ob »evropski cesti« raste sejem danskih dosežkov

V kravjem hlevu Jensa Randersa iz Lundsberga visijo na belo prepletkanih stenah najnovejše stvaritve sodobnih jütlandskih slikarjev Nicolaaisena, Sörensenaa, zakonec Vandmose in drugih, za katerih dela bi moral morebitni kupec — po podatkih v katalogu — odrediti 100 do 2500 danskih kron (15 do 375 dolarjev). V kotih za prašiče stojijo steklene vaze in keramične posode, cementna tla v konjskem hlevu pa pokrivajo debele volnene preproge pisanih barv. Plinske peči skrbijo za prijetno toploto.

Z nenavadno opremo svojih hlevov Jens Randers se ne skuša izboljšati v povprečje, že tako zelo visoke mlačnosti danskih krav; njegova za misel torej ni v sorodu s tisto, po kateri sta pred leti želeli v hlevih onstran Atlantika z ognjevit glasbo s plošč pripraviti ameriške krave do tega, da bi dajale več mleka. Jens in njegova žena Kirsten nimata krav na svoji kmetiji, temveč dobivata mleko od sosedov. Nekaj čisto drugega sta imela v mislih, ko sta pred tremi leti izobesila nad jaslami prve umetniške podobe. Rojake in sto tisoče drugih avtomobilistov, ki leto za letom bržijo po evropski cesti 36 v obe smeri mimo lundsberške kmetije, sta hotela seznaniti z dansko upodabljalno umetnostjo in izdelki umetne obrti.

Randers, po poklicu revizor, je stisko spremenil v virino, kot se reče: takratna mladooprocena nista mogla dobiti stanovanja v majhnem

kakor imenujejo Dani obe kupoli, ki se pričaketa avtomobilisti na tretji evropski cesti kot velikanski polkrogli vaniljevega sladoleda, imajo zdaj v Lundsbergu nad tisoč kvadratnih metrov razstavne površine. Uspehi ni izostali: lani si je ogledalo »umetnost v svinjaku«, pohištvo in druge razstavljene predmete nekaj nad 100.000 obiskovalcev.

Pri odločitvi za prehod od amaterskih v poklicna organizatorja razstav, ki zdaj je prerazdeljevanje sejmiske prireditve, sta se Randersova zanašala na dejstvo, da se bo sprlo bližnje zelo prometne ceste in zaradi komaj dvajset kilometrov oddaljene dansko-nemške meje začela zmanjšati za razstavišče tudi danska industrija. In res: za leto je napovedanih v Lundsbergu dvanajst razstav, ki naj bi prikazale razvojno stopnjo danske upodabljalne umetnosti in proizvodno zmogljivost cele vrste gospodarskih dejavnosti, kakor povedo perspektivi in reklamni lepaki. V prihodnjih mesecih se bodo vrstile razstave: sodobna kuhinja, danska srebrnina, gospodinjstvo pripomočki iz jekla, dansko pohištvo in — mehanizacija v hlevih.

V obliki plastičnih, prikazov industrijskih proizvodov namenjenih kupol se je tehnika sicer uveljavila na dvo-

Zrtve skritega zaklada

Zalostno se je končal poskus treh Parizianov, ki so se odpravili na Cocos, otok zahodno od Panamskega prekopu, da bi poiskali zaklad kapitana morskih razbojnikov Morgana, ki je v 17. stoletju več desetletij prestrezal ladje in ogrožal plovbo blizu srednjeameriških obal.

Že mnogo ljudi je zaman iskalo Morganov zaklad, eden izmed njih je bil tudi znani avtomobilski dirkač Malcolm Campbell, nedavno so poskusili srečo tudi trije Pariziani: 39-letni jamar Robert Lavergne, 29-letni novinar Jean Portelle in 30-letni publicist Claude Challes.

Ladja neke kostariške družbe jih je odločila na samotnem otoku. S seboj so imeli razen čolnca in

obleke le nekaj konzerv in orodja (kladiva, žeblice, lopate in vrvi). Bili so brez radijskih in drugih zvez z naselji na srednjeameriški obali, le s kostariškim prevoznikom so se dogovorili, da bo čez tri mesece poslal ponje.

Minili so trije meseci, ladja je priplula. Živ je bil le še jamar Lavergne. Povedal je, da sta prijatelja umrla, ko ju je za njune telesne moči in plavalške sposobnosti predelež od obale zalotil nenadni vihar in prevrnil čoln. To se je zgodilo že v petem tednu njihovega bivanja na otoku, po katerem so zaman brskali za Morganovim zakladom. Potem je bil Lavergne skoraj dva meseca sam na samotni krpi kopnega, kjer mrtoli kač in drugi plazilci.

Neznanec je vrnil radij

Dunajska »velesejmska skrivnost« je vsaj delno pojasnjena: našli so škatico v obliki valja, niso pa se prišli na sled »tistemu, ki jo je izmaknil, ne da bi ga kdo opazil, čeprav je bilo takrat precej ljudi v paviljonu delavske zbornice na dunajskem velesejmu. Brž ko so odkrili tatvino škatico s tremi milijardi radija, so začeli po radiju opozarjati na nevarnost.

Tisti, ki jo je ukradel, se je bržkone ustrašil njene vsebine. V časopisni papir zavito škatico z radijem je odložil pred vhodom v prostore policijske postaje v Döblingu, kjer so našli zavojček 25 ur po prvi objavi v radiju. Policija je škatico poslala na razstavišče, kjer so jo še isto po-

poldne pregledali »trokovnjaki, da bi se prepričali, ali ni znikav morda pregledoval vsebine, s čimer bi škodoval samemu sebi in bi ga bilo treba opozoriti.

Nič ne kaže, da mu bodo prišli na sled. Tako tudi ne bodo izvedeli, ali gre za mladostno objektivnost ali za tatvino iz znanstvenarjega ali pa zgolj za dobičakeljnost. Škatico z radijem je izginila z mize v razstavnem paviljonu, ko se je predavatelj obrnil za nekaj trenutkov, da je enemu izmed obiskovalcev velesejma poslal pomen neke risbe. Škatico z radijem so uporabili za narazen prikaz delovanja Geigerjeve števe.

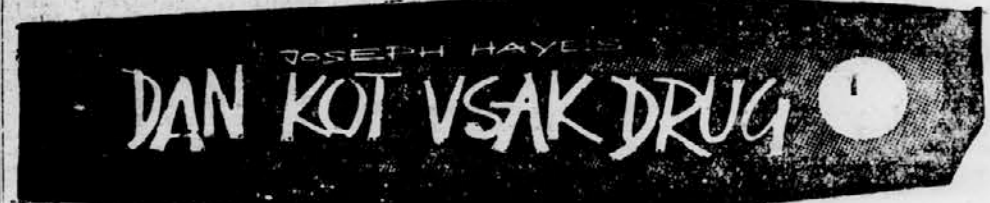
»Če bi ta škatico odprli ter bi nekaj časa strmel v radij ali ga celo skušal stresti na dlan, bi utegnil imeti hude zdravstvene posledice,« je zapisal neki dunajski list in dodal: »Če so ga srbeli prsti ob misli na dragoceno vsebino škatic, naj mu poverimo, da je seje v napadno smer, kajti tisti radij je vreden kakih 3000 šilingov, medtem ko se mu je v uranski kroglični, ki je ležala komaj pol sečnja od valjaste posode, z radijem, ponujala vsaj 14-krat večja vrednost...«

Botanika se razvija kot »šport v dvorani«

Naravoslovce kot človek, ki se drugi, realistično misleči in za praktične reči vneta izletniki v naravo naslanjajo ob pogledu nani, ko se ne glede na sončno pripeklo ali na ploho zavzeto ukvarja z rastlinami, ki jih proučuje ter jih po potrebi izgraja iz naravnega okolja in jih prenese v svoj herbarij, bo že v dogledni prihodnosti — vsaj tako kaže — le še podoba preteklosti. Tehnika je pripravila sredstva, po katerih zaslugi se ta dejavnost kot počitek v prosti naravi vsaj v glavnem sel v laboratorijske kabinete z mikroskopi.

Ob stroških v skupnem znesku starih milijonov kron gradi na robu Stockholma velik napravo, ki bo botanikom znatno olajšala delo in jih preselila iz včasih muhastih narave v raziskovalno dvorano brez najrazličnejših odvečnih glavic in klic.

Naravoslovni »šport v dvorani« se je začel pred leti razvijati v Sovjetski zvezi in

1
Priplazili so se iz gozdov, ko se je zdnilo. Jutro je bilo hladno in vlažno, soparne meglice so se dvigale nad polji. Bili so trije, njihove kazenske obleke so se stapljale z rumenkastim jesenskim zelenjem. Za hip so ustavili in pazljivo pregledovali cesto, ki je tekla položno čez ravnicu Srednjega zahoda. Prvi je dal znamenje — bil je visok, vitez mlad mož in je hodil pred njima dvema s sklonjeno glavo in drzno, skoraj izvalno nazaj potisnjenimi rameni. Naglo so se odpravili, ne da bi tekli, za naravno pregrado dreves in podraščali česti. V zelo kratkem času, preden se je kdo pojavil na cesti, so dosegli farmo.

V bližini hlevov se je od drugih dveh ločil živahen mlad dečko, še mlajši od dolgina, toda brez tako odločnega nastopa; naglo je smuknil k sivi limuzini, ki je stala na dvorišču, dvignil pokrov in se lotil kablov. Druga dva sta urno in brez šuma stopila v hlev. Naletela sta na farmerja, štiridesetletnega moža v sivi halji, ki se je pravkar odpravil z golico in s pručko k naslednji kravi. Manjši, ne več mlad, toda tršat možak s težko, naprej nagnjeno medvedjo hojo, je dvignil toporišče sekire in stopil po cementnem, s slamo prekritem podu. Preden je mogel prestrašeni farmer zakricati, so se sprožile težke moževske roke, zaslišal se je zoprti vzdih in farmer se je vrnil po tleh. Možakar je še enkrat zamahnil s toporiščem, toda dolgina ga je zadržal z gospodovalno kretnjo kakor poprej zunaj na cesti. Pokleknil je k onesvečenemu farmerju, ki je se dihal, in mu sčel delovno haljo.

Nato sta zapustila hlev in stopila k mlademu fantu, ki je se sedel v avtomobilu za krmilom. Motor je brnel. Limuzina je neopazno zdrsnila z dvorišča, zavila proti jugu in se izgubila v redki jutranji megli.

Vse to se je zgodilo brez najmanjše viharosti, brez nepotrebnih gibov, do podrobnosti premišljeno in dosledno.

x x x

Komaj pol ure pozneje je segla novica o tem dogodku v mesto Indianapolis, dvaindesemdeset milj proti vzhodu. Skoraj neposredno zatem je zavonil telefon v majhni, negovani hišici v novem, vendar ne preveč zahtevnem predmestju na severozahodnem robu.

Dolg mož v zeleno črtasti flanelasti pižami se je okrenil v postelji in z roko segel čez speco ženo po slušalki. Spregovoril je nekaj besed in prislutil. »Pridem takoj,« je rekel. Zdalj, ko je bil čisto zbuđen, je odložil slušalko in se obrnil k ženi. Odprla je oči in se nakramila, pretegnila se je v pripravljenem udobju in zadovoljstvu, da bi prikril nemi, ki ga je ob takšnih telefonskih pozivih zmerom začutila. Sedla je in gledala, kakor je mož lezel v svojo temno obleko. Bil je nenavadno velik, na začetku tridesetih let, imel je presenetljivo tanke

roke in noge, ki so pod kožo skrivale jeklene mišice. Govoril je jedrnat in s svojevrednim naglasom, toda v nepristnem zvenu njegovega glasu je žena čutila vznemirjenje, ki ga je skušal potlačiti.

»Glenn Griffin, njegov mlajši brat in neki drugi kaznjene, dosmrtni, po imenu Robish,« je rekel Jesse Webb. »Komaj pred pol ure. Iz kaznilnice v Terre Haute.« Opasal si je revolver, naglo zapel prani jermen in si oblekel površnik, ki ga je samogibno naravnal, tako da se je njegova policijska značka za hip motno, kovinsko zasvetlikala v temi. »Obril se bom v mestu, Kathie.«

»Jedel boš menda tudi,« ga je opomnila. S širokim, mladeniškim nasmehom se je obrnil k postelji. »Saj moram, Kathleen. Weeb.« je rekel, »če ti veleval.«

Toda že med govorjenjem je postal njegov nasmeh negotov in je ugasel. Naglo se je sklonil, jo poljubil in hotel k vratom. Njen glas ga je zadržal. »Ali ni Glen Griffin tisti, ki si ga...« Umožnila je, obstal je med vrati.

»Da, tisti,« je rekel. »Dvanajst let je do bil. Mislim, da se vrača naravnost v svojo rodno mesto.« Drgnil si je, kot je bila njegova navada, hrbto stran ozke, suhe in gibne roke. Kathleen se je dvignila iz postelje.

Pospremila ga je do vežnih vrat. »Ali bi bilo to vse, kar bi storil?« ga je vprašala pazljivo, da mu ne bi dala slutiti, kako ji škrt stiska srce.

Jesse Weeb iz policijskega revirja okraja Marion je moral ves teden nadomeščati svojega predstojnika, šerifa Masterja, ki se je odpravil v Južno Karolino, kjer je mimorede izkoristil predajo kaznjencev za lovski izlet. Jesse se je na pragu še enkrat obrnil k ženi in ji povedal, zakaj sodi in upa, da bo prišel Glenn Griffin v Indianapolis. Najprej, je rekel, je treba računati z instinktom zločinca, ki hrepeni po svojem izgubljenem rodno mesto — čeprav je njegov obraz mnogim znan — mu daje službo varnosti. Vselej si domišlja, da se lahko skrije v kakšni luknji, čeprav jih ob nastopu noči protaknejo od vrha do tal. Potem živi tukaj še neka žena, Helen Lamar. Prav gotovo ji je petindeset let, deset let je starejša od Glenna Griffina, toda zanj je pomembna, Jesse je trdno predvideval, da ima denar.

»Zmerom je kakšna ženska vmes,« je rekla Kathleen. Le nereda je spustila njegovo viško roko, v kateri so se napele mišice. »Ni zmeraj, toda če je katera zraven, nam to pomaga. Če se še zadržuje tukaj v Indianapolis, stavim dve proti ena, da je tisti pitč na limanci, ki nas popelje naravnost k tem trem...« Ugriznil si je v jezik, ker je oči in se nakramila, pretegnila se je v pripravljenem udobju in zadovoljstvu, da bi prikril nemi, ki ga je ob takšnih telefonskih pozivih zmerom začutila. Sedla je in gledala, kakor je mož lezel v svojo temno obleko. Bil je nenavadno velik, na začetku tridesetih let, imel je presenetljivo tanke

Švica brez železniških zapornikov

Na cestnih prelazih čez železnice se pogosto dogajajo prometne nesreče, čeprav so prehodi zavarovani z zaporniki. V Švici kmalu ne bo več križišč ceste in železnice. Letos so nadomestili zapornike z mostovi in s podvozni na 60 krajih, za prihodnje leto napovedujejo takšno preureditev na nadaljnjih 60 križišč železnice z asfaltno cesto, potem pa bodo odpravili še preostale železniške zapornike.

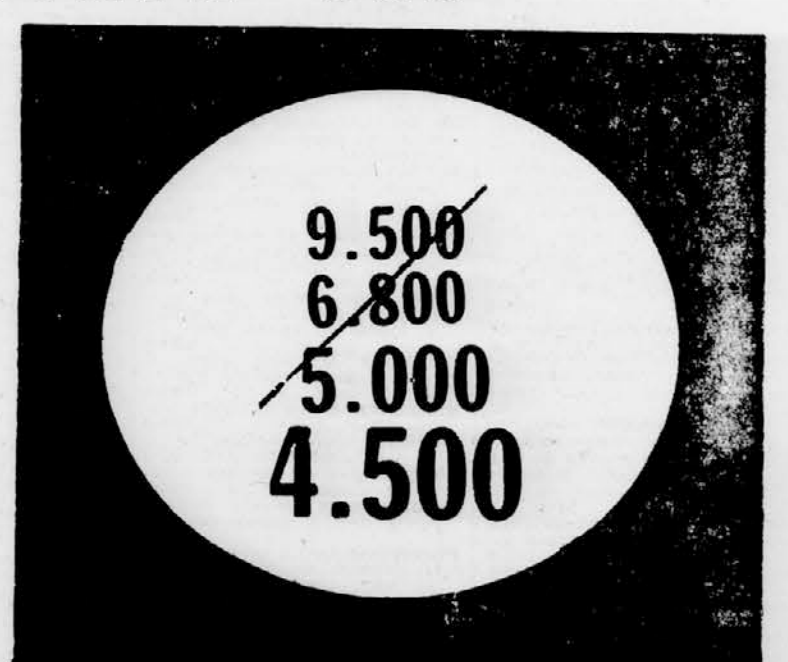
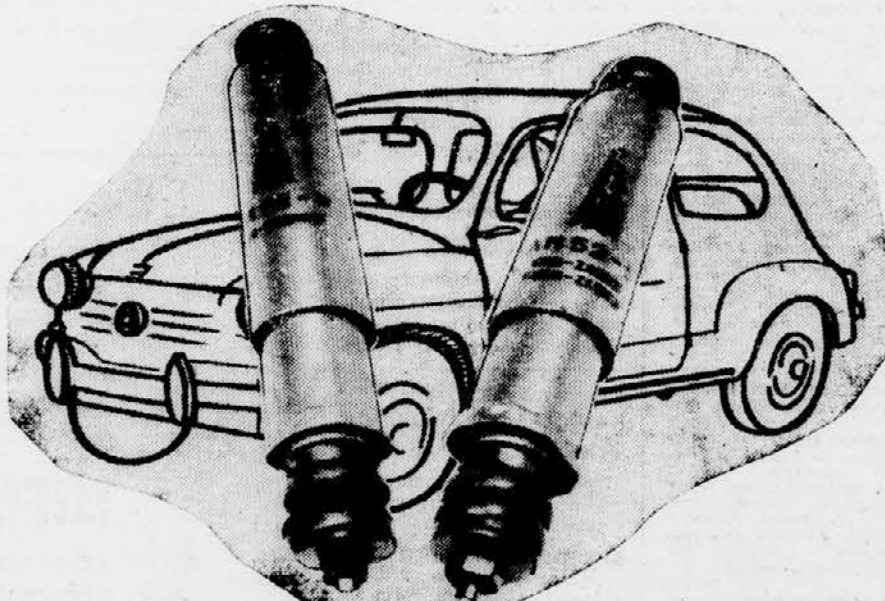
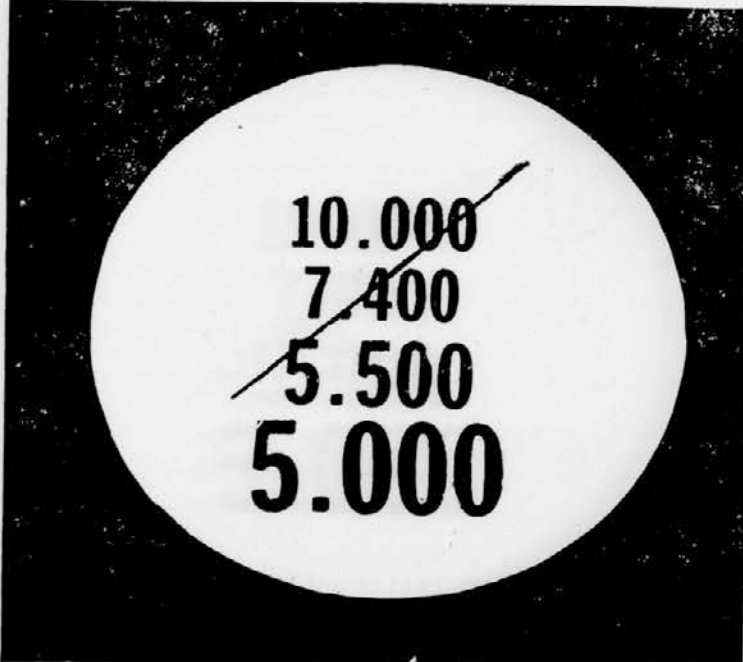
Puščavski laboratorij

Na površini kakih 40 kvadratnih kilometrov puščavskega ozemlja so uredili raziskovalci kalifornijske univerze neke vrste laboratorij, v katerem proučujejo razvoj rastlinstva in živalstva na področjih, ki so brez površinskih rek ter imajo komaj omembe vredne padavine in so torej praktično brez vlage. Kljub temu živijo tam sesalci več vrst ter kače, kuščarji in ptice, uspeva pa tudi precej zelo odpornih rastlin.

Olimpijske znamke

Japonska pošta upravlja je doslej trikrat izdala priložnostne znamke (skupno devet) za olimpijske igre. Za prihodnjo olimpijsko prireditve so se izdali tri znamke, napovedujejo pa jih še nekaj. Med drugimi deželami sta izdala znamke za tokijsko olimpiado tudi Marvetanija in Paragvaj.

ZNIŽANJE CEN AMORTIZERJEV ZA VOZILO „ZASTAVA“ 600

PREDNJI

ZADNJI

• prva

petoletka.

trstenik

PROGRAM

Od 17. do 23. marca 1963

LJUBLJANA

DRAMA

Sobota, 16. marca, ob 19.30: Shakespeare: MILO ZA DRAGO. Izven abonmaja — zadnjikrat. — (Vstopnice so v prodaji od 90 din navzgor.)

Nedelja, 17. marca, ob 19.30: v Viteški dvorani Križank: Albee: AMERISKI SEN. Izven abonmaja — zadnjikrat. (Vstopnice so v prodaji v Drami in eno uro pred predstavo v Križankah.)

Ponedeljek, 18. marca, ob 20: Dürrenmatt: FIZIKI (komedija). Abonma TSE 3. (Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.)

Torek, 19. marca, ob 15: Dürrenmatt: ROMULUS VELIKI (komedija). — Delno zaključena predstava za šole in izven abonmaja. (Neprekinjeno zadnjikrat — vstopnice so tudi v prodaji.) Ob 20: Shakespeare: MILO ZA DRAGO. Abonma Dijaški 10 večerni. (Razprodano.)

Sreda, 20. marca, ob 19.30: Zupan: CE DENAR PADE NA SKALO. Predpremiere. Abonma ZSJ 2. — (Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.)

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Dürrenmatt: FIZIKI (komedija). Abonma Dijaški 8 večerni (razprodano). Ob 19.30: Albee: AMERISKI SEN. Izven abonmaja. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju.

Petek, 22. marca, ob 15.30: Marceau: JAJCE (komedija). Abonma popoldanski. (Brez abonmentov iz dijaških vrst — mladini do 16 let neprimerno — večje število vstopnic je tudi v prodaji.)

Ob 20: Zupan: CE DENAR PADE NA SKALO. Premiera (krstna predstava). Vstopnice so v prodaji (veljajo tudi one, kupljene za prvotno predvideno premiero 15. t. m.).

Sobota, 23. marca, ob 19.30: Dürrenmatt: FIZIKI (komedija). Izven abonmaja — zadnjikrat. (Vstopnice bodo v prodaji od torka, 19. marca, dalje.)

Sreda, 20. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Sreda. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Gostovanje v Medvodah.

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: S. Stojanovič: NEVARNA VODA. Abonma Kolektivi A. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: B. Hofman: DAN IN VSI DNEVI. Gostovanje v Logatcu.

Petek, 22. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Petek. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 23. marca, ob 19.30: A. Arbuzov: IRKUTSKA ZGODBA. Abonma Kolekti-

vi D. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 24. marca, ob 15: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Abonma Kolek. E. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: E. de Filippo: ZUPAN OKRAJA SANITA. — Abonma Kolek. G. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 24. marca, ob 15: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Abonma Kolek. E. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: E. de Filippo: ZUPAN OKRAJA SANITA. — Abonma Kolek. G. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Osterc: ILUZIJE. Abonma H. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Petek, 22. marca, ob 15: Puccini: LA BOHEME. Zaključena predstava za ekonomsko srednjo šolo Kranj.

Sobota, 23. marca, ob 19.30: Prokofjev: KAMNITI CVET. Abonma E. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Nedelja, 24. marca, ob 10: Gostovac: ERO Z ONEGA SVE-TA. Zaključena predstava za VP Šentvid.

MESTNO GLEDALIŠČE

Gledališka pasaža

Sobota, 16. marca, ob 19.30: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Izven.

Ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Gostovanje v Celju. — Izven.

Nedelja, 17. marca, ob 15: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Abonma Gorenjska. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: Literarno satirični kabaret MALA ZEHTA. Izv. Ponedeljek, 18. marca, ob 20: Molière: ZDRAVNIK PO SILI. Izvajajo študentje AIU.

Torek, 19. marca, ob 19.30: K. Čašule: SOCIALISTIČNA EVA. Kolektivi H. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: Literarno satirični kabaret MALA ZEHTA. Gostovanje v Novem mestu.

Sreda, 20. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Sreda. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Gostovanje v Medvodah.

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: S. Stojanovič: NEVARNA VODA. Abonma Kolektivi A. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: B. Hofman: DAN IN VSI DNEVI. Gostovanje v Logatcu.

Petek, 22. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Petek. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 23. marca, ob 19.30: A. Arbuzov: IRKUTSKA ZGODBA. Abonma Kolekti-

vi D. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: E. de Filippo: ZUPAN OKRAJA SANITA. — Abonma Kolek. G. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 24. marca, ob 15: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Abonma Kolek. E. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: E. de Filippo: ZUPAN OKRAJA SANITA. — Abonma Kolek. G. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Osterc: ILUZIJE. Abonma H. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Petek, 22. marca, ob 15: Puccini: LA BOHEME. Zaključena predstava za ekonomsko srednjo šolo Kranj.

Sobota, 23. marca, ob 19.30: Prokofjev: KAMNITI CVET. Abonma E. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Nedelja, 24. marca, ob 10: Gostovac: ERO Z ONEGA SVE-TA. Zaključena predstava za VP Šentvid.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Gledališka pasaža

Sobota, 16. marca, ob 19.30: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Izven.

Ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Gostovanje v Celju. — Izven.

Nedelja, 17. marca, ob 15: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Abonma Gorenjska. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: Literarno satirični kabaret MALA ZEHTA. Izv. Ponedeljek, 18. marca, ob 20: Molière: ZDRAVNIK PO SILI. Izvajajo študentje AIU.

Torek, 19. marca, ob 19.30: K. Čašule: SOCIALISTIČNA EVA. Kolektivi H. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30: Literarno satirični kabaret MALA ZEHTA. Gostovanje v Novem mestu.

Sreda, 20. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Sreda. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Gostovanje v Medvodah.

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: S. Stojanovič: NEVARNA VODA. Abonma Kolektivi A. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: B. Hofman: DAN IN VSI DNEVI. Gostovanje v Logatcu.

Petek, 22. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Petek. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 23. marca, ob 19.30: A. Arbuzov: IRKUTSKA ZGODBA. Abonma Kolekti-

vi D. (Vstopnice tudi v prodaji.)

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIONETE, Levstikov trg 2

Sobota, 16. marca, ob 17: F. Bevk: LENUH POLEZUH. Nedelja, 17. marca, ob 11: J. Malik: ČAROBNA VRECKA. Ob 15: F. Bevk: LENUH POLEZUH.

Četrtek, 21. marca, ob 17: J. Malik: ČAROBNA VRECKA. Zaključena predstava za tovarno Saturnus.

Sobota, 23. marca, ob 15.30: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA.

Ob 17: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA. Zaključeni predstavi za osnovno šolo Hinka Smrekarja.

Nedelja, 24. marca, ob 11: F. Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA. Ob 15: Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI.

Ob 15: Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI.

ROČNE LUTKE

Nedelja, 17. marca, ob 17: A. Marodič: KRIKEG IN PIKEG.

Nedelja, 24. marca, ob 17: N. Simenčič: ZMESNJAVA.

Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do 12. ure na upravi, Resljeva 36 (razen nedelje) in pol ure pred predstavo pri gledališki blagajni. — Rezervacije po tel. 32-623 od 10. do 12. ure (razen nedelje).

— Pri nedeljskih predstavah in predstavah ob praznikih plačajo odrasli obiskovalci od 16. leta dalje dodatek k vsaki vstopnici v višini 30 din.

Ob 19.30: Tavčar: CVETJE V JESENI, romantična igra. Večerna predstava. Izven.

Na splošno željo bo še enkrat uprizorjena Ovsceva ljudska pravljica igra »Kako je pastir premagal zmaja« (Skrivnostna vreča), in sicer v nedeljo, 18. marca, ob 16. uri. Na to zadnjo uprizoritev opozarjamo vse obiskovalce.

Prihodnjo soboto bo premiera Tavčar—Sestove romantične igre: »Cvetje v jeseni« z Vukovičev, Razborškom in Skokom v glavnih vlogah.

Predprodaja vstopnic je pri gledališki blagajni, rezervacije po telefonu 32-860.

Ob 20: M. Stehlik: TIGROV KOZUH. Gostovanje v Medvodah.

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: S. Stojanovič: NEVARNA VODA. Abonma Kolektivi A. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 20: B. Hofman: DAN IN VSI DNEVI. Gostovanje v Logatcu.

Petek, 22. marca, ob 19.30: J. Zmave: JUBILEJ. Abonma Petek. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 23. marca, ob 19.30: A. Arbuzov: IRKUTSKA ZGODBA. Abonma Kolekti-

vi D. (Vstopnice tudi v prodaji.)

EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE — LJUBLJANA

Viteška dvorana

Torek, 19. marca, ob 20.30: Dylan Thomas: POD MLEČNIM GOZDOM. Izven. Rezervacije po tel. 21-838 in 22-011.

MLADINSKO GLEDALIŠČE

Dvorana Soča

Četrtek, 21. marca, ob 15.30: Vandenberghe: MENI JE SEDEMNAJST LET. Izven.

Sobota, 23. marca, ob 11, 16 in 18: Vos: PLEŠOČI OSTIČEK. Gostovanje v Kočevju.

MESTNA GALERIJA

V Mesni galeriji v Ljubljani je odprta razstava olj slikarja Ferda Mustafarja. Razstava je v prostorih Zavoda za urbanizem v Ljubljani, Mestni trg 16.

Ob 15: Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI.

PREDAVANJA

PLANINSKO DRUŠTVO »LJUBLJANA MATICA«

V sredo, 20. marca, bo ob 20. uri Josef Spitzer imel predavanje NA SPITZBERGE IZ LJUBLJANE IN NAZAJ. Okoli 230 barvnih diapozitivov z odpravo treh avstrijskih alpinistov na visoki sever čez polarni pas do 80 stopinj in 05 minut severne širine na Spitzbergih. Obisk nekaterih mest na dolgem potovanju, kot na primer Hamburga, Osla, Trundheim, Narvika, Severnega rta, Kirkonesa, Helsinkija, Stockholma in drugih. Edinstveni posnetki in prizori v pokrajini polnočnega sonca, posebnosti in lepota otočja Svalbard.

KONCERTNA DIREKCIJA SLOVENIJE

Pianist Ranko Tudor iz Beograda bo koncertiral v petek, 22. marca 1963 v Filharmoniji za modri abonma. Spored obsega Prokofjeva »Pripovedke stare babice«, Beethovno sonato op. 111, Debussyjev ciklus »Images« in Chopinovo sonato v b-molu. Umetnik je pred leti prejel na tekmovanju v Ljubljani 1. nagrado, nato pa se je izpopolnjeval v Parizu (prof. Jacques Février) in Sieni (prof. Guido Agosti). Na koncertu 22. marca se bo prvič predstavil ljubljanski publiki s celovečernim recitalom. Preostale vstopnice bodo naprodaj na dan koncerta od 10. do 12,30 in od 16. do 18. ure.

Haendlov oratorij »Izrael v Egiptu« bodo v soboto, 13. marca, izvedli solisti, zbor in orkester Glasbene akademije iz Beograda. Ansambel šteje 240 izvajalcev. Koncert bo izven abonmaja, vstopnice bodo naprodaj v Filharmoniji od 21. marca dalje.

KINO

LJUBLJANA

Kino Triglav: 16. marca »Carmen iz Granade«, 17. do 19. marca »Črni blisk«, 20. in 21. marca »Balada o trobenti in oblaku«.

Mladinski kino: 16. in 17. marca »Čaj in simpatija«, 18. do 20. marca »Arrivederci Roma«, 21. do 23. marca »Krst Rakoca«.

Kino Svoboda — Črnuče: 16. in 17. marca »Rocco in njegovi bratje«, 20. in 21. marca »Krošnjarija«, 23. marca »Do zadnjega diha«.

Kino Svoboda — Sentvid: 17. marca »Poslednji akordi«, 20. in 21. marca »Ambicioznost«, 23. marca »Taksi za Tobruke«.

Kino Svoboda — Dolgi most: 17. marca »Kralj in jaz«, 21.

in 22. marca »Prepovedan planet«, 23. marca »Nevarne soproge«.

Kino Zdobrova: 17. marca »Zaljubljeni detektiv«, 19. in 20. marca »Največja predstava na svetu«, 21. marca »Tarzanova borba za življenje«.

Kino Dravlje: 17. marca »Vichita«, 20. in 21. marca »Madame Butterfly«, 22. in 23. marca »Tarzanova borba za življenje«.

Kino Zalog: 16. in 17. marca »Vroči asfalt«, 23. marca »Nevihita«.

Kino Vevče: 16. in 17. marca »Najljubši učenec«, 18. in 19. marca »Dekliška pomlad«, 20. in 21. marca »Zvezda iz Ria«, 22. in 23. marca »Graščina strahova«.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-CENTER, tel. 33-063
Nočna dežurna služba za nujne obiske na bolnikovem domu od 20. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-MOSTE

18. marca: dr. Milan Paunović, Prvomajska 5, tel. 36-507
19. marca: Zdravstveni dom Moste, Prvomajska 5, telefon 36-507

20. marca: dr. Vinko Ravnikar, Prvomajska 13, telefon 33-162

21. marca: dr. Nada Kikelj, Koblarjeva 17, tel. 33-401

22. marca: dr. Milan Paunović, Prvomajska 5, tel. 36-507
23. marca: Zdravstveni dom Moste, Prvomajska 5, telefon 36-507

24. marca: Zdravstveni dom Moste, Prvomajska 5, telefon 36-507

Nedeljska ambulantna služba za nujne primere od 8. do 12. ure, sicer kličite telefon dežurnega zdravnika. V odsotnosti zdravnika kličite LM 36-300.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-RUDNIK

Od 16. do 18. marca: splošna ambulantna Ižanska c. 3, telefon 20-167. V nedeljo, 17. marca, dežurna služba v ambulanti od 9. do 11. ure samo za nujne primere.

Od 19. do 22. marca: dr. Judita Levstek, Rudnik 80, telefon 23-282.

V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 20-500.

DOMŽALE

Kino Domžale: 17. marca »Ambicioznost«, 20. in 21. marca »Preiskovalni sodnik«, 22. in 23. marca »Carmen iz Granade«.

MENGEŠ

Kino Mengeš: 17. marca »Smer sever-severozahod«, 20. in 21. marca »Ne drezaj v srečo« in »Devet življenj«, 23. marca »Babette gre v vojsko«.

KAMNIK

Kino Duplica: 17. marca »Maščevec Drakut« in »Dobro morje«, 20. in 21. marca »V kleščah špijonov«, 23. marca »Lopovi velikega srca«.

Kino Dom: 17. marca »Poletje z Moniko«, 18. marca »Dr.«, 19. do 21. marca »Sreča v torbi«, 23. marca »Spletke in ljubezen«.

TRBOVLJE

Kino Svoboda II: 16. do 18. marca »Graščina strahova«, 19. in 20. marca »Herkules in kraljica Lidija«, 22. in 23. marca »Afrodita, boginja ljubezni«.

Kino Delavski dom: 16. do 18. marca »Rimska suznja«, 17. in 18. marca — mladinska predstava »Borba za obstanek«, 19. do 21. marca »Crvena zvezda«.

Kino Svoboda Zasavje: 17. marca »Princ in igralka«, 23. marca »Hrabri in drzni«.

VRHNIKA

Kino Cankarjev dom: 16. marca »Klevska princesa«, 17. marca »Klevska princesa« in »Senca slave«, 20. marca »Kozara«, 21. marca »Noč špijonov«, 22. marca »Kozara«, 23. marca »Obsedena ženska«.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE
Nedelja, 17. marca, ob 10: URA PRAVLJIC — 10. program.

Četrtek, 21. marca, ob 19.30: Albee: AMERISKI SEN. Izven. Gostuje SNG Drama iz Ljubljane.

Nedelja, 24. marca, ob 10: URA PRAVLJIC — filmske zgodbe.

PREDAVANJA

PLANINSKO DRUŠTVO »LJUBLJANA MATICA«

V četrtek, 21. marca, bo v Škofji Loki ob 20. uri v DPD Svoboda imel predavanje Josef Spitzer NA SPITZBERGE OD LJUBLJANE IN NAZAJ.

V petek, 22. marca, pa bo ob 19. uri v Kranju v dvorani občinskega ljudskega odbora prav tako predavanje J. Spitzerja NA SPITZBERGE OD LJUBLJANE IN NAZAJ.

ŠKOFJA LOKA

Kino Sora: 17. marca »Mož z zlatim samokresom«, 18. in 19. marca »Stari in mladi«, 20. in 21. marca »Zastopnik

pri ženah«, 22. in 23. marca »Sovraštvo brez milosti«.

RADOVLJICA

Kino Radovljica: 17. marca »Mati, poslušaj pesem mojo« in »Maščevec Zoro«,

BLED

Kino Bled: 17. marca »Poslednji akordi«, 18. in 19. marca »Vsega je krivo poletje«.

JESENICE

Kino Radio: 17. in 18. marca »Neznana žena«, 19. in 20. marca »Tigri potujejo«, 21. in 22. marca »Ali je to ljubezen«, 23. marca »Črni narednik«.

Kino Plavž: 17. marca »Jezik za zobe«, 19. in 20. marca »Neznana žena«, 21. in 22. marca »Tigri potujejo«, 23. marca »Ali je to ljubezen«.

Kino Koroška Bela: 17. marca »Maščevec Vikingov«, 18. marca »Jezik za zobe«, 23. marca »Bilo jih je sedem«.

MOJSTRANA

Kino Dovje: 17. marca »Prehod čez Reno«, 21. marca »Neznana žena«, 23. marca »Tigri potujejo«.

ZIROVNICA

Kino Zirovnica: 17. marca »Streljajte na pianista«, 20. marca »Jezik za zobe«, 23. marca »Neznana žena«.

KRANJSKA GORA

Kino Krnjska gora: 17. marca »Ljubezenska zbrka«, 18. marca »Tigri potujejo«, 19. marca »Jezik za zobe«, 22. marca »Neznana žena«.

NOVA GORICA

GORIŠKO GLEDALIŠČE
Sobota, 16. marca, ob 19.30: A. Strindberg OČE, drama v treh dejanjih. V vlogi pestunje gostuje E. Starčeva. Gostovanje v Prvačini.

Nedelja, 17. marca, ob 16: A. Strindberg OČE, drama v treh dejanjih. V vlogi pestunje gostuje E. Starčeva. Gostovanje v Grgarju.

Ponedeljek, 18. marca, ob 20: A. Strindberg OČE, drama v treh dejanjih. V vlogi pestunje gostuje E. Starčeva. Predstava v kino dvorani Soča v Novi Gorici.

KINO

Kino Soča: 16. in 17. marca »Šerifov sin«, 19. in 20. marca »Lepi Antonio«, 21. in 22. marca »Nuna«, 23. marca »Nenadoma v lanskem poletju«.

Kino Solkan: 16. in 17. marca »Kam s truplom«, 22. marca »Lepi Antonio«, 23. marca »Stari in mladi«.

Kino Svoboda Sempeter: 16. in 17. marca »Lepi Antonio«, 18. in 19. marca »Šerifov sin«, 20. marca »Nenadoma v lanskem poletju«, 23. marca »Nuna«.

NOVO MESTO

Kino Krka: 16. do 18. marca
»Povest z naslovne strani«,
19. do 21. marca »Najljubši
učencek«, 22. in 23. marca
»Doktor in ljubezen«.

ČRNOBELJ

Kino Črnomelj: 16. in 17. mar-
ca »Alamo« II. del, 19. in 20.
marca »Vojna se nadaljuje«,
22. in 23. marca »Obtoženi
ste, Oscar Wilde«.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA
Danes, 16. marca, bo ob 18.
uri v Umetnostni galeriji v
Mariboru odprta razstava
slikarja-samouka Jožeta Tis-
nikarja iz Slovenjega Grad-
ca. Razstava obsega 50 del,
20 olj, 20 oljnih temper in
10 risb. Slikar si je izbral
motive izključno iz bolniš-
nice, kjer dela. Motive ob-
deluje z izrazitimi mračni-
mi, prav svojevrstnimi barv-
nimi harmonijami.

Seznam predavanj od 18. III.
do 25. III. 1963

18. III. 1963, ob 12.30: II. gim-
nazija — Od spočetja do
poroda, predava dr. Ed-
vard Glaser.
Ob 19. uri: Kemo-lab. šola
Ruše — Mladoletnik na kr-
vi poti, predava tov. Tatjana
Trenta.
Ob 19. uri: Lovrenc na
Pohorju — Konceptija vse-
ljudske obrambne vojne in
dolžnosti v primeru oku-
pacije, predava tov. Ivan
Jerman.
Ob 12.30 uri: Osnov. šola
Maks Durjava — Od spo-
četja do poroda, predava
dr. Jože Zellhofer.
19. III. 1963 ob 19. uri: Nova
vas — Slovenska transver-
zala, predava prof. Ivan
Šumljak.
Ob 17. uri: ZIS (Železniško
industrijska šola) — Veso-
lje in človek, predava inž.
Lotar Kozina.
Ob 19.30: podjetje Gradis
— Iznajdba 20. stoletja, pre-
dava prof. Jurij Lučovnik.
20. III. 1963, ob 14. uri: Bo-
dočnost (bivši ZINOS) —
Lepote in bogastvo našega
morja, predava prof. Jurij
Lučovnik.
Ob 19. uri: Zakaj živi Av-
strija od turizma, v Raz-
vanju predava tov. Stane
Pučko.
Ob 19.30: Pljučni oddelek
Pohorje — Celovečerni film.
21. III. 1963, ob 18. uri: Lim-
buš — Zakaj živi Avstrija
od turizma, predava tov.
Stane Pučko.
Ob 18. uri: Pekre — Slo-
venska transverzala, pre-
dava prof. Ivan Šumljak.
Ob 17. uri: ZIS (Železniško
industrijska šola) — Zakon
in družina v naši družbi,

predava prof. Vida Rudolf.
22. III. 1963, ob 19.30: Podjet-
je Gradis — Osebna higie-
na, predava dr. Mirko
Drobnik.
Ob 19. uri: II. gimnazija
— Mladoletnik na krivi
poti, predava tov. Tatjana
Trenta.
Ob 12.30: II. gimnazija —
Nekateri pogoji skladnega
zakonskega življenja, pre-
dava prof. Jurij Lučovnik.
Ob 17.30: KPD — Nevar-
nost sodobnega vojskova-
nja, predava tov. Ivan Jer-
man.

KINO

»Union« — angl. barvn. cin.
film »Zaliv tihotapev«.
»Partizan« — švedski film
»Pot št. 6«.
»Udarnik« — sov. film »Ko
so bila drevesa velika«.
Ptuj
Mestni kino Ptuj: 19. in 20.
marca »Viridiana«, 21. in 22.
marca »Naivna dekleta«,
23. in 24. marca »Maščeva-
nje Vikingov«.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

16. marca: lekarna »Studen-
ci«, Gorkega 18.
17. marca: lekarna »Center«,
Gospiska ul. 12.
18. marca: lekarna »Tabor«,
Trg revolucije 3.
19. marca: lekarna »Melje«,
Meljska c. 2.
20. marca: lekarna »Glavni
trg«, Glavni trg 20.
21. marca: lekarna »Pri gra-
du«, Partizanska cesta 1.
22. marca: lekarna »Studen-
ci«, Gorkega 18.
23. marca: lekarna »Center«,
Gospiska 12.
24. marca: lekarna »Tabor«,
Trg revolucije 3.

RADIO MARIBOR

NEDELJA
12.00—13.00 Mariborski feljton;
14.15—15.00 Zeleni ste — poslušaj-
te — I; 15.30—16.00 Zeleni ste —
poslušajte — II.

PONEDELJEK
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do
8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.55 V ritmu valčka
in polke; 14.35—15.00 Zeleni ste —
poslušajte! 17.00—17.10 Domača po-
ročila; 17.10—17.30 Zabavna glas-
ba, vmes obvestila in reklame;
17.30—18.00 Med našimi pevci in
godci.

TOREK
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do
8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.55 Nocoj se mi je
sanjalo, venček slovenskih narod-
nih; 17.00—17.10 Domača poročila;
17.10—17.30 Zabavna glasba, vmes
obvestila in reklame; 17.30—18.00
Kulturnoprosvetno popoldne.

SREDA
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do
8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.40 Domači pesniki
in pisatelji; 8.40—8.55 Nekaj skladb
baročnih mojstrov; 17.00—17.10 Do-
mača poročila; 17.10—17.20 Zaba-
vna glasba, vmes obvestila in reklame;
17.20—17.30 Dve skladbi za
violončelo igra Alojz Mordej; 17.30
do 18.00 Mikrofonij in diskoteka.

ČETRTEK
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do

8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.55 Domače napave
izvajajo naši ansambli; 14.35—15.00
Zeleni ste — poslušajte! 17.00 do
17.10 Domača poročila; 17.10—17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame; 17.30—17.40 Mi in vi o
športu; 17.40—18.00 Plesne melodi-
je igra kvintet Horvat.

PETEK
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do
8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.55 Iz zakladnice
nemške romantike; 17.00—17.10 Do-
mača poročila; 17.10—17.30 Zaba-
vna glasba, vmes obvestila in reklame;
17.30—17.40 Z magnetofonom
in beležko naokoli; 17.40—18.00 Pla-
ninski oktet poje narodne s Po-
dravja v priredbi Vasilija Mirka.

SOBOTA
8.00—8.05 Domače vesti; 8.05 do
8.30 Objave, zabavna glasba in re-
klame; 8.30—8.55 Iz skladateljske
mape Heriberta Svetela; 14.35 do
15.00 Zeleni ste — poslušajte! 17.00
do 17.10 Domača poročila; 17.10 do
17.30 Zabavna glasba, vmes obve-
stila in reklame; 17.30—17.40 Ra-
dijska reportaža; 17.40—18.00 Slo-
venske ponarodele v priredbi Vla-
di Goloba izvajajo Boško Lukeš,
Mariborski komorni zbor in Mari-
borski instrumentalni ansambel —
dirigent Rajko Sikosek.

MURSKA SOBOTA

Kino Park: 16. in 17. marca
»Klevska princesa«, 18. in
19. marca »Ilija Muromec«,
20. in 21. marca »Golo me-
stec«, 22. in 23. marca »Ob-
račun«.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 16. marca 1963, ob
19.30 uri: Janez Zmavc:
JUBILEJ. Gostovanje Me-
stnega gledališča ljubljans-
kega. Vstopnice so v pro-
daji.

Nedelja, 17. marca 1963, ob
15.30: Marcel Achard: OD-
KRITOSRČNA LAZNIVKA.
Izven abonmaja. Mladini
do 16. leta neprimerno.

Torek, 19. marca 1963, ob 20:
Janez Zmavc: JUBILEJ.
Gostovanje v Sentjurju.

Četrtek, 21. marca 1963 ob
19.30: Komorni oder: S. Be-
ckett: POSLEDNJI TRAK
in O'Neill: HUGHIE. Izven
abonmaja.

Sobota, 23. marca 1963, ob
19.30: Jean Anouilh: SKU-
SNA ALI KAZNOVANA
LJUBEZEN. Gostovanje
Drame SNG Maribor. Iz-
ven abonmaja.
20: Janez Zmavc: JUBILEJ.
Gostovanje v Velenju.

Mestno gledališče ljubljansko
bo to soboto, 16. marca,
gostovalo v Celju z dramo »Ju-
bilej« Janeza Zmavca. Ljub-
ljansko krstno uprizoritev te-
ga dela je pripravil Jože
Gale. V glavni vlogi bo nasto-
pil Maks Bajc.

KINO

Kino Union: 16. marca »Na-
gajivčeka«, 17. do 20. marca
»Vse za smeh«, 21. do 23.
marca »Na tarčici«.
Kino Metropoli: 16. do 20. mar-
ca »Prigode Huckleberryja
Finna«, 21. do 23. marca
»Maščevalec Drakuta«.

POLZELA

Kino Polzela: 16. in 17. mar-
ca »Prvi dan miru«, 20. mar-
ca »Kapetan Lešič«, 23. mar-
ca »Tonka«.

VIDEM-KRŠKO

Kino Svoboda: 16. in 17. mar-
ca »Pot v središče zemlje«,
20. in 21. marca »Krst Ra-
koca«, 23. marca »Med ča-
som in večnostjo«.

ŠEMPETER V SAV. DOLINI

Kino Svoboda: 16. in 17. mar-
ca »Taksi za Tobruko«, 20.
in 21. marca »Zaljubljeni
detektivki«, 23. marca »Ma-
ratonska bitka«.

ŽALEC

Kino Zalec: 17. marca »Ni dre-
ves na ulici«, 19. in 20. mar-
ca »Alamo« I. del, 21. in 22.
marca »Alamo« II. del, 23.
marca »Tri polkovnikove
avanture«.

ROGAŠKA SLATINA

Kino Rog. Slatina: 17. marca
»Tonka«, 18. in 19. marca
»Mož svoje žene«, 20. in 21.
marca »Gangsterji«, 22. mar-
ca »Osamljeni maščevalec«,
23. marca »Mož z zlato pi-
stolo«.

Tedenski program Radio Ljubljana

Od 17. do 23. marca 1963

Valovne dolžine jugoslovanskih in nekaterih tujih radijskih postaj

LJUBLJANA I. 327,1 m — UKV FREKVENCE 96,5 — 92,9, — 94,1 — 88,5 — 97,9 MHz — LJUBLJANA II. 220 m — UKV FREQ. / EN-CE 93,5 — 98,9 — 95,3 — 99,9 — 96,9 MHz — KOPER 257 m — MARIBOR 212,4 m — BEOGRAD 439 m — ZAGREB 264,7 m — ZAGREB II. 202,1 m — SARAJEVO 490,9 m — SKOPJE 370,8 m — TIROGRAD 340,5 m — NOVI SAD 286,6 m — PRISTINA 212,4 m — NIS 327,1 m — OSIJEK 202,1 m

ATENE 562 m — ANDORA 300 m — BBC 464 m — BERLIN 439 m — BADEN-BADEN 295 m — BRUSELJ 489,9 m — BUDIMPESTA 256,58 m — BUKARESTA 397 m — DUNAJ 203,4 m — FRANKFURT 505 m — KOPENHAGEN 245 m — LUXEMBURG 208 m — MOSKVA 344 m — PARIZ 407 m — ITALIJA I. 457 m — ITALIJA II. 355 m — STOCKHOLM 306 m — STUTTGART 522 m — VARŠAVA 1322 m — ZÜRICH 567 m.

Sreda, 20. marca

- 5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Adolf Adama: Prvo dejanje baleta »Giselle«
8.55 Pisan svet pravljic in zgodbo
a) Gustav Strniša: Ko odhaja zima
b) Pojemo in igramo za vas
9.25 Igra ansambel Frans Poptie
9.45 Intermezzo z jugoslovansko glasbo
10.15 Veliki zabavni orkestri
10.45 Človek in zdravje
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Kmetijski nasveti — Vet. Milan Dolenc: Tudi konje reja prispeva za izvoz
12.15 Poje Gorenjski vokalni kvintet
12.30 Znameniti operni zbori
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Zvočna panorama
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev)
Razglednice iz daljnih mest
14.35 Uroš Krek: Sinfonietta
Orkester Jugoslovanske radiotelevizije dirigira Samo Hubad
15.15 Valčki Johanna Straussa
15.30 Violinist Nathan Milstein
R. Schumann: Intermezzo;
N. Milstein: Paganiniana;
- L. v. Beethoven: Sonata št. 8 v G-duru op. 30 št. 3 za violino in klavir
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Govorica glasbenih instrumentov — 11. oddaja: S Glasbila s klaviaturo (orgle, harmonij in harmonika)
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 V ritmu Latinske Amerike
18.30 Po naši lepi deželi... (slovenske narodne in domače pesmi)
18.45 Ljudski parlament
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Spoznavajmo svet in domovino — Prenos javne mladinske oddaje
21.15 Naš večerni glasbeni avtomat
22.15 Mojstrske partiture našega stoletja
Belo Bartok: Glasba za godala, klavir, celesto in tolkala
22.50 Literarni nočno
23.05 S popevkami po svetu
23.35 Nočno s tremi prvimi izvedbami
Rudolf Matz: Elegija
Krešimir Fričec: Toccata variata
Krešimir Baranovič: Nočno

Nedelja, 17. marca

- 6.00—8.00 Dobro jutro! vmes ob 6.30—6.35 Napotki za turiste
7.40 Pogovor s poslušalci
8.00 Mladinska radijska igra
Janevski-Dolinar: Sladkorna pravljica
8.45 Pripravljajmo se na mladinske pevske revije (Magnetofonski posnetki mladinskih pevske zborov iz Tolmina, Celja in Maribora)
9.05 Z vedrimi melodijami v novi teden
10.00 Se pomnite, tovariši... Mira Berne: Po partizanskih stezah na tečaj
10.30 Tretja javna matineja solistov in ansamblov RTVL (Prenos iz dvorane SF v Ljubljani)
11.40 Godala v tričetrtinskem taktu
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Za našo vas
14.00 Koncert pri vas doma
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
15.15 Hammondorgle
15.27 Artur Rubinstein igra Mozarta
- Koncert za klavir in orkester št. 24 v c-molu
16.00 Sportna nedelja — I. (traja do 17. ure)
17.05 Deset minut z zabavnim igranjem RTV Ljubljana
17.15 Radijska igra
Chr. Bock-H. Reinecker: Naš očka se mora oženiti
18.09 Glasbena medigra
18.15 Sportna nedelja — II.
18.30 Vrtljak zabavnih melodij
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Izberite svojo melodijo
21.00 Ciklus ruske opere — 6. oddaja — Nikola Rimski-Korsakov pripoveduje dve stari pravljici (Sneguročka, Sadko)
22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb
Zabavni ansambli RTV Zagreb
23.05 Glasbena medigra
23.12 Skupni program JRT — studio Ljubljana
Nočni koncert
Fr. Manfredini: Concerto grosso; A. Lajovic: Tri pesmi za glas in orkester; Z. Kodaly: Simfonične variacije
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

Četrtek, 21. marca

- 4.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Kratek obisk pri mojstru Monteverdiju
8.20 Orkester Kurt Edelhagen igra melodije iz glasbenih revij
8.35 Pianist Marijan Lipovšek z novimi posnetki
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev)
Pretvarjanje elementov
9.25 George Gershwin: 3. dejanje opere »Porgy in Bess«
10.15 Mandoline in godala
10.20 Pet minut za novo pesmico
Ljubo Kuntarič: Pomlad in Pozdravi za mlade risarje
10.40 Tečaj ruskega jezika (ponovitev) — 78. lekcija
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Rihar: Čebelji hibridi
12.15 »Juhe, juhe, vigred približa se...«
12.30 Vesele melodije
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Edward Elgar: Enigma variacije — Pittsburski simfonični orkester dirigira W. Steinberg
14.05 »Podoknica« iz minulih desetletij
- Emerik Beran: Podoknica;
Anton Trost: Fantazija na slovenske narodne pesmi
14.20 Zabavni orkester RTV Beograd
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Ansambel Jožeta Kampiča
15.30 Turistična oddaja
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Glasba iz Talijanskega hrama (pisan izbor operne literature)
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Zabavni zvoki današnjih dni
18.45 Kulturna kronika
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.45 Melodije za razpoloženje
21.00 Literarni večer:
Ob 70-letnici Janka Glazerja
21.40 Dušan Kostić: Črnogorska suita
22.15 Po svetu jazza
»Veterani pianistov jazza«
22.45 Poje Ivo Robić
23.05 Plesni orkester Ray Anthony
23.20 Skupni program JRT — studio Zagreb
Naši umetniki muzicirajo
Baritonist Vlad. Ruždjak
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

Ponedeljek, 18. marca

- 5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Zbori Vinka Vodopivca
8.25 Stare melodije v novih oblikah
8.55 Za mlade radovedneže
a) Obiskali smo Mars
b) Mladi pevci — mladim poslušalcem
(Poje otroški pevski zbor RTV Ljubljana p. v. Janeza Kuharja)
9.25 Lirična violina in pripovedujoča flavta
Demetriy Zebre: Dve liricni pesmi
Ivo Petrič: Sonata za flavto in klavir
9.45 Zvoki z Argentinskih pamp
10.15 Finale Webrova »Carostrelca« (Ansambel Berlinske mestne opere p. v. Josepha Keilberta)
10.35 Naš podlistek
J. Salinger: ...
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Radijska kmečka univerza — Ing. Mitja Černe: Gozd — združba živih bitij
12.15 Slovenske narodne v priredbi Karla Pahorja
12.30 Kaleidoskop zabavnih zvokov
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Sest italijanskih arij (Cimarosa Bellini, Verdi, Cilea, Catalani, Leoncavallo)
14.05 Moldavski pejsaži M. Jore. (Romunski radijski orkester vodi A. Alessandrescu)
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Od orglic do big banda
15.40 Literarni sprehod
E. Caldwell: Crnec Abe
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Obdobja slovenskega samospesa — 18. oddaja: Lucijan Marija Škerjanc
17.45 Iz partitur orkestra Raphaela
18.10 Iz praških plesnih dvoran
18.25 Rukoveti Stevana Stojanovića Mokranjca
18.45 Radijska univerza — Dosežki astronomije v letu 1962
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Skupni program JRT — studio Beograd
Koncert simfoničnega orkestra RTV Beograd, dirigent Mladen Jagaš — solist Miodrag Azajnc — vmes ob 20.45—21.00 Novo v znanosti
22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb
»Duke Ellington za koncertni podij in televizijo«
23.05 Plesna glasba

Petek, 22. marca

- 4.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Med orkestralnimi suitami
G. Bizet: Otroške igre;
Rossini-Respighi: Rossiniana
8.42 Nekaj slovenskih popevk
8.55 Pionirski tehnik
9.25 Trije avtorji — tri zasedbe
9.45 Domači zvoki s kmečko godbo
10.15 »In tak je konec zgodbe o Manon Lescaut...« (4. dej. Puccinijeve opere)
10.35 Naš podlistek
J. Salinger: Z ljubeznijo in umazanostjo — II.
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Kmetijski nasveti — Dr. B. Koželj: Vir oskrbe pivovarn s sladom v letošnjem letu
12.15 Slovenske narodne ob spremljavi harmonike
12.30 Poljski umetniki izvajajo Chopina
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Od tod in ondod
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Zgubljena smučka
14.35 Iz operetnega sveta
15.15 Napotki za turiste
15.20 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
- 15.45 Jezikovni pogovori
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert in simfonija
Antonin Kraft: Koncert za violončelo in orkester;
J. Sibelius: Sesta simfonija
18.00 Poročila
18.10 Klavir v ritmu
18.25 Poje Ljubljanski oktet
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Lepe melodije
20.15 Tedenski zunanje politični pregled
20.30 Stiri sto let klavirske glasbe — II. oddaja drugega cikla Prodiranje sodobnih silnic (Klavirska zbirka založbe Universal-Edition in Češki klavirski album 1937)
21.00 Igra orkester Mantovani
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Plesna glasba
22.50 Literarni nočno
23.05 Skupni program JRT — studio Ljubljana
Dela slovenskih skladateljev
Marijan Lipovšek: I. duo za violino in violi;
Jurij Gregorc: Tri ženske pesmi za glas in godalni orkester na besedilo Mile Kačičeve (mezzosopranistka Božena Glavakova);
Alojz Srebotnjak: Glasba za godala

Torek, 19. marca

- 5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Monolog in trije dueti iz jugoslovanskih oper (Konjović, Savin, Zajc, Svara)
8.40 Četrto ure z zabavnim igranjem Alfred Scholz
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Od rumbe do twista
9.45 »Lustno je v igred« (Poje Zenski vokalni kvintet)
10.15 Povest o starem atamanu — Leoš Janáček: Taras Bulba, simfonična rapsodija
10.40 Napredujte v angleščini — 38. lekcija
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti!
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Jaka Ferjan: Uspehi plemenske reje prašičev na družbenih gospodarstvih
12.15 Miha Dolžan igra citre ob spremljavi godalnega orkestra
12.30 Igramo za razvedrilo
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Skladatelj Matija Bravničar in Blaž Arnič
M. Bravničar: Otroški pies;
M. Bravničar: Fantazija;
M. Bravničar: Tri caprice;
- B. Arnič: Andante cantabile;
M. Bravničar: Zalostinka; Poskočna
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Pretvarjanje elementov
14.35 Pri Joževu... (domači in narodni napevi)
15.15 Kitara in harmonika
15.30 V torek na svidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušalcev
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Iz zlatih dni zborovske glasbe — Poljska renesansa
18.45 S knjižnega trga
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Dva impromptuja Franza Schuberta (Pianist Walter Gieseking)
20.15 Radijska igra
Jovanka Jorgačević: Primer Michaela Zazmerom
21.00 Na dvoru sončnega kralja — Francois Couperin: Tretji kraljevi koncert
21.20 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe
22.15 Nočni akordi
23.05 Ray Conniff z zborom in orkestrom
23.20 Skupni program JRT — studio Beograd
Glasba našega časa

Sobota, 23. marca

- 4.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
6.30—6.35 Napotki za turiste
8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Dva nova posnetka
Primož Ramovš: Variacije za klavir
Milan Stibilj: Tri skladbe za rog in godalni kvartet
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev)
Zgubljena smučka
9.25 Veliki zabavni orkestri tega tedna
9.45 Igra tamburaški orkester, Radia Novi Sad
10.15 Johann Sebastian Bach: Koncert za cembalo in godala št. 1 v d-molu
10.40 Seznanite se s Parkerjevimi — 26. lekcija (ponovitev)
10.55 Vsak dan nova popevka
11.00 Pozor, nimaš prednosti! (oddaja za voznike in potnike motornih vozil)
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Nace Lovšin: Pomen in naloge živinorejske službe
12.15 Nekaj partizanskih pesmi
12.30 Iz Iberije in Bohemije
J. Turina: Trije andaluzijski plesi; F. Obradors: Dve
- ljudski pesmi; Cuplas de curro dulces; J. Suk: Quasi una ballata; Appassionato; M. de Falla: Obredni ples okrog ognja
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Sejem popevk in zabavnih melodij
14.05 Od Medjimurja do Istre
Pavel Sivic: Medjimurska rapsodija;
Natko Devčić: Istrska suita
14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Veliki plesni orkestri
15.40 Aleksander Grečaninov: Ježar Cui in Sergej Tanjejev
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Deset minut z zabavnim igranjem RTV Zagreb
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Odlomki iz Wagnerjevega »Večnega marmorja«
18.45 Naši popotniki na tujem
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Naš variete
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Do polnoči v plesnem ritmu
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

II. program RTV Ljubljana

Nedelja, 17. marca

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvajsetih — F. Busoni: Koncert za violino in orkester v D-duru, op. 35a (violinist Siegfried Borries in simfonični orkester berlinskega radia, dirigira Arthur Rother). Bogo Leskovic: Domovina, simfonija v enem stavku (Orkester RTV Ljubljana, dirigira Bogo Leskovic)
- 13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved
- 13.10 Za ljubitelje operne umetnosti
- 14.00 Popoldne ob zabavni glasbi
- 14.30 Majhen recital kitarista Andresa Segovie
- 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved
- 15.15—16.00 John Steinbeck: Začetek in konec hišnega najemništva
- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 V nedeljo zvečer
- 20.00 Od valčka do jazza
Ciklus Mednarodne radijske in televizijske univerze o lahki in plesni glasbi
55. oddaja: Pierre Petit: 20. stoletje v Franciji — 2. del
- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 20.45 Tiberiu Olah: Krilate sanje — kantata na besedilo Marie Banus
- 21.00 Pisan spored zabavne glasbe z vokalnimi in instrumentalnimi solisti in ansambli
- 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan
- 22.15 Komorna soareja jugoslovanske glasbe — M. Milojević: Sonata za violino in klavir op. 36 Fran Lhotka: Pihalni kvintet do 23.05 Poročila

Ponedeljek, 18. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Napredujte v angleščini — 38. lekcija
- 19.20 Pri treh tujih solistih Domenico Scarlatti: Sonata v d-molu, Franz Liszt: Petrarcov sonet št. 104, R. Strauss: Vse moje misli: Je dejal, pa ne bo držalo; Slabo vreme; Vrnitev. Johannes Brahms: Sonata za klavir in violončelo v e-molu op. 38
- 20.00 Ne vse — toda o vsakem

nekaj

- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 22.00 do 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Torek, 19. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Iz muzeja gramofonskih plošč
Sopranistka Maria Caniglia
- 20.00 Igrajo domači ansambli zabavne glasbe
- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 20.45 Ralph Vaughan Williams: Koncert za obo in godala (Solist Mitchell Miller, godalni orkester dirigira Daniel Saidenberg)
- 21.05 Popevke — stare in nove, vmes igra orkester Weston Paul
- 21.30 Mednarodna radijska in televizijska univerza
Navigacija v prostoru—III.
Dr. Vladimir Kopal: Kozmično pravo
- 21.45 Jazz do 22.00
- 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Sreda, 20. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Tečaj ruskega jezika 78. lekcija
- 19.30 Po svetu jazza
Veterani jazza (pianisti)
- 19.50 Dela Pavla Merkurja in Josefa Enrika (Baročna uvertura in Sonata antica)
- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 20.30 Zabavni intermezzo
- 21.05 — Skupni program JRT — studio Zagreb
- 23.00 Jakov Gotovac: Ero z onega sveta — vmes ob
- 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Četrtek, 21. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Seznamite se s Parkerjevimi — 26. lekcija
- 19.20 Georges Enescu: Simfonija št. 2 v A-duru

(Simfonični orkester Romunske radiotelevizije dirigira Josif Conta)

- 20.15 Igrajo majhni zabavni ansambli
- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 20.45 »Nocturno« (Skladbe Janka Ravnika)
- 21.00 Melodije po pošti
- 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Petek, 22. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Napišite narek — Tečaj za angleški jezik 28. narek
- 19.20 Pet mejnikov v literaturi klavirskega kvinteta (Robert Schumann: Klavirski kvintet v Es-duru op. 44) (Ljubljanski godalni kvartet in pianist Pavel Sivlic)
- 19.50 Med vzporedniki in meridiani — zabavna glasba iz raznih dežel
- 20.30 Radijski dnevnik II. programa
- 20.45 Bedržih Smetana: Odlomki iz opere Dalibor
- 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
Arthur Clark: Nenavadni prebivalci Marsa
- 21.45 Jazz do 22.00
- 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Sobota, 23. marca

- 19.00 Napoved II. programa — poročila
- 19.05 Zabavni zvoki
- 19.55—21.30 Koncert Komornega orkestra RTV Zagreb dirigent Pavle Dešpalj
solist tenorist Mitja Gregorač — vmes ob
- 20.30—20.45 Radijski dnevnik II. programa
- 21.30 Veliki interpreti popevk v družbi z znanimi instrumentalnimi solisti zabavne glasbe
- 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan
- 22.15 Jazz na koncertnem odru
- 23.00—23.05 Poročila

RADIO KOPER

Nedelja

8.40 Domače viže za prijetno razpoloženje — 9.00 Naša reportaža: »Prestopki v gospodarstvu« — 9.15 Poje pevski zbor iz Doberdoba — 9.30 Zabavni zvoki — 13.30 Sosedni kraji in ljudje — 14.00 Glasba po željah — 15.00 Poročila — 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.15 Nedeljsko popoldne domačih pesmi in melodij.

Ponedeljek

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 Odlomki iz Verdijevih in Wagnerjevih oper — 14.30 Zabavni mozaik — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Ukrajinske narodne pesmi.

Torek

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 V ritmu z orkestri in ansambli — 14.00 Paleta zabavnih popevk — 14.30 Sola in življenje — 14.50 Glasbena medigra — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Slovenske narodne pesmi.

Sreda

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 Mala prodajalna plošč — 14.00 S pesmijo po domovini — 14.30 Za odhiti in razvedrilo igrajo in pojo Sy Oliver, Isabelle Obree, Duane Eddy, Nino Roldi in Bert Kaempfert — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Poje ženski vokalni kvartet iz Trsta.

Četrtek

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 Orkestri in ansambli Gornjia Kramer — 14.00 Glasba po željah — 14.30 Melodije za prijetno popoldne — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Dalmatinske popevke.

Petek

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 Poje zbor Dunajskih dečkov — 14.00 Mozaik ritmov — 14.30 Iz operetnega sveta — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Domače aktualnosti — 15.40 Glasbena medigra.

Sobota

7.15 Glasba za dobro jutro — vmes objave — 7.30 Poročila — 7.35 Glasba za dobro jutro — 13.30 Poročila — 13.40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14.30 Mali koncert zabavne glasbe — 15.00 Dnevnik — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Valčki in polke.

RTV Ljubljana

V redni tedenski oddaji skupnega programa Jugoslovanske Radiotelevizije — **NAŠI UMETNIKI MUZICIRAJO** bo v četrtek ob 23.20 na sporedu naš renomirani solist — baritonist **VLADIMIR RUŽDŽAK**. Studio Zagreb nam bo predvajal izbor iz njegovega koncertnega repertoarja: Tri Madrigale Claudia Monteverdija, Mauricea Ravela, Pesmi Don Kihota ter Pesmi in plesne smrti Modesta Musorgskega.

POSLUŠALCEM JUTRANJH ODDAJ

Z veseljem vas obveščamo, da bomo s prvim letošnjim pomladnim dnevom, to je 21. tega meseca, pričeli našo jutranjo oddajo na splošno željo poslušalcev, že ob 4.00 uri zjutraj. Z oddajo želimo ustreči vsem, ki jih kliče delo že ob 5.00 uri zjutraj, ali še prej, zlasti pa je zgodnja ura začetka naše oddaje namenjena podeželskim poslušalcem.

Oddaja bo, kot doslej, kramljajoča, z obilico narodno-zabavne glasbe, popevk, in druge vedre glasbe, s katero želimo vsem našim poslušalcem prijeten, zadovoljen in uspešen dan.

VEČER POEZIJE JANKA GLAZERJA

OB PESNIKOVI 70-LETNICI
Na prvi letošnji pomladni dan, 21. marca, praznuje 70-letnico življenja Janko Glazer, ugledni slovenski pesnik in dolga leta osrednja osebnost mariborskega kulturnega življenja. V severnem delu ožje domovine je pesnik Janko Glazer opravil pomembno kulturno poslanstvo. Doma iz Ruš, izpod ze-

lenega Pohorja, je ostal svojim domačim krajem zvest. Od Ruš in Maribora se je ločil samo v času študija in med zadnjo vojno, ko ga je okupator kot zavednega Slovence preganjal z domače zemlje. V Mariboru se je Glazer uveljavil s svojim vztrajnim in nesebičnim delom kot vsestranski kulturni delavec. Bil je profesor na gimnaziji, pozneje pa dolga leta pred vojno in po njej ravnatelj Studijske knjižnice v Mariboru, ki ji je posvetil veliko moči in znanja. Široko razgledan je posegal na razna področja slovenskega kulturnega snovanja in prispeval tehten delež v zakladnici slovenske kulture sploh.

Kljub vsej tej dejavnosti pa je osrednji pomen Glazerjevega dela vendarle v poeziji. Poezija mu je bila prva, čeprav ji zaradi obilice nalog, ki jih je v življenju opravljal, ni mogel vedno posvečati dovolj časa. Pred vojno je izdal dve pesniški zbirki: 1919. leta so izšle Pohorske poti, 1929. leta Čas — kovač. Po vojni, leta 1946, je izdal zbirko Ob jesenskem ekvinokciju, za pesnikovo 60-letnico pa je izšel izbor njegove poezije »Pesmi in napis«.

Glazerjeva pesem je tiha, intimna, svojevrstno realistična izpoved, pretkana s čudovitimi podobami pohorske narave in njenih lepot. Raste iz resničnega doživljanja in tako je zaokrožen, v sebi zaključen svet, lirsko čist in pretehtan, jasen in iskreno izpoveden.

Za življenjski jubilej Janka Glazerja je literarno uredništvo RTV Ljubljana pripravilo večer njegove poezije. Na sporedu bo v četrtek, 21. marca ob 21. uri.

RADIJSKA SOLA
ZA VIŠJO STOPNJO

ELEMENTI SE PRETVARJAJO

V vrsti šolskih oddaj za višjo stopnjo poskušamo zadovoljiti zanimanju za jedrsko fiziko v preprosti, sprejemljivi obliki. Izbrana oblika cikla nam omogoča sistematično vpeljavanje poslušalcev v pojave in odkritja v atomskem jedru. Oddaje so sestavljene tako, da si v njih slede novi izsledki jedrske fizike v kronološkem redu.

Oddaja »Elementi se pretvarjajo« je druga iz omenjenega cikla. Prva je prikazala, kako je Henri Becquerel odkril radioaktivnost in kako sta zakonca Curie odkrila ter pridobila radij, ta pa govorila o angleškem fiziku Ernestu Rutherfordu in njegovih odkritjih.

Elementi da se pretvarjajo! Ta trditev je bila nezaslišana. Elementi so vendar nespremenljivi; lahko se vežejo drug z drugim v kemijske spojine, toda prav tako lahko jih spet razdružimo in dobimo iste elemente, so pravili. Da pa bi elementi razpadali, se spreminjali eden v drugega — neumnost! Mladega angleškega fizika, ki je trdil, da elementi niso nespremenljivi, so primerjali s kemiki v srednjem veku, ki so hoteli spremeniti svinec v zlato. Ko je na kanadski univerzi Mc Gill, kjer je leta 1898. komaj sedemindvajsetleten nastopil kot profesor, prvič predaval o svojem odkritju, so se stari učenjaki zgražali. In vendar...

Rutherford je odkrival skrivnost za skrivnostjo. Ko je leta 1907 Rutherford odšel iz Kanade, ker je sprejel službo profesorja na univerzi v Manchesteru, je bil že zelo slaven učenjak kljub temu, da je bil star komaj šestindvajset let.

O tem čudovitem življenju Ernesta Rutherforda in o njegovih odkritjih bo pripovedovala naša oddaja. Kakor v prvi, bo tudi tu razlaga zamotanih procesov podana v preprosti obliki razgovora med znanstveniki. Pripravil jo je inž. Tomaž Kalin.

JAVNA GLASBENA MATINEJA TEGA TEDNA

Javna glasbena matineja Radiotelevizije Ljubljana v nedeljo 17. marca 1963 ob 10.30 bo kot druge v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani za abonma R (Resna glasba) in bo nudila poslušalcem nekaj solistične in ansambelske glasbe v pisanim izboru.

Na matineji se bodo predstavili občinstvu sami sodelavci radijskega glasbenega programa, nekateri iz cele vojske tistih umetnikov, ki z bolj ali manj stalnimi nastopi in snemanji v studiih pre-

dejo dragoceno zvočno tkivo glasbenih oddaj. Ker je v marcu praznik delovnih žena, smo se odločili vzeti za solistični program te matineje same glasbene umetnice-solistke. Nastopile bodo naslednje tri: harfistka Stefica Zuzek, violinistka Olga Skalar in pevka-sopranistka Zlata Ognjanović. Prva bo izvajala tri skladbe za samo harfo: poleg Srebotnjakovega Preludija še nekaj od Ottorina Respighija in Marcela Tourniera. Violinistka je posegla v neprebogato literaturo standardne in vendar poljudneviolinjske glasbe in je zajela poln korec: izvajala bo zadnji dve skladbi (Un poco triste-Dumka in Burleska) iz Sukovega cikla »Štiri skladbe za violino in klavir opus 17« in Saint-Saënsovo »Introdukcijo in kapriciozen rondoa«. Violinistko spremlja pianist Andrej Jarc. Sopranistka bo nastopila s domačimi skladbami, saj bo izvajala 5 pesmi iz Lipovškovega cikla »Sončece, sijaj za glas in klavir na besedila Vide Rudolfove; izbrane pesmice so: Pomladna, Deček, Šaljivka, Mimica, Kolo. Pevko spremlja avtor sam.

Drugi del matineje je odmerjen ansambelski glasbi. Ko smo v prejšnjih matinejah te sezone že predstavili občinstvu dva radijska ansambla, godalni kvartet in klavirski trio, mu predstavimo tokrat tretjega: pihalni kvintet. Sestavljali ga bodo flavtist Jože Pogačnik, oboist Branko Mlakar, klarinetist Alojz Zupan, hornist Mihajlo Dokuzov in fagotist Tone Rupar. Ansambel bo izvajal najprej v kvartetni sestavi Pihalni kvartet za flavto, klarinet, rog in fagot št. 1 Gioacchina Rossinija, nato pa v popolni sestavi Kvintet za pihala v treh stavkih sodobnega finskega skladatelja Haryja Otsa, kratko, pa dobro zveneče in prikupno vedro delce.

V SREDO NA DRUGEM PROGRAMU

JAKOV GOTOVAC: ERO Z ONEGA SVETA

V sredo bomo ob 21.05 na našem drugem programu predvajali posnetke Gotovčeve opere »Ero z onega sveta« v izvedbi ansambla zagrebske opere.

TELEVIZIJA

SPORED JUGOSLOVANSKE, ITALIJANSKE IN AVSTRIJSKE TELEVIZIJE od 17. do 23. marca

Nedelja, 17. marca

Na kanalih 5, 6, 11 (Krvavec, Nanos, Kum s pretvorniki)

10.00 Kmetijska oddaja — delo plemena Zveznega odbora SZDL, ki razpravlja o nekaterih aktualnih problemih vasi. Filmska reportaža o vasi Severin pri Bjelovaru, o Institutu za živalorejo in mlekarstvo v Zagrebu in reportaža o izdelavi lutk v Desiniću (Zagreb)

10.30 Kratki film (Ljubljana)

12.00 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu — tekma Švedska : Češkoslovaška — Prenos iz Stockholm (Evrovizija)

16.00 Tekma Sovjetska zveza : Kanada za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu (Evrovizija)

18.20 »Pot v visoko družbo« — angleški igrani film (Zagreb)

19.40 TV helikopter — propagandna oddaja (Zagreb)

20.00 TV dnevnik — nedeljska izdaja (Beograd)

20.45 »Muzej voščenih lutk« — zabavna oddaja (Beograd)

21.45 »Zanemarjeni biseri« — komorna glasbena scena (Beograd). Skupina mladih umetnikov, sopranistka Blanka Danon, pianistka Olivera Djordjević, harfistka Milica Barić, flautist Franc Grasel in violončelist Djordje Ilić je za to oddajo izbrala dela, ki so bila predvajana v prejšnjem stoletju. TV realizacija — Slavoljub Stefanović Ravasi.

Na kanalu 9 (Sljeme)

10.30 »Dennis — pokora« — zgodba za otroke (Zagreb)

Ostalo isto kot zgoraj.

Ponedeljek, 18. marca

Na kanalih 5, 6, 11 in 9

18.30 Poročila (Beograd)

18.35 »Talks« — zgodba za otroke iz serije Super avto (Ljubljana)

19.00 Dokumentarni film (Ljubljana)

19.15 Mala TV univerza (Beograd)

19.30 TV obzornik (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Beograd)

20.30 Tedenski športni pregled (Beograd)

21.45 — Tri umetnosti: slikarstvo, kiparstvo in arhitektura

22.05 — Teletis, nagradna TV-igra

22.40 — Operni koncert

23.15 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Filmska serija »Radio-patrola«

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Enatindvajset

21.30 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

20.45 Robert Müller: »Mračni zarniki« — TV drama (Ljubljana)

Izvirno TV delo Angleža R. Müllerja je jedkanica z značilnim podnaslovom: Nemčija danes. Veleposlanik in sogovornik sta na skrivaj povabila v »Latinskijsko veleposlaništvo« nekaj današnjih nemških velmož. Pridejo: general Otto von Schlitz, odlikovan z železnim križem ob pohodu na Rusijo, industrialec, škof in politik, ki je začel svojo kariero v Hitlerjugendu in se lepo razcvetel v Bonnski republiki. Vsak pride s svojim Mercedesom in seveda s svojim livriranim šoferjem. Kot zadnja pa se pripelje pred postojajočo ambasado velika limuzina: mafijski voz. Iz avta stopi mladenič, odpre zadnja vrata in potisne v dvigalo invalidski voziček, ki na njem negibno sedi starec s povito glavo. S sladko grozo spozna navzoči nenavadnega gosta in med njimi se vname konflikt. Vsa si ga hoče prikrojiti po svojem kopitu in ga v svoje namene uporabiti. On pa jih na koncu pregazi, odnese se jih in gre na balkon, pod katerim že tulijo razvnete množice. Kako bi Nemci reagirali, se sprašuje Müller. In vsako si odgovori: Po nemško. Drama se konča z naraščajočim siegheilom množice in s hrupno nemško koračnico. Delo je režiral Janez Senk, med drugimi pa bodo nastopili Vladimir Skrbinek, Janez Rohaček, Jurij Souček, France Presetnik in Ali Raner. Scena Vladimir Rijavec

21.45 »Ekran na ekranu« — filmski mozaik (Zagreb)

Reportaža s festivala kratkometražnega in dokumentarnega filma. Gosta oddaje bosta znani režiser Zika Mirović in Petar Prileko, igralec — komik. V oddaji bo tudi filmski portret gledališke igralke Marije Kohn.

Predvajani bodo še fragmenti iz novih domačih in tujih filmov.

Režiser Angel Miladinov

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

Ježek. Režija Anton Marti

21.30 Turistična oddaja (Zagreb)

Reportaža o znanem turističnem centru in razgovor o aktualnih problemih gospodarstva v turizmu

22.00 Zadnja poročila (Zagreb)

Na kanalu 9

19.30 Dokumentarni film (Beograd)

Četrtek, 21. marca

Na kanalih 5, 6, 11

10.00 TV v Soli (Zagreb)

18.00 »Mendov spored« (Zagreb)

To pot so Mendovi gostje otroci glasbene šole iz Slovenjega Gradca

19.00 Aktualni razgovori (Ljubljana)

19.30 TV obzornik (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Beograd)

20.30 TV spot — propagandna oddaja (Zagreb)

20.40 M. Krleža: »Dve o smrti« — TV podlistek (Ljubljana)

21.10 »Izberite si svojo ploščo« — zabavna glasba (Beograd)

To je magnetofonski posnetek prvega dela koncerta iz dvorane Doma sindikatov v Beogradu

22.10 Impresije (Beograd)

22.30 Zadnja poročila (Beograd)

Na kanalu 9

19.00 Zagrebški tednik (Zagreb)

19.30 Expedicija — reportaža (Beograd)

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.15 — Igrani film (?)

21.45 — Večerne vesti II

~ ~ ~

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

19.40 — Simfonični koncert

21.05 — »Almanah«

21.55 — »Van z orkestrome«

23.00 — TV dnevnik

AVSTRIJA

18.30 — Silke iz Avstrije

19.30 — Večerne vesti I

Spored italijanske in avstrijske TV

Sobota

RAI

17.30 — TV za otroke

19.00 — TV dnevnik

21.05 — »Studio ena«

23.15 — TV dnevnik

AVSTRIJA

15.00 — Zabavni program

16.00 — Filmski program »Iz nogometne kuhinje«

19.30 — Večerne vesti I

19.45 — Čas v podobi

20.00 — Mozaik kratkega filma

21.45 — Večerne vesti II

Nedelja

RAI

16.30 — Sportno popoldne

18.15 — TV za otroke

V skladu z zakonom o financiranju gradnje stanovanj (Ur. l. FLRJ 47/59) in 69. in 70. čl. stanovanj (Ur. l. FLRJ 47/59), po 69. in 70. čl. pravi Sklada ter sklepu 21. redne seje uprave

RAZPISUJE

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš Oblo Ljubljana-Bežigrad,

natečaj za dodelitev posojil za hišne svete, stanovanjske zadruge, individualne gradnje in politično teritorialne enote v skupnem znesku 170.000.000 din

I. NATEČAJ

za dodelitev posojil za dograditev stanovanjskih hiš in za večja popravila stanovanjskih hiš na območju občine Ljubljana-Bežigrad za leto 1963.

- Z natečajem se razpisuje posojilo v višini 50.000.000 din.
- Na natečaju imajo pravico sodelovati vse fizične osebe, ki so v delovnem razmerju in stanovanjske zadruge.
- Pogoji za pridobitev posojila:
 - Najdaljši odplačilni rok 20 let;
 - najdaljši odplačilni rok 20 let;
 - najnižja obrestna mera 2 %;
 - lastna udeležba oziroma, da je gradnja v III. fazi;
 - urejena dokumentacija.
- Za člane ZB lahko UO Sklada odobri na osnovi predloga komisije ugodnejše pogoje.
- Upravičenosti višine posojila bo komisija pregledala na kraju samem.
- Prošnji za posojilo je treba priložiti:
 - prošnjo z navedbo višine in namena koriščenja posojila;
 - predračun stroškov in potrebno tehnično dokumentacijo;
 - potrdilo o delovnem razmerju posilca z navedbo mesečnih prejemkov;
 - izjavo o do sedaj vloženih finančnih sredstvih;
 - izjavo o višini posojil, ki jih je za to gradnjo prosilec že prejel iz družbenih sredstev;
 - člani ZB potrdilo terenske organizacije ZB.

II. NATEČAJ

za dodelitev posojila za večja popravila in rekonstrukcije stanovanjskih hiš in stanovanj na območju občine Ljubljana-Bežigrad za leto 1963.

- Z natečajem se razpisuje posojilo v višini 20.000.000 din.
- Na natečaju imajo pravico sodelovati hišni sveti.
- Pogoji za pridobitev posojila:
 - najdaljši odplačilni rok 20 let;
 - najnižja obrestna mera 2 %;
 - lastna udeležba;
 - urejena dokumentacija.
- Prošnji za posojilo priložite:
 - zapisnik in sklep zbora stanovalcev o najetu posojila z obvezo za redno odplačevanje snuile;
 - potrjen razdelnik stanarin in najemnin s specifikacijo mesečnih dohodkov in izdatkov ter mesečno razpoložljivih sredstev;
 - predračun stroškov in potrebno tehnično dokumentacijo;
 - potrdilo banke o stanju posojil;
 - sohlasje in priporočilo stanovanjske skupnosti, da so predvidena dela opravljena.

III. NATEČAJ

za dodelitev posojil politično-teritorialnim enotam in družbenim organizacijam za gradnjo in nakup stanovanj na območju občine Ljubljana-Bežigrad za člane ZB.

- Višina razpisane posojila znaša 100.000.000 din.
- Na tem natečaju lahko sodelujejo politično-teritorialne enote in družbene organizacije.
- Pogoji za pridobitev posojila:
 - višina lastne udeležbe;
 - najnižja obrestna mera 4 %;
 - najdaljši odplačilni rok 10 let.
- Prošnji za posojilo priložite:
 - sklep najvišjega organa upravljanja o najetu posojila;
 - tehnično dokumentacijo s predračunom in zahtevkom višine posojila;
 - potrdilo banke o višini sredstev lastne udeležbe;
 - finančni plan koriščenja posojila.

SPLOŠNO ZA I., II. IN III. NATEČAJ

- Korističen posojila je po odobrenih transah do 30. novembra 1963.
- Ponudbe z zahtevano dokumentacijo vložite do 4. aprila 1963 pri Skladu za zidanje stanovanjskih hiš Oblo Ljubljana-Bežigrad, Trg VII. kongresa ZKJ 1/1, v zaprti kuverti z oznako natečaja, za katero se prosi posojilo.
- O izidu natečaja bodo ponudniki obveščeni pisno v 30 dneh po zaključku natečaja.
- Vse ostale podatke dobe zainteresirani pri Skladu za zidanje stanovanjskih hiš Oblo Ljubljana-Bežigrad ali telefonično 37-003.

SKLAD ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ OBLO LJUBLJANA BEŽIGRAD

1993

RUDNIK ŽIVEGA SREBRA – IDRIJA

razpisuje delovno mesto

ŠEFA JAMOMERNICE

Delovno področje:

- vodstvo jamomernice ter arhiva jamomernskih dokumentov
- samosojna izvedba preciznejših meritev
- nadzorovanje vseh ostalih jamskih in površinskih meritev

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba v rudarski ali geodetski stroki
 - odslužen vojaški rok
- Možnost zaposlitve takoj ali po dogovoru. Osebn dohodek po pravilniku podjetja. Stanovanje trenutno ni priskljeno. — Ponudbe sprejema kadrovski sektor rudnika. — Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 1933

GEODETSKI ZAVOD – CELJE

SPREJME

DVA GEOMETRA LAHKO TUDI ZACETNIKA.

NASTOP SLUŽBE TAKOJ. — PISMENE PONUDBE POSLJITE GORNJEMU NASLOVU. 1953

»AGRO-KOMBINAT« LJUBLJANA

ima stalno v zalogi na svojih obratih:

- GNOJ koksli 4 4 din kg
- GNOJ goveji 3 3 din kg
- GNOJ svinjski 2 2 din kg

Informacije o nakupu po tel. 20-779. 1454

PRODAMO pod ugodnimi pogoji

2 avtomobila znamke **SKODA 1201.**

letnik 1958, v dobrem stanju, primerna za dostavna vozila.

Prednost do nakupa imajo gospodarske in družbene organizacije. Ogled avtomobilov je mogoče vsak dan v upravi RESEVALNE POSTAJE Ptuj. 1964

ZUNANJETROVINSKO PODJETJE

»KEMIJA-IMPEX« LJUBLJANA — TITOVA CESTA ST. 25

SPREJME

2 SAMOSTOJNA KOMERCIALNA REFERENTA

z znanjem enega svetovnega jezika ter izpolnjevanjem pogojev po pravilniku o strokovni izobrazbi uslužbencev, ki opravljajo zunanje-trovinjske posle (Ur. l. FLRJ št. 31-62)

KORESPONDENTKO tujih jezikov (predvsem obvladanje italijanskega jezika in strojepisja)

Pismene vloge naslovite oziroma oddajte v TAJNISTVU PODJETJA. 1997

Komisija za sklepanje in odpravo delovnih razmerij pri
TRGOVSKEM PODJETJU EXPORT

»CHEMO«
IMPORT

LJUBLJANA — Maistrova ulica št. 10

razpisuje zaradi razširitve poslovanja naslednja delovna mesta:

- ŠEFA splošnega sektorja**
pogoj: ekonomska ali pravna fakulteta s 5-letno prakso v gospodarstvu
- TAJNICE generalnega direktorja**
pogoj: popolna srednja šola z znanjem strojepisja in stenografije ter po možnosti znanje enega tujega jezika
- ŠEFA poslovalnice za plastiko**
pogoj: višja strokovna izobrazba s 3-letno prakso na podobnem delovnem mestu
- KOMERCIALNIH REFERENTOV**
pogoj: srednja strokovna izobrazba z 2-letno prakso
- TRGOVSKEGA POTNIKA za plastične mase**
pogoj: višja strokovna izobrazba s 5-letno prakso
- KOMERCIALNEGA KORESPONDENTA**
pogoj: srednja strokovna izobrazba z 2-letno prakso in znanjem strojepisja in stenografije
- ADMINISTRATORKE**
pogoj: nižja strokovna izobrazba z znanjem strojepisja in 1-letno prakso
- MATERIALNEGA KNJIGOVODJE**
pogoj: srednja šolska izobrazba z 2-letno prakso
- BLAGAJNICE v detajlni trgovini**
pogoj: nižja šolska izobrazba z 1-letno prakso
- TRGOVSKIH POMOČNIKOV**
pogoj: kvalificiran trgovski delavec s 3- in 2-letno prakso v trgovini
- BLAGOVNEGA MANIPULANTA**
- NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV**
- MESTA VRATARJEV — ČUVAJEV**
pogoj: polkvalificiran delavec z 1-letno prakso

PISMENE PONUDBE POSLJITE

TANIŠTVU PODJETJA. 1968

GOSTINSKO PODJETJE RESTAVRACIJA »SESTICA«, —

LJUBLJANA, TITOVA 16

RAZPISUJE

ZA SVOJ NOVI OBRAT SAMOPOSTREŽNO RESTAVRACIJO

„Emona“

LJUBLJANA, TITOVA 11

NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

- SEFA RACUNOVODSTVA z višjo strokovno izobrazbo in 10-letno prakso;
- TAJNICA s srednjo ekonomsko izobrazbo in znanjem strojepisja;
- POSLOVODJO — visokokvalificiran gostinski poslovodja z 10-letno prakso v gostinstvu;
- REFERENTA za kontrolo s srednjo strokovno izobrazbo in prakso v gostinstvu;
- REFERENTA ANALITIKA s srednjo strokovno izobrazbo in prakso v gostinstvu ali trgovini;
- INVENTARISTA s srednjo strokovno izobrazbo in prakso za evidenco osnovnih sredstev;
- EKONOMSKA KOMERCIALISTA za vodstvo ekonomata z 10-letno prakso;
- SKLADISNICA — kvalificirana delavca s 3-letno prakso;
- HISNEGA MOJSTRA — kvalificiran električar z delnim znanjem ključničarskih opravil;
- GOSPODINJO z višjo strokovno izobrazbo in 5-letno prakso v gostinstvu;
- GOSTINSKEGA SLASNICARJA — kvalificiran delavec s 5-letno prakso;
- MESARJA — kvalificiran delavec s 5-letno prakso;
- VEC OBRATNIH BLAGAJNIKOV — kvalificiranih delavcev s prakso v gostinstvu;
- VEC TOČAJEV — polkvalificiranih gostinskih delavcev;
- VEC POLKVALIFICIRANIH PRODAJALCEV;
- VEC KVALIFICIRANIH KUHAJEV s 3-letno prakso;
- VEC KUHINSKIH POMOČNIKOV;
- 2 VISOKOKVALIFICIRANA KUHARJA z večletno prakso;
- NABAVALICA — kvalificiran delavec s 3-letno prakso in šoferskim izpitom;
- 2 KVALIFICIRANA KUHARJA s prakso za pripravo jedil na žaru;
- VEC NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za razna pomožna in čistilna dela pri težakih delih in garderobi.

Interesenti za razpisana mesta naj vložijo prijavo na gornji naslov. V prijavi naj razen osebnih podatkov navedejo tudi podatke o strokovni izobrazbi in o dosežanjih zaposlitvah ter naj se po možnosti osebno zgledajo v upravi podjetja.

Pričetek delovnega razmerja 1. junija 1963. Osebn dohodki bodo urejeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov obrata. Samska stanovanja bodo delno zagotovljena. Za razpisana delovna mesta pod št. 13, 14, 15, 16, 17 in 20 bodo v mesecu maju organizirani posebni izpolnitveni tečaji.

Ta razpis velja do popolne zasedbe delovnih mest.

DELAJSKI SVET PODJETJA. 1926

Sporočamo, da nas je zapustil v 75. letu starosti naš najdražji oče, stari oče in stric

Franc Obreza

ameriški upokojenec

Pogreb draga pokojnika bo v soboto, 16. marca, ob 15. uri iz hiše žalosti, Dolenja vas št. 10, na domače pokopališče.

Zalujoči: žena Franciška, hčerki Mery in Deni z družinoma, sinovi France, Pepec, Anton, Edvard, Alojz in Viko z družinama.

Dolenja vas, USA, dne 14. marca 1963.

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti našega draga sina

MARIJANA MESTRIČA

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje: posebno športnemu društvu RUDAR, kakor tudi komunalnemu podjetju Hrastnik za vse izraze sožalja.

Iskrena hvala tov. Grebenu za lepe besede ob odprtem grobu. Hvala vsem!

Zalujoča družina Gregorinčič.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame, stare mame in tašče

TEREZIJE RANT

roj. RUPNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo spremenili na njeni zadnji poti v tako velikem številu. Lepa hvala vsem darovalcem cvetja in vencev.

Prisrčna hvala vsem za izražena sožalja.

Zalujoči: mož Franc z otroki.

Ljubljana, Postojna, dne 11. marca 1963.

ZAHVALA

Ob smrti našega ljubega moža, očeta, sina in brata

Antona Roba

se zahvaljujemo dr. Vidali, dr. Hafnerju z Jesenic, dr. Rusu z Bleda. — Posebno se zahvaljujemo majorju LM Šorliju, vsem organizacijam, darovalcem cvetja, sosedom in vsem, ki so nam pomagali ob bridki izgubi.

Družine Rob in sorodniki.

Bled, dne 15. marca 1963.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega ljubljeneega sina, brata in strica

ŠTEFANA ŽAGERJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje, sočustvovali z nami in ga v tako velikem številu spremenili na zadnji poti. Posebna zahvala prijatelju dr. Brandstetterju za trud in razumevanje, kakor tudi ostalim zdravnikom in strelnemu osebju. Iskrena hvala č. duhovščini za tolažilne besede, enako ostalim govornikom ter pevcem za ganljive žalostinke.

Zalujoči: starši, bratje, sestre ter ostalo sorodstvo.

Topolšica, 11. marca 1963.

Delovni kolektiv in sindikalna podružnica Sekcije za vzdrževanje proge Ljubljana sporočata žalostno vest, da je nenadoma preminil naš član

MARTIN BLAŽEVIČ

kvalificirani progar

Od nepozabnega tovariša se bomo poslovili v nedeljo, dne 17. marca 1963, ob 10. uri v Malem Obrežu pri Dobovi.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu! Delovni kolektiv in sindikalna podružnica Sekcije za vzdrževanje proge Ljubljana

Zapustila nas je naša draga žena, mati, stara mati in sestra

ANA SEDLAK, roj. PERIN

učiteljica v poklju

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 17. marca 1963, ob 15.15 iz Andrejeve mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči: mož ing. Franc, sin Dušan z družino, hči Ružena in sestra Marica.

Ljubljana, dne 15. marca 1963.

Za vedno me je zapustil moj srčno ljubljani, dobri, skrbni mož in stric

FRANC GOLOB

uslužbenec PTT v poklju

Pogreb draga pokojnika bo v nedeljo, 17. marca, ob 16.45 iz Franciškovne mrliške vežice na Zalah.

Zalujoča žena Mara in sorodniki.

Ljubljana, dne 15. marca 1963.

Umrla je v starosti 79. let naša ljuba žena, mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

Rozalija Kröpfel, vd. Primc

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 17. marca, ob 16. uri iz Nikolaeve mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

mož Janez, hčerki Milka, por. June z družino, Stefka, por. Pirec z družino, sestra Lina, družini Kljčić, Nečemer ter ostalo sorodstvo.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš ljubljani mož, oče, brat in stric

FRANC PETERLIN

posestnik

Pogreb draga pokojnika bo v soboto, 16. marca, ob 15. uri izpred hiše žalosti v Mostah na pokopališču v Komendi.

Zalujoči:

žena Ana, hčerki Ivanka, sin Franci, bratje Maks, Ivan, Rudolf in ostalo sorodstvo.

Moste, Podboršt, Ljubljana, dne 15. marca 1963.

V globoki žalosti sporočamo, da je tiho in mirno, kakršna je bila v življenju, za vedno odšla od nas naša zlata mama, tašča in teta

MARIJA KOPRIVEC, roj. Berce

Pogreb moje nepozabne in nenadomestljive mame bo v nedeljo, 17. marca 1963, ob 14.30 iz Jožefove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči: hčerka Mara Stenovic z možem Stojanom, nečak Sandi Brear z družino in v imenu ostalega sorodstva.

Ljubljana, Sentrupert, dne 15. marca 1963.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob bridki izgubi našega draga očka

KARLA BALANA

z nami sočustvovali, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Ivana, sin in hčerki z družinami.

Rimske toplice, 16. marca 1963.

ZAHVALA — Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo drago in nepozabno

TONI LAZARINI

spremenili v prerani grob, jo počastili s cvetjem in izrekli ustno in pisno sožalje. Najlepša hvala zdravnikom in strelnemu osebju za vse prizadevanje in nego, pevcem za ganljivo petje, hišnim stanovalcem za vse izkazane usluge pokojni. Posebna zahvala g. župniku in faranom iz Smolodnika in Valburge za naprve priprave sprejema in prenos pokojne do njenega zadnjega počivališča.

Ljubljana, 30. februarja 1963.

Zalujoča sestra Albina Bogataj.

ZAHVALA — Ob bridki izgubi ljubljeneega moža in očeta

ANTONA KNAFLIČA

se zahvaljujemo zdravnikom in ostalemu osebju internega in kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, Zdravstvenega doma v Novem mestu ter Onkološkega inštituta v Ljubljani, ki so mu z vso skrbjo ajali trpljenje, uslužbenkam Lekarne Novo mesto, kolektivu železnice Novo mesto, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih urah stali ob strani, darovalcem vencev, pevcem za žalostinke, vsem, ki so ga spremenili na zadnji poti ter nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Vsem, še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoče družine: Knaflič, Pavlovič in Indihar. Novo mesto, Mojstrana, Ljubljana, 16. marca 1963.

2/50

ZAHVALA — Ob izgubi našega ljubega moža, teta, tasta, nona, brata in strica

ANTONA VETRIHA

se iskreno zahvaljujemo dr. Nardinu, vsem zdravnikom in osebju kirurškega oddelka splošne bolnišnice Gorica, društvu upokojencev, kolektivu osnovne šole Izola, kolektivu poljedelskega orodja Batuje, hišnemu svetu bloka bolnišnice, g. župniku iz Šempetra, pevskima zboroma iz Batuj in Sela, tovarišu Koronu za poslovalne besede ter vsem ostalim, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti in z nami sočustvovali.

Zalujoča žena Franciška, sinova, hčere, brat, zeta, vnuki in vnukinje.

Ob bridki izgubi naše ljubljene sestre

MARIJE PETROVIČ-CORRADINI

se najtopleje zahvaljujemo sosedom, upravi in sindikalni podružnici Narodne banke, kolektivu Komunalne banke, Obč. odboru SZDL, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nepozabno pokojnico spremenili na zadnji poti. Posebna zahvala zdravniškemu osebju bolnišnice Ankaran za nudeno pomoč, vsem darovalcem vencev in cvetja, pevskemu zboru »Svoboda«, govornici za ganljivo slovo ob odprtem grobu in vsem, ki so z nami sočustvovali.

ANA BAVDAZ in ostali sorodniki.

Koper, Nova Gorica, dne 8. marca 1963.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremenili na zadnji poti našega dobrega očeta

ANDREJA ŠTRUBLJA

in mu poklonili toliko cvetja, iskrena hvala. Posebna zahvala zdravnikom dr. Košaku in dr. Žaklju za prizadevnost, da bi nam ga še ohranili pri življenju, enako osebju aseptične klinike v Ljubljani. Lepa hvala tudi dobrim sosedom za vso pomoč.

NOVI TOBOGANI — »Sport oprema: iz Vižmarij izdeluje večje število otroških toboganov za otroška igrišča po vsej Jugoslaviji. Za razliko od prejšnjih lesenih bodo imeli drsni žleb iz plastične mase. (B. S.) Foto: Deniša

NEMI STRAZARJI. V Port Amadoru, enem izmed oporišč na Pacifiku za obrambo Panamskega prekopu, so postavili rakete tipa Kawk. Za izstrelitev jih lahko pripravijo v 12 minutah. Foto: AP

SMRT PO ROPU. Nekaj minut potem, ko sta gangsterja Tolliver Skinner in William Moore oropala banko v kalifornijskem mestu Santa Ana, se je njun drveči avtomobil zaletel v šolski avtobus, v katerem je bilo devet učencev. Oba roparja sta bila na mestu mrtva. Poškodbam je podlegel tudi eden izmed učencev. — Slika: nekaj minut po nesreči. Foto: AP

DEMONSTRACIJE V MOGADIŠU. V somalskem glavnem mestu je prišlo do hrupnih demonstracij, ker bodo s Somalci naseljene predele severne Kenije priključili k bodoči neodvisni državi Keniji. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Pogajanja v Kairu

stiva je dejal, da se »ZDA ne zadržujejo tesnemu in prijateljskemu sodelovanju med državami na takšni podlagi«.

Generalni direktor Arabske lige Hasana je izjavil, da so imenovali posebno komisijo, ki bo pripravila spremembo ustanovne listine Arabske lige z vidika sedanjega položaja v arabskem svetu in upoštevajoč želje vseh arabskih držav, da bi dosegli enotnost. Spreminjavalni predlogi za statut in ustanovno listino bodo gotovo do skorajšnjega sestanka lige, ki se ga bodo udeležili zunanji ministri arabskih držav.

Hasana je izjavil, da vladí Jordanije in Saudove Arabije ne bosta poslali ministrov na ta sestanek.

Na poti k arabski zvezi

mo Sirija in Irak, da bi tako za zmerom izločile iz kombinacije ZAR. Dnevnik Al-Vahda poudarja, da bo imperalisti upali, da bodo dosegli tako združitev, računajoč na naravne in zgodovinske vezi med Irakom in Sirijo ter na nekatera razočaranja, do katerih je prišlo v času zveze med Sirijo in ZAR. Casopis poudarja, da bi v primeru, če bi ta namen uspel, arabski in sirski del arabskega sveta ostala za zmerom ločena drug od drugega. Zdar, ko je bil onemogočen ta manever, pravi Al-Baas, ki ne bi izločil samo Egipta, ampak tudi Irak, in ko se akcija za unijo treh dežel razvija dalje, je sieherno nasprotno geslo, ki se zavzema za takolimenovano arabsko oaso, reakcionarno. Uvodnik dobro resumiira razvoj zadnjih dni, ko so nekateri sirski, drugi pa egiptovski nacionalizmi skušali služiti dobrim namenom, pregledajo forsirane zadve. Vloge, ki jo je pri tem odigrala iraška delegacija, ki je prispela semkaj pred nekaj dnevi, ni mogoče podcenjevati. Iraški prispevek je treba gledati s treh vidikov. Prvič, Irak je nudil sirski revoluciji pomembno podporo, ko je poslal na mejo svoje čete. Drugič, pomagal je uveljavljati zamisel o tristranski zvezi. In naposled, udeleževal se je kot posredovalec med Sirijo in ZAR, med katerima so bile v času secesije prekinjene vse vezi. Pripomniti je treba, da navzlic precejšnji meri dobre volje, ki sta jo pokazali obe strani, to ni zadeva, ki bi jo bilo mogoče zlahka pozabiti.

Mehiški predsednik pride

»Moram pa ugotoviti, da glede liberalizacije nisimo bili deležni enakega obravnavaanja, kot ga je pri uvozu v Avstrijo deležna od nje vrsta drugih držav. Kar zadeva odstranitev težav, na katere zadevamo pri uvozu nekaterih jugoslovanskih proizvodov v Avstrijo zaradi nižjih cen, ki veljajo pri uvozu za enako blago držav, članice EFTA, prav tako niso našli praktične rešitve. Pričakujemo, da bodo v kratkem ustrezno rešena tudi ta vprašanja.«

Na pismena vprašanja dopisnikov DPA in AFP v zvezi s tremi zahodnonemškimi notami jugoslovanski vladí Kuna ni mogel odgovoriti. Rekel je, da vsebine teh not, ki pomenijo odgovor na prejšnje jugoslovanske note, še ne more komentirati, ker ne še niso prispjele v Beograd.

Novinarji so vprašali Kuna, kako ocenjuje sklep za zahodnonemških oblasti o preprečitvi ustatke organizacij v Vestfaliji. Izjavil je: »Očitno je preiskava, ki so jo uvedli pristojni organi ZR Nemcije, potrdila, da za protijugoslovansko dejavnostjo tiče kvilinske organizacije, ki se pod verskimi, kulturnimi in dobroteljnimi privideki ukvarjajo s diverzijo in teroristično dejavnostjo zoper Jugoslavijo. Zato bi bilo treba pričakovati, da bodo razširili prepoved tudi na druge podobne organizacije. Pozitivno ocenjujem iniciativo, ki jo je sprožil v tej smeri notranji minister pokrajine Severni Porenje — Vestfalija Weyer.«

Na današnji tiskovni konferenci so Kuna naprosili tudi, naj pove svoje mnenje o sklepu vlade ZAR, da se vrne v Arabsko ligo. Kuna je izjavil, da »Jugoslavija podzdravlja vsako akcijo arabskih držav, ki prispeva k normalizaciji in zbolitju odnosov med arabskimi državami kakor tudi k ustalvi razmer v tem delu svetat.

Poglavitne postavke, o katerih so se sporazumeli v

Delegacija SZDLJ v Sofiji

riji, kar je omogočilo hitrejši razmah ustvarjalnih sil na vseh področjih in tudi bolj raznovrstno aktivnost Otečevstvene fronte, zlasti v razvijanju raznih oblik socialistične demokracije.

Razen voditeljev delegacij DR Nemcije, Kube in nekaterih drugih je danes dopoldne na kongresu Otečevstvene fronte povedal pozdravni govor vodja delegacije SZDLJ Dušan Petrovič.

Delegacija SZDLJ v Sofiji

riji, kar je omogočilo hitrejši razmah ustvarjalnih sil na vseh področjih in tudi bolj raznovrstno aktivnost Otečevstvene fronte, zlasti v razvijanju raznih oblik socialistične demokracije.

Razen voditeljev delegacij DR Nemcije, Kube in nekaterih drugih je danes dopoldne na kongresu Otečevstvene fronte povedal pozdravni govor vodja delegacije SZDLJ Dušan Petrovič.

Mehiški predsednik pride

»Moram pa ugotoviti, da glede liberalizacije nisimo bili deležni enakega obravnavaanja, kot ga je pri uvozu v Avstrijo deležna od nje vrsta drugih držav. Kar zadeva odstranitev težav, na katere zadevamo pri uvozu nekaterih jugoslovanskih proizvodov v Avstrijo zaradi nižjih cen, ki veljajo pri uvozu za enako blago držav, članice EFTA, prav tako niso našli praktične rešitve. Pričakujemo, da bodo v kratkem ustrezno rešena tudi ta vprašanja.«

Na pismena vprašanja dopisnikov DPA in AFP v zvezi s tremi zahodnonemškimi notami jugoslovanski vladí Kuna ni mogel odgovoriti. Rekel je, da vsebine teh not, ki pomenijo odgovor na prejšnje jugoslovanske note, še ne more komentirati, ker ne še niso prispjele v Beograd.

Novinarji so vprašali Kuna, kako ocenjuje sklep za zahodnonemških oblasti o preprečitvi ustatke organizacij v Vestfaliji. Izjavil je: »Očitno je preiskava, ki so jo uvedli pristojni organi ZR Nemcije, potrdila, da za protijugoslovansko dejavnostjo tiče kvilinske organizacije, ki se pod verskimi, kulturnimi in dobroteljnimi privideki ukvarjajo s diverzijo in teroristično dejavnostjo zoper Jugoslavijo. Zato bi bilo treba pričakovati, da bodo razširili prepoved tudi na druge podobne organizacije. Pozitivno ocenjujem iniciativo, ki jo je sprožil v tej smeri notranji minister pokrajine Severni Porenje — Vestfalija Weyer.«

Na današnji tiskovni konferenci so Kuna naprosili tudi, naj pove svoje mnenje o sklepu vlade ZAR, da se vrne v Arabsko ligo. Kuna je izjavil, da »Jugoslavija podzdravlja vsako akcijo arabskih držav, ki prispeva k normalizaciji in zbolitju odnosov med arabskimi državami kakor tudi k ustalvi razmer v tem delu svetat.

Poglavitne postavke, o katerih so se sporazumeli v

Poplave povzročile za 15 milijard škode

Izjava člana izvršnega sveta LR Srbije Vojina Bajovića

BEOGRAD, 15. marca. (Tanjug). — Član izvršnega sveta Srbije in predsednik republiškega štaba za obrambo pred elementarnimi neizodami Vojin Bajović je danes izjavil, da je republiški izvršni svet na podlagi prvih cenitev ugotovil, da znaša neposredna škoda, ki so jo napravile poplave v Srbiji, približno 15 milijard. Škoda pa je še večja, ker je v veliki meri prizadeto gozdarstvo, zlasti v preskibi s potrebnimi surovinami ter izvozu blaga.

Po podatkih občin so napravile poplave samo v Nišu dnevno za 70 milijonov škode, ker niso prihajali na delo delavci, ki stanujejo izven mesta. Podjetja le-skovskega industrijskega področja, ki dobivajo premog iz aleksinskih rudnikov, čutijo razen posledice poplav velik zastoj v proizvodnji, ker je voda porušila železniški most pri Do-ljevacu in ker morajo zdaj premog voziti po ovinku preko Stalaca, Kraljeva in Skopja, in sicer po železniški progi Skopje—Leskovac, ki so jo komaj pred nekaj dnevi popravili.

Iz republiške sklada so dali materialna sredstva, da se preprečijo hude posledice poplave predvsem za zdravje in varnost državljanov. Razen tega so storile oblasti vse, da bi čimprej normalizirali promet. Stori-le so tudi potrebne ukrepe, da se omilijo posledice morebitnih novih poplav, ki bi utegnile nastati.

Vojin Bajović je dejal, da so prizadetemu prebivalstvu zelo pomagale enote JLA, organi ljudske milice in civilne zaštite, ki so pri-skočili ljudem na pomoč in skupaj z njimi reševali njihovo imetje. Znanstveno, strokovno in tehnično pomoč so nudile republiškim štabu ter okrajnim in ob-činskimi štabom tudi gospo-darske in strokovne orga-nizacije, inštituti in znan-

stveni delavci. To je prišlo do izraza zlasti ob reševanju prebivalstva in uveljavljanju zaščitnih ukrepov na jezu pri vasi Zavoj. Tem skupnim naporom se je treba zahvaliti, da je bila preprečena katastrofa, ki bi bila utegnila nastati zlasti ob sotočju Velike Morave.

Jugoslovanski Rdeči križ, gospodarske organizacije in posamezniki pošiljajo ogro-ženemu prebivalstvu na o-zemlju Srbije materialno pomoč. Da bi denarna sred-stva uporabljali čim boljše in pravilne, je republiški štab pri Narodni banki od-pri poseben tekoči račun za vplačevanje denarne po-moči, namenjene prizadetu prebivalstvu.

Pričakujemo, da bodo de-lovni kolektivi, ustanove in organizacije prisločili priza-detim krajem na pomoč, kakor so storili vedno v takšnih primerih. S to po-močjo bo mogoče vsaj delno poravnati škodo in hitreje odstraniti posledice poplav na najbolj rodovitnem in najbolj razvitem področju Srbije.

Krepitev alžirsko-maroških stikov

Zaključen obisk maroškega kralja Hasana II. v Alžiriji

ALŽIR, 15. marca. (Tanjug). — Maroški kralj Hasan II. je danes zaključil tridnevni državniški obisk v Alžiriji in se bo nočjo vrnil v Maroko.

Imel je politične razgovore s predsednikom alžirske vladí Ben Bello. Po razgovorih so objavili skupno deklaraci-

jo, ki poudarja potrebo po nadaljnji krepitvi vestranskih stikov med Alžirijo in Marokom in po sodelovanju

severnoafriških držav z namenom, uresničiti težnje njihovih narodov, da ustvarijo enotno skupnost velikega Magreba.

Na razgovorih so potrdili skupno stališče do EGS, tako da bi dosegli ugodne in pravičnejše cene za afriške proizvode.

V navzkrižnosti maroškega suverena in alžirskega premiera sta zunanja ministra Balastre in Kemisti podpisala konvencije o gospodarskem in kulturnem sodelovanju, o obmejnem prometu in drugih vprašanjih. Konvencije so rezultat razgovorov, ki sta jih imeli od 5. do 10. marca vladni delegaciji pod predsedstvom princa Mulaja Abdulaha in alžirskega zunanjega ministra Mohameda Kemistija. Pričakujejo, da bodo razgovore nadaljevali 20. aprila v Rabatu, da bi uredili vrsto drugih še ne-rešenih vprašanj.

BOLIVIJA KANDIDAT ZA NESTALNEGA ČLANA VS — NEW YORK. Na sestanku skupine 18 latinskoameriških držav so sklenili predlagati Bolivijo za nestalnega člana Varnostnega sveta namesto Venezuele, ki ji potoče mandat v Varnostnem svetu konec tega leta.

SESTANEK VOJAŠKIH FUNKCIONARJEV NATO — VALETTA. V Valetti na Malti so se sestali vojaški funkcionarji Atlantiske zveze, da bi razpravljali o obrambnih problemih NATO na področju Sredozemlja. Sestanku prisostvuje vrhovni komandant sil NATO v Evropi general Lemnitzer.

PESTER PROGRAM PRIREDITEV ZA TURISTE — SPLIT. S trodnevnim majskim zborovanjem jugoslovanskih novinarjev bo turistična zveza Makarske odprla letošnje turistično sezono, ki jo nameravajo popestriti z vrsto kulturno-umetniških in zabavnih prireditev. Razen razstav bodo v Makarski organizirali ribiške noči, karnevalske svečanosti, športne in druge prireditve.

SEJA KOMISIJE ZA PRIPRAVO STATUTOV VOJVODINE — NOVI SAD. Na večerajšnji skupni seji komisije za pripravo statuta avtonomne pokrajine Vojvodine in pokrajinskega izvršnega sveta so se dogovorili za predlog, da bi reorganizirali ljudsko skupščino Vojvodine in njene organe. Bodoča organizacija teh organov naj bi omogočila preprostejšo in učinkovitejše delovanje ter tesnejše povezo-vanje s komunari in delovnimi organizacijami.

ORIENTACIJA PROIZVODNE NA IZVOZ — BEOGRAD. Na večerajšnjem zasedanju upravnega odbora beogradske gospodarske zbornice so ugotovili, da je kovinska industrija povečala izvoz za 88 %. Tudi v drugih gospodar-skih panogah so zabeležili znatno večji izvoz.

Pa še to

CRNOSRAJČNIKOV »STRIP-TEASE« — Rmski neofašistični pravk, letalski oficir fašistične republike Šelo Brivio je izstopil iz neofašističnega socialnega gibanja MSI in ustanovil novo neofašistično gibanje. Na zborovanju, ki ga je sklical za to priložnost, je vsem ženskam podaril po soplek cvetja in objubil, da bo v Rimu in Neaplju razdelil za najmanj pol milijarde lir darilnih paketov. Na koncu zborovanja pa je uprizoril še strip-tease: sčel si je sukaj in ostal pred zborovalci v biesteti črni srcaji.

TEHERAN, 15. marca. (TASS). V pokrajini Fars v Iranu je izbruhnil upor veleposestnikov, ki jih je prizadevalo izvajanje zakona o agrarni reformi. Casopis »Teheran Journal« je objavil, da je irańska vlada imenovala generala Bahrama za poveljnika operacij proti upornikom v omenjeni pokrajini.

Po zakonu o agrarni reformi, ki ga je vlada sprejela pred nekaj leti, lahko veleposestniki obdržijo največ eno vso. Največji fevdalci so imeli namreč tudi od 100 do 150 vso z vsem inventarjem in zemljo. Razlašeno zemljo bodo po zakonu o agrarni reformi oddajali fevdalcem v petnajstih letih.

Izvajanje agrarne reforme je v mnogih južnih in severnih predelih dežele naletelo na močan odpor veleposestnikov. V teh predelih so namreč koncentrirana največja veleposredstva. V pokrajini Fars, na jugu Irana, kjer so naseljena predvsem nomadska plemena, so veleposetniki v začetku marca razvneli upor. Uporniki so razorožili več žandarmerijskih postaj. Vojska se je doslej že večkrat spopadla z upor-

Veleposestniški upor v Iranu

Fevdalci so se uprli agrarni reformi

TEHERAN, 15. marca. (TASS). V pokrajini Fars v Iranu je izbruhnil upor veleposestnikov, ki jih je prizadevalo izvajanje zakona o agrarni reformi. Casopis »Teheran Journal« je objavil, da je irańska vlada imenovala generala Bahrama za poveljnika operacij proti upornikom v omenjeni pokrajini.

Po zakonu o agrarni reformi, ki ga je vlada sprejela pred nekaj leti, lahko veleposestniki obdržijo največ eno vso. Največji fevdalci so imeli namreč tudi od 100 do 150 vso z vsem inventarjem in zemljo. Razlašeno zemljo bodo po zakonu o agrarni reformi oddajali fevdalcem v petnajstih letih.

Izvajanje agrarne reforme je v mnogih južnih in severnih predelih dežele naletelo na močan odpor veleposestnikov. V teh predelih so namreč koncentrirana največja veleposredstva. V pokrajini Fars, na jugu Irana, kjer so naseljena predvsem nomadska plemena, so veleposetniki v začetku marca razvneli upor. Uporniki so razorožili več žandarmerijskih postaj. Vojska se je doslej že večkrat spopadla z upor-

niki. Na obeh straneh so imeli žrtve.

State Department zanika sovjetske obtožbe

Washington, 15. marca. (AFP). Ameriško zunanje ministrstvo je danes zanikalo sovjetsko obtožbo, ki pravi, da so ameriške vojne ladje obstrlejevale sovjetsko ribsko ladjo »Vozdno« od Norfolka.

Sporočilo ameriškega zunanjega ministrstva pravi, da so bili v času, ki ga navaja sovjetska nota, na tistem področju pomorski manevri. Nek rusilec je v bližini naznačenega mesta uporabljal protilavinske topove, toda dometi teh topov — tako pravi ameriško zunanje ministrstvo — ni tako velik, da bi bilo mogoče zadeti omenjeno sovjetsko ladjo.

Kandidatne liste na Tržaškem

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

Trst, 15. mar. — Sinoči je v vsej Italiji potekel rok za predložitev kandidatnih list za bližnje parlamentarne volitve. Na osnovi pravčasno sprejetih in potrjenih prijav na nastopilo v Trstu s kandidatskimi listami za poslanski zbornico 12 strank, s kandidatskimi listami za izvolitev senatorja v prvem volilnem okrožju 8, v drugem volilnem okrožju po 6 strank. V gorški pokrajini nastopa tako za senat kot za poslansko zbornico 8 političnih strank.

Glede izsledkov za uspeh so v Trstu pomembne kandidature Vittoria Vidalijsa za mesto v senatu in Marije Berneti za poslanski sedež na listi KPI, Corrada Belcijsa za poslanski sedež na listi Krščanske demokracije in prof. Schifferija v prvem volilnem okrožju za senat na listi Socialno demokratske stranke. Na listi kandidatov za poslansko zbornico je šest Slovencev, ki so jih predlagale KPI, Socialistična stranka in Skupna slovenska lista. Za senat ne kandidira noben Slovenec.

Tudi volilna skupina pod imenom Skupna slovenska lista, ki se je v Trstu predstavila že v času zadnjih volitev za občinski svet, ni postavila kandidatov za senat. Po nekaterih vesteh do tega ni prišlo zaradi nesoglasij med tržaškimi in gorškimi političnimi skupinami, ki nastopajo pod imenom skupne slovenske liste. V Gorici te skupine ne nastopajo niti z listo za poslansko zbornico niti za senat in bodo svojim pristajem svetlovali, naj oddajo glasove kandidatov večinjske vladne stranke.

T. Poljšak

Izvoz opeke iz Vojvodine

Novi Sad, 15. mar. (Tanjug). — Tovarna gradbenih potrebščin »Toza Markovića« v Kikindi se pogaja s kupci iz več dežel o prodaji glinastih proizvodov. Podjetje je dobilo od tvrdk iz Zahodne Nemčije ponudbo, da bi izdelalo zanje nad 5 milijonov kosov strešne opeke, kupci iz Libije pa bi radi kupili nad 5 milijonov blokov za graditev zidov in mednadstropnih konstrukcij.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Kooperacija Poljska-FLRJ

Ugodni pogoji v ladjedelništvu in drugod

VARŠAVA, 15. marca. (Tanjug). Tu so večeraj podpisali protokol o zasedanju jugoslovansko-poljske strokovne delovne skupine za industrijsko sodelovanje na področju strojne industrije, elektroindustrije in ladjedelstva.

Zasedanje je bilo od 4. do 14. marca v Varšavi. Skupina je resumirala delo večje-ga števila strokovnjakov obeh držav, ki so lani in letos proučevali konkretne možnosti sodelovanja v proizvodnji v raznih panogah ter posameznih industrijskih izdelkov. Na podlagi tega so zdaj sprejeli sklepe o nadaljnji industrijski kooperaciji in pred-loge za peto redno zasedanje jugoslovansko-poljskega odbora za gospodarsko in znanstveno-tehnično sodelovanje, ki bo zasedal aprila v Varšavi.

Zlasti ugodni pogoji za dolgoročno kooperacijo so v ladjedelstvu (proizvodnja mehanske in električne opreme za ladje), elektroindustriji, proizvodnji rudarskih strojev in opreme, nadalje orodja in orodnih strojev za gradnjo in rekonstrukcijo objektov (železnar, livarn, kovnic, kemijskih objektov in drugih).

Pri proučevanju možnosti za industrijsko kooperacijo

Evakuacija s Kube se nadaljuje

Washington, 15. mar. (Tanjug). Po vesteh iz poluradnih ameriških virov se je v zadnjem mesecu dni umaknilo s Kube dva do tri tisoč sovjetskih vojakov. Odgovorili so s Kube na štirih sovjetskih ladjah. Peta sovjetska ladja je zdaj v havanskem pristanišču, še nekaj pa jih plove proti Kubi.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Vlada ZDA je konec januarja objavila, da je na Kubi verjetno okrog 17.000 pripadnikov sovjetskih oboroženih sil.

Sovjetska vlada je pred štirimi tedni v nott ameriški vladi sporočila, da bo do srede marca evakuirala s Kube več tisoč sovjetskih vojakov.

Kašmir: nobenega napredka

Kalkuta, 15. marca. (PTT) Tu je bil zaključen četrti del indijsko-pakistanskih razgovorov o kašmirkem problemu. Po vesteh iz krogov obeh delegacij ni bil dosežen na razgovorih noben napredok. Voditelja delegacij, indijski minister Svaran Sing in pakistanski minister Buto, pa sta se sporazumela, da se bodo razgovori nadaljevali 21. aprila v Karachiju.

Po današnji seji predsedstva zahodnonemške krščanske demokratske unije je drugi predsednik Fufhues izjavil, da se bo pridružil naporom vodje stranke parlamentarne skupine von Brentana za izvolitev naslednika kancelerja Adenauerja.

Norveška : Švica 4:1!

Stocholm, 14. marca — V nadaljevanju svetovnega prvenstva v hokeju na ledu v B-skupini je nočjo Norveška premagala Švico 4:1 (1:0, 2:0, 1:1). Romunija pa Francijo 5:0 (1:0, 1:0, 3:0).

Totenham : Slovan 6:0

London, 14. marca. (AP) Tukaj-nih Totenham se je piastiral v polfinalu nogometnega turnirja za pokal pokalnih prvakov. Ker je nočjo v povratni tekmi premagal s 6:0 (3:0) Slovan, ki je v prvi tekmi v Bratislavi zmagal le z 2:0.

Solidarnostna stavka francoskih železničarjev

Pariz, 14. marca. (Reuter). V znak solidarnosti z rudarji, ki slavičajo že dva tedna, je sindikat francoskih železničarjev napovedal za jutri 24-urno stavko.

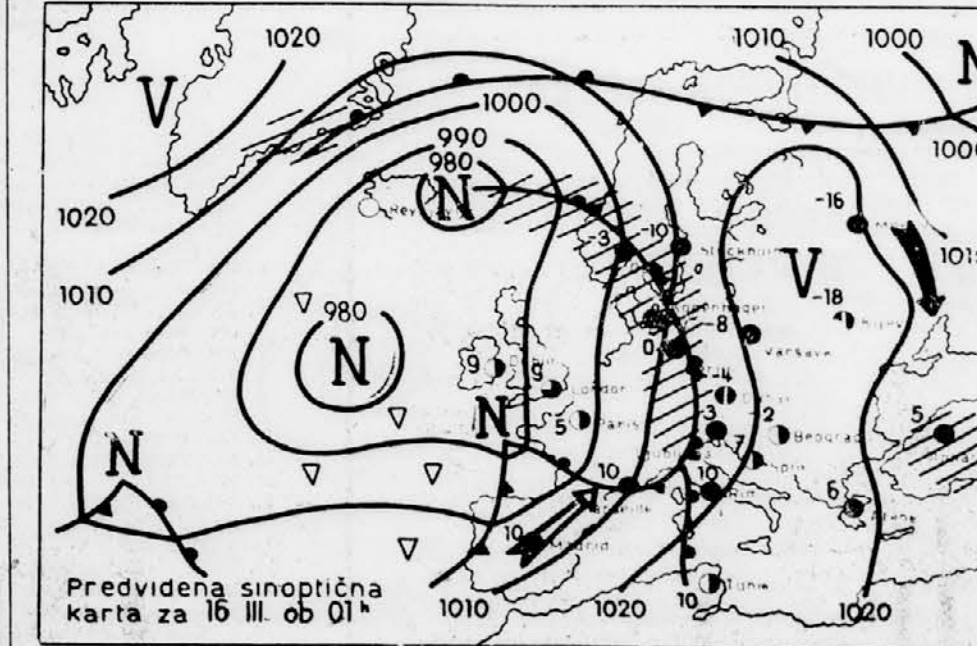
Iraška delegacija prispela v Kairo

Kairo, 14. marca. (MEN). Nočjo je prispela v Kairo iraška delegacija, ki bo skupaj s sirsko delegacijo in visokimi predstavniki ZAR razpravljala o ukrepih za tesnejšo politično povezavo Iraka, Sirije in ZAR.

Grške ladje ne smejo prevažati blaga za Kuba

Atene, 14. marca. (Reuter). Greja je danes prepovedala ladjam, ki plovejo pod njeno zastavo, prevažati blago za Kuba. Prepoved se ne nanaša na ladje, ki so se sklenile take pogodbe, dokler ne potujejo.

Vzhodni Slovenji pretežno, v zahodni Slovenji zmerno oblačno. Najvišje nočne temperature bodo okoli 0, v Primorju 6, najvišje dneвне v vzhodni Sloveniji nekaj nad 0, v zahodni Sloveniji okoli 5, na Primorskem okoli 12 stopin C.

V petek popoldne je bilo v vsej Jugoslaviji pretežno oblačno, le v severovzhodnem delu države delno do zmerno oblačno. Temperature ob 16. so bile ob Jadranu, v Hercegovini, Crni gori ter Makedoniji med 7 in 14, drugod po Jugoslaviji pa med 0 in 5. V nedeljo bo deloma sončno in nekoliko topleje, nato pa od zahoda poslabšanje vremena.

Snežne razmere: Rateče Planica — 2. oblačno, 80 cm snega; Dom Planica — 1. oblačno, 120 cm snega; Tamar — 2. oblačno, 170 cm snega; Vršič — 2. oblačno, 200 cm snega; Kranjska gora 6. oblačno, 30 cm snega; Zilnica Vitranc — 1. oblačno, 35 cm snega; Vrh Vitranc 200 cm, Zilnice obratujejo; Kredarica — 4. oblačno, 250 cm snega; Bohinj — 3. oblačno, 50 cm snega; Lesce — 2. oblačno, 18 cm snega; Jeverško — 3. delno oblačno, 40 cm snega; Kravice — 2. pretežno oblačno, 170 cm snega, Zilnice obratujejo; Smarjno 1. oblačno, 15 cm, severni Pohorski vzpenjača — 3. oblačno, 55 cm snega; Zilnice obratujejo; Ribniška koda — 3. oblačno, 165 cm snega; Kurešček brez snega; Planina pri Vrhniki — 4. jasno, 30 cm snega; Log 20 cm snega; Kuk — 1. jasno, 70 cm snega; Kanin — 4. jasno, 320 cm snega; Livček — 1. jasno, 30 cm snega; Kuk — 1. jasno, 100 cm snega; Matajur — 1. jasno, 120 cm snega; Lokve — 2. jasno, 30 cm snega; Laško — 2. jasno, 70

Maja nagrade za najboljši srednješolske liste

V okviru praznovanja ob dnevu mladosti bodo podelili nagrade za najboljše srednješolske liste v Sloveniji. Nagradni natečaj je pripravil tehtnik »Mladina«.

Postajališče pred »Slogom« bo ostalo

Občani iz občine Ljubljana-Center so na zborih predlagali ukinitve avtobusnega postajališča pred kinom »Slog« in uvedbo nove avtobusne proge od ljubljanske železniške postaje do policijske. Na »Ljubljana transport« so nam o teh predlogih povedali takole:

Avtobusno postajališče pred kinom »Slogom« bo ostalo toliko časa, da bo zgrajeno novo avtobusno postajališče. Sedanje, pred železniško postajo, je pretesno, da bi lahko spetelo tudi avtobuse, ki vozijo v Verže, Sostro itd.

O predlogu za uvedbo nove avtobusne proge pa na »Ljubljana-transport« menijo, da za sedaj ta predlog ni uresničljiv. O njem se bodo niso razpravljali, vendar bi morali z uvedbo te proge verjetno spreminjati avtobusno progo proti Mostam.

J. V.

CEPLJENJE PROTI PASJI STEKLINI V OBČINI ŠIŠKA SE JE ZAČELO. Hkrati pa bodo razdelili znamkice in opravili obvezno registracijo psov. Foto: Belin

Ukrepi za izboljšanje stanja žitnih posevkov

Prve ocene stanja žitnih posevkov kažejo, da letošnja zrna kljub poznejšemu mrazu in dolgotrajni snežni odeji v glavnem ni močnejše prizadela posevkov pšenice. Tako za časna ocena velja predvsem za centralno Slovenijo, slabše pa je stanje na Primorskem, kjer sta mraz in burja močno poškodovala pšenične posevke oz. ravnju jih ponekod skoraj v celoti uničila. Ugotovljeno tudi, da so boljše preživelosti pravocasnih in pravilno posejanih posevkov na primerljivih pšeničnih zemljah in da se škoda v centralni Sloveniji kaže predvsem v zmanjšanju gostote ter v delni oslabelosti oziroma zaostalosti rasti.

Da popravimo trenutno stanje, moramo ukrepati čimprej in čim bolj učinkovito. Osnovno je, da oslabljenim rastlinam nudimo dovolj hranil in da z njimi čim bolj vplivamo na obratovanje. Z dobrimi obratovanjem in s pravilno nego posevkov lahko nadomestimo izgube v gostoti in v večini primerov skoraj v celoti popravimo nastalo škodo.

Od vseh ukrepov je trenutno najvažnejše dognjevanje s hitro delujočimi dušičnimi gnojili. Za posevke zahtevnejših sort, ki so bili v pozni jeseni dognjeni s 75 kg nitromonkala, in za manj zahtevne sorte, kot so Helikon, San Marino, Triumf, Verna, UI, ki jih v novemburu oz. v decembru nismo dognjevali, priporočamo 150 kg nitromonkala na hektar. S količino 200 kg na hektar pa dognjevali posevke zahtevnejših sort, na katerih je v pozni jeseni izostalo priporočeno zimsko dognjevanje.

Priporočene količine so posevkom potrebne, ne izključujemo pa, da bo ponekod zaradi trenutnega zmanjšanja nitromonkala oteženo posledno upoštevanje gnojnih navodil. V takih primerih je bolj pravilno, da z razpoložljivimi količinami dognjimo čim več površin, pa čeprav za sedaj samo s polovičnimi količinami. Razumljivo je, da bo potrebno trenutni izpad nadoknaditi kasneje, ko bodo tokovi normalnejši. Pridelovalce ponovno opozarjamo na možnost uporabe drugih načinov dognjevanja, zlasti pa uporabe apnenega dušika. Podrobnosti navodila o tem so bila že objavljeni v 11. številki Kmetijskega glasa 7. marca t. l.

Dognjevanje, čimprej to je mogoče! Na težjih zemljah, kjer se leži sneg, priporočamo zaradi hitrega ukrepanja celo dognjevanje na tanko snežno odejo, saj bo po skopitvi snega hoja po takih njivah še nekaj dni onemogočena.

Od ostalih ukrepov opozarjamo se na valjanje in na branjanje. Valjanje bo potrebno povsod tam, kjer so rastline pridrignjene in so korenine izgubile stik z zemljo. Valjanje, čim se zemlja dovolj osuši. Bolj kot valjanje pa bo verjetno letos potrebno branjanje. Branjanje pride v poštev zlasti na zbitih zemljah, potrebna pa bo tudi na vseh redkih posevkih, saj bomo s tem in s predhodnim dognjevanjem najbolj vplivali na obratovanje. Branjanje z lahkim branjarjem je potrebno tudi za posevke rži, ki jih je močnejše napadla snežna pmet.

Kmetijski inštitut Slovenije

Tekmovanja v produktivnosti in učnem uspehu

Razgovor s sekretarjem CK Zveze mladine Slovenije Tonetom Florjančičem

LJUBLJANA, 15. marca. Pred konferenco ZMS ljubljanskega okraja, ki bo jutri v dvorani kina Vič, smo prosili dosedanjega predsednika Okrajnega komiteja ZMS ljubljanskega okraja in novega sekretarja CK ZMS Toneta Florjančiča, naj nam pove nekaj o bistvenih nalogah mladinske organizacije v prihodnjem obdobju in čemu bo okrajna konferenca ZMS posvetila največjo pozornost.

— Kdaj in kako boste organizirali tekmovanja za izboljšanje delovne produktivnosti med mladimi proizvajalci?

— Jutri bomo na konferenci predlagali, naj mladina v podskupini 20-letnice ustanovi ZMS sprejme sklep o tekmovanju v izboljševanju delovne produktivnosti in učnega uspeha. Tekmovanje v boljši produktivnosti si zamislimo predvsem v tem, da bi mladi proizvajalci reševali organizacijske dela, s svojimi predlogi skrbeli za izboljšanje priprave dela, kar najaktivneje sodelovali pri planiranju proizvodnje in analiranju napak, ki jo zavirajo. To tekmovanje naj bi zajelo prav vsa mladina v proizvodnji, od delavcev do mlade tehnične inteligencije. Poudarek tekmovanja bo torej na vsebinskem izboljšanju proizvodnega procesa in ne zgolj na količinskem povečanju proizvodnje. V prihodnjih dneh bosta zavod za produktivnost dela LRS in OK ZMS podrobneje izdelala sistem in pravilnik za te tekmovanje.

— Zakaj in kdaj boste organizirali tekmovanje v učnih uspehih med srednješolsko mladino?

— Ker je bil učni uspeh ob polletju šolskega leta 1962/63 na vseh srednjih šolah v ljubljanskem okraju zaskrbljujoče slab — povprečje je izpadlo komaj nekaj nad 60 odstotkov dijakov — bomo organizirali tudi tekmovanje v učnih uspehih. Skupaj s svetom za solstvo OK Ljubljana smo pripravili sistem nagradnega tekmovanja, ki naj bi prispevalo svoj delež k boljšemu učnemu uspehu ob zaključku šolskega leta. Vse srednje šole bomo

razdelili v štiri skupine — gimnazije, tehniške šole, vaješke in srednje strokovne šole. Ocenjevali bomo učni uspeh razredov in posameznih šol po točkovnem sistemu. Upoštevati bomo zvišan odstotek učnega uspeha, kakor tudi srednjo oceno razreda oziroma šole. Pri tem bo seveda imelo svojo besedo število dijakov v razredu, sodelovanje in pomoč dijakov pri podajanju snovi slabšim učencem, samostojni referati, seminarji, krožki in vpliv te pomoči na učni uspeh. Posebna komisija, ki bo ob zaključku šolskega leta pregledala rezultate, bo najboljšim razredom in vseh štirih skupinah razdelila po tri nagrade — 70, 40 in 20 tisoč dinarjev. Za te tekmovanje se vse šole lahko prijavijo do 25. marca na OK ZMS Ljubljana.

— Katere so bistvene naloge ZMS in čemu bo konferenca posvetila največ pozornost?

— Konferenca bo posvetila največ pozornost

V kinu nam kažejo Ljudje na mostu

Sovjetski barvni film »Ljudje na mostu« po scenariju Sergeja Antonova in režiji Aleksandra Zahrija posneli leta 1959 v proizvodnji »Mosfilm«. Glavne vloge igrajo V. Mervurajeva, N. Medvedova, A. Zarijalova in O. Tabakov. Film distribuira slovensko podjetje »Vesna«.

»Ljudje na mostu« je drama o ljudeh, ki v najtežjih pogojih grade v Sibiriji nove železniške proge in mostove, obenem pa to delo gradi iz njih nove, boljše in srečnejše osebnosti. Stari gradbeniki, ki je v letih uradniške kariere izgubili stik z delovno prakso, se težavo, a z mladostno voljo znova začne v njej; mladi inženir dobi prve dragocene praktične izkušnje; lahkočiv fant se prekalil v resnega moža; razvajeno dekle najde nov

življenjski cilj in smisel; in tako naprej. To preoblikovanje je kljub težavam in nesporazumom tako dosledno in prijetno optimistično, da v filmu kar preveč vidno pokaže odnose agitke za živo tekmovanje delovne prakse proti birokratskemu uradniškemu posestvu v mestu.

Kljub temu in kljub nekaterim skoraj navno melodramatičnim elementom (lik Ljane in njena ljubezenska odpoved v stilu Dame s kamelijo) pa je film uspešno ohranil svežino in preprosto, a ne preveč značajno, v življenjsko neposrednost v njihovih medsebojnih odnosih. Tudi dinamični in dramatični prizori graditve mostu na zaledeneli reki sodijo med dobro posnete metre filma »Ljudje na mostu«.

S. G.

V Ljubljani včeraj danes jutri

Center: posvetovanje predstavnikov sindikatov in mladine

Včeraj popoldne je bilo v občini Center skupno posvetovanje predstavnikov občinskega komiteja LMS in predstavnikov občinskega sindikalnega sveta. Na posvetovanju so razpravljali o vlogi mladine v delavskih organizacijah in o statusih gospodarskih organizacij.

J. V.

V Križankah ne bo letnega kina

Občani krajevne skupnosti Novi trg so predlagali občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana-Center, naj bi se bolj uredili okoli Križank in da naj bi bile v Križankah poleg tudi kino predstave.

Na ljubljanskem festivalu pa so povedali, da letnega kina v Križankah ne kaže graditi, saj bi prišlo v najboljšem primeru v poštev za predvajanje filmov le 30 letnih dni.

E. J.

Letališče spet odpro

Včeraj popoldne je priletelo na ljubljansko letališče prvo potniško letalo iz Beograda. Letališče bi moralo sprejeti prvo letalo že 1. marca, vendar to zaradi letošnje dolge zime in snega ni bilo mogoče. Danes zjutraj se bo letalo vrnilo iz Beograda.

E. J.

Vrsta za »ličke«

Tovarna avtomobilov »Crvna zvezda« v Kragujevcu je januarja in decembra prodala svojo četrtletno proizvodnjo avtomobilov fiat 600 D. Od tega bo trgovsko podjetje »Slovenija« avto nabavilo 2773 vozil, vendar vseh še niso dobili. Pričakujejo se 1118 avtomobilov, ki jih bodo pripeljali bržkone do konca aprila. Vsa ta vozila je tovarna prodala s popustom 95.000 din, ki je veljal do konca januarja.

Plačilni avtomobilov do 20. januarja bodo dobili vozila v tem mesecu. Plačilni do 1. februarja pa do konca aprila. Normalna cena fiata 600 D je 1.090.000 din (brez prometnega davka).

Marca je trgovsko podjetje »Slovenija« avto dobilo 26 predplačil za fičote po običajni ceni. Ti naročniki bodo dobili svoja vozila v prvi polovici meseca maja.

A. P.

Vič: zaključek mladinske politične šole

Včeraj je zaključila delo letošnja mladinska politična šola, ki je trajala štiri mesece. Šola je končala 34 slušateljev, ki so tudi uspešno opravili zaključne izpite. Med temani, ki so jih posredovali slušateljem nekateri znani družbeni in politični delavci, naj omenimo predavatelja o državni ureditvi v naši novi ustavi, nadalje predavanje o kapitalističnem in socialističnem gospodarstvu, o gospodarskem razvoju komunizma, delitvi dohodka, najaktualnejših znanjeh političnih dogodkih in finančiranju šolstva.

(iv)

Filmska tribuna v Šiški

V Šiški bo 28. marca filmska tribuna, na kateri bodo predavali o razvoju filma in filmski umetnosti. Nekateri filmski kritiki. Namen tribune je, prikazati vlogo in pomen filmske umetnosti.

lak

ŠSR: Finska 5:2

STOCKHOLM, 15. marca. Na svetovnem prvenstvu je v skupini ŠSR premagala Finsko 5:2 (2:0, 2:1, 1:1). Gole so dosegli Dolan, Cerny, Fryl, Vlach in Rikal za ŠSR, za Finsko pa Keltunen in Numminen.

Hokejisti ŠSR se niso posebno trudili. Že po koncu prve tretjine je postal jasen, da bo tekma minila brez presenečenja, čeprav so se Finci izkazali s hitrim držanjem.

SZ: ZDA 9:0

Stockholm, 15. marca. Sovjetski hokejisti so v 4. skupini svetovnega prvenstva premagali moštvo ZDA 9:0 (3:0, 5:0, 1:0).

LESTVICA A SKUPINE				
Sveška	6	0	0	42:7 12
SZ	6	0	1	46:7 10
Kanada	6	1	1	44:19 9
ŠSR	6	1	1	38:14 9
Finska	7	1	5	28:35 3
NDR	5	1	0	4:10 36 2
ZDA	6	1	0	5:16 21
ZRN	6	0	1	5:14 31

LESTVICA B SKUPINE				
Romunija	5	4	1	0:27 12 9
Švica	6	4	1	28:10 9
Norveška	5	3	2	1:30 14 8
Poljska	5	3	0	2:30 6
Jugoslavija	5	2	0	3:19 27 4
Francija	5	2	0	5:35 0
V. Britanija	5	0	0	5:59 0

Isti čas Lakote in Detička

V smuku za državno prvenstvo med ženskami 1. Kiofutarjeva

BREZOVICA, 15. marca. — 18. državno prvenstvo v alpskih disciplinah se je danes začelo z zmago slavjem 25-letnega absolventa gozdarstva Petra Lakote in mladega talentiranega tekmovalca Frica Detička, člana Kranjske gore. Lakota je progo za smuk, ki je bila dolga 2560 m z višinsko razliko 750 m, presmučal z izredno lahkoto v času 1:47,09. V istem času je prišel na cilj tudi Fric Detiček.

Med ženskami je presenetljiva zmaga Kiofutar, ki je 1465 m dolgo progo s

čanka Zmaga Kiofutar, ki je 1465 m dolgo progo s

485 metri višinske razlike prevzela v času 1:12,02. Lanskoletna državna prvačinja Majda Ankele je padla takoj po startu, vendar je kljub temu nadaljevala pot do cilja in se uvrstila na četrto mesto.

Progo v Brezovici so danes podelili strokovnjaki in tekmovalci. Po besedah Petra Lakote ni v Jugoslaviji tako hitro in hkrati tako varne proge, kot je v Brezovici. Povprečna hitrost je bila 55 km na uro, mestoma pa so tekmovalci dosegli hitrost tudi nad sto km na uro.

Tekmovanju je danes prisostvoval član zveznega izvršnega sveta Dr. Marjan Breclj in številni prebivalci okolških šarplaninskih vasi.

Rezultati — moški: 1.—2. Lakota (Jes.) in Detiček (Kr. g.) 1:47,09, 3. Sumi (Trigl.) 1:48,09, 4. Sporn (Jav.) 1:48,09, 5. Cop (Jes.) 1:49,01, 6. Dokša (Br.) 1:51,02. Najboljši tekmovalci so bili: Kulmovič se je uvrstil na 16. mesto, Detiček na 21., najboljši tekmovalci Srbije Božin na 23. in najboljši zastopnik Makedonije Hasan na 37. mesto. Skupno je startalo 53 tekmovalcev.

Zenske: 1. Kiofutar (Kr. g.) 1:21,02, 2. Butar (Trigl.) 1:22,0, 3. K. Fanecl (Enot.) 1:22,5.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Jutri je na sporedu velesalom za moške in ženske.

Prejeli smo pismo iz Stockholma, v katerem nam tovariš Maks Zavrnik piše o skakalnih tekmah v Finskem, ki so se jih pridružil njegovim vodstvom udeležili tudi naši skakalci Ludvik Zajc, Miro Oman in Jože Koprivšek. Po tekmovanju v Lahtiju, ki smo o njem že objavili Zavrnikovo poročilo po telefonu, se je naša ekipa udeležila 5. t. m. te tekmovanja v Lappenranta, 9. in 10. t. m. pa se je udeležila v Kuopiju. Na tej naporni turneji naša boljša ekipa tekmovalca Zajc in Oman nista bila slaba, ampak sta kar zadovoljna. O vsem tem piše tovariš Zavrnik takole:

Tekma v Lappenranta na 65. metrski skakalnici je bila zvečer. Skakalnice je bila zelo slaba priprava, tako da so bili skakalci na prvi seriji skoraj zahtevali novo ureditve, ker se je izkazalo, da ni bilo nevarno nadejavati skakanje na njej.

Rezultati: 1. Wilho Halonen 219,5 (63,5 — 64) 2. Edino Kirjonen (82,5 — 60) 3. Koba Tsakadze (82,5 — 60) 4. W. Schneider (ZRN) 88 m, 2. Zajc 84, 3. Pikenen 83, 4. Ikonen, 11. — 12. Korpunen in Ihle oba 80,5.

Oman in Koprivšek nista bila na skoki. Prvi je bil boljši, vendar se je na skakal nezanesljivo bil na treningu, tako da je bilo boljše, da ni nastopil. Vsa ta vozila je tovarna prodala s popustom 95.000 din, ki je veljal do konca januarja.

Marca je trgovsko podjetje »Slovenija« avto dobilo 26 predplačil za fičote po običajni ceni. Ti naročniki bodo dobili svoja vozila v prvi polovici meseca maja.

A. P.

Vič: zaključek mladinske politične šole

Včeraj je zaključila delo letošnja mladinska politična šola, ki je trajala štiri mesece. Šola je končala 34 slušateljev, ki so tudi uspešno opravili zaključne izpite. Med temani, ki so jih posredovali slušateljem nekateri znani družbeni in politični delavci, naj omenimo predavatelja o državni ureditvi v naši novi ustavi, nadalje predavanje o kapitalističnem in socialističnem gospodarstvu, o gospodarskem razvoju komunizma, delitvi dohodka, najaktualnejših znanjeh političnih dogodkih in finančiranju šolstva.

(iv)

Filmska tribuna v Šiški

V Šiški bo 28. marca filmska tribuna, na kateri bodo predavali o razvoju filma in filmski umetnosti. Nekateri filmski kritiki. Namen tribune je, prikazati vlogo in pomen filmske umetnosti.

